

זה השער לה' צדיקים יבאו בו

הקדמה

ב'רוך א' לקינו שבראנו לכבודו ונתן לנו תורתו הקדושה תורת אמת חצובה מאש קודש עליון ונורא כ"ב אותיות התורה, ונתינתה באש וקולות ולפידים נוראים הם מלאכים היוצאים מפיו ית' ביום מתן תורה בהר סיני בדמות כ"ב אותיות קולות הנראים לעיני כל ישראל כמשה"כ וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים, והם מאירים לנו עד היום הזה כמ"ש קול גדול ולא יסף וזה מקור חיותינו חיי עולם אשר נטע בתוכינו.

ומה נכבד היום הזה כאשר אנו זוכים להוציא לאור עולם הספר הקדוש "אות חיים" ביאורים ופירושים על כ"ב אותיות התורה מלוקט בסדר נכון מד' רבותינו חז"ל שקבלו סודות נוראים וקדושים מאור הגנוז לצדיקים איש מפי איש עד הזקנים והנביאים מפי משה רבינו ע"ה מפי הגבורה בורא כל העולמים ית"ש ויתעלה, יהי שם ה' מבורך לעולם על חסדיו אשר עשה ועושה ויעשה עמנו ועם כל ישראל תמיד, ועל החסד הגדול מתן תורתנו הקדושה התמימה והנצחית.

והנה ספר הקדוש הזה הוא מיסוד כתי"ק אאמור"ר הגאון הצדיק המקובל הרב חיים אריה עדלאנגער זצ"ל מלוגאנא שווייץ, ממה שנמצא באמתחת כתביו מתורתו וחידושו שהשאיר אחריו ברכה מרובה, וביום המר והנמחר ליל מוצש"ק פ' וישלח ט"ו כסלו תשמ"ח שעלתה נשמתו הטהורה והקדושה בסערה השמימה באופן נורא ומחריר בתאונת דרכים איומה שנספה בחזרתו מבית הכנסת לביתו ע"מ להבדיל וללוות את השבת קודש, והיה גם בדעתו באותה לילה לסדר ספר קדוש זה ע"מ ליכנס למלאכת הקודש כראוי ולמצא דרך סלילה איך להכינו בטוב טעם ודעת, ומאת ה' יצאה אש בוערת בעוונותינו ועוונות הדור ויהי נועם נשבת במוצאי שבת, ופלגי מים של דמעות ורוב תאניה ואניה רבתה כעולם בימי אכלו אשר נתגלה אור נשמתו הטהורה ומדריגותיו הנפלאות, אשר ספדו

עליו גדולי הדור וחכמיו (נדפס בקונטרס שיצא לאור אז בשם "בצורר החיים", יסופר עליו נפלאות) על אבידה הגדולה צדיק לדורו אבד ולא נשאר לנו כי אם התורה הזאת שמצינו נחמה בכתבי קדשו ודרכו בקודש, וצדיק ה' בכל דרכיו נורא תהלות ביום דין וסביביו נשערה מאד.

והנה ספר הקדוש הזה **אות חיים** מאת אאמור"ר הגה"צ המקובל זללה"ה אשר יסדו והכין ראשית דרכו הוא אות נאמן שגדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם כי זכותו האיר לי תמיד בכל עת אשר עסקתי בו להציבו ולהעמידו בטוב טעם ודעת רבותינו הק' חז"ל והקדמונים ראשונים וגם אחרונים, ובחנתי זאת ע"י סיעתא דשמיא שהיה למעלה מגדר הטבע למצא תמיד בחיפוש מחיפוש ונר מנר כאשר הקרה ה' אלקינו לפני, לא מכח ידיעתי והבנתי בדברים הק' שהם ככשונו של עולם, ואף לא בבקיאות, וגם לא מכח תחבולות והמצאות החדשות למצא דברי חפץ, אלא אך ורק ממתנת שמים בהשגחתו ית' העליונה בזכותו הק' של אאמור"ר המחבר ז"ל. והוא באמת אות על מעלת הצדיקים שבמיתתם קרויים חיים, ומתוסף על ידם חכמה כמ"ש והחכמה תחיה את בעליה.

וע"פ מה שמצאנו בכתובים בתכריך הכת"י "אות חיים" שהיה מלוקט על כל אות מספרי קדמונים ומראי מקומות ותוספת מחידושו (ובמיוחד באות א' ה' ליקוט גדול אבל בלי סדר נכון), ובנוסף לזה היו דפים מצורפים כמו הוראות מאיזה ספרים ללקט אורות על אותיות תוה"ק וע"פ יסוד רשימה זו נוסד הספר הק' הזה כחסד הי"ת ללקט מתוכם ע"פ רוב ככתבם וכלשונם ולפעמים גם בדרך קצרה שלא להכביד יותר מדאי האיריות.

וגם נתוספו קצת מספרים קדושים שלא נזכרו ברשימה מפני שלא נוסדו על האותיות ורק בתוך פירושיהם ודבריהם הק' מצינו דברים נפלאים

אות חיים

בביאור קדושת האותיות ולימודים לעבודת הקודש ודברי חכמה נשגבה, ובספרי תלמידיו אור שבעת הימים רבינו הבעש"ט ז"ע הרבה פירשו וגילו לנו אור תוה"ק מתוך דרושים ע"ס האותיות, ומקצת לקטנו מהם כי לא יתכן ללקט הכל כמובן, וכן מד' אור עולם רבינו הגר"א ותלמידיו ז"ל מצינו אור יקר בסוד האותיות, כי כל הסודות ודרכי עבודת הי"ת והנהגתו וגם הלכות תושבע"פ גנוזים וכמוסים תוך האותיות שהם כלי אומנתו של יוצר בראשית ב"ה, והמשכיל יכול לחדש ולראות נפלאות וגדולות בצורת האותיות או במילואן או במספרן, ומי יתן שיתרבו חידושי תורה וגילוי נפלאותיה וסודות הצפונים בכל חיבה וזאת מהתוה"ק ע"י ספר קדוש זה.

וגם הגה"ק מקאמרנע ז"ע הראה נפלאות בספרי אוצר החיים הנדפס בחומש היכל הכרחה שמוסד ע"ס תר"כ אותיות שבעשרות הדברות כנגד תרי"ג מצוות דאורייתא וז' מצוות דרבנן, והובא גם מקצת מדבריו הק' לפי הענין וסדר הליקוט, והכל בחזרת דוגמא לפתוח פתח קטן למבקשי חכמה ואמת ליכנס לשער הגדול ולראות להבין ולהשכיל ברום מעלת אור תורתנו הק' התמימה והטהורה שקבלנו אותה מן השמים בגילוי יחודו ית"ש פנים בפנים. וברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדושתו העליונה ושם מתגלה אור יחוד שמותיו בכל אות ואות ובכל פרשה וענין, ועל זה נוסדה התפילה בברכת התורה ונהי' אנחנו וצאצאינו כולנו יודעי שמך ולומדי תורתך לשמה וכמו שפי' אאמור"ר ז"ל בפ' למאירת עינים (דף שלה) ושער הרוים (סי' רכא).

אבל עדיין לא ה' מתוכנן על איזה סדר יסוב הספר וכאשר נגשתי אל מלאכת הקדוש האיר ה' את דרכי לסדרו בדרך כלל על יסוד של ליקוט מד' חז"ל במדרשים וגמרות או ס' הבחיר וס' התמונה, ואח"כ מד' זוה"ק ותיקונים אשר רבו מאד ע"ס האותיות, ואח"כ מד' המקובלים הקדמונים עד לאחרונים, וכן כאשר מודמן ענין וסוגיא שיש בכל אות ואות ענינים מיוחדים מתייחסים לאותו האות או לפעמים דרושים באותיות וצירוף ורבותי זכינו בס"ד לצרף ענין שלם מלוקט מכי"כ דברים שהם ענינים במקומן ועשירים במק"א.

ותולי"ת שגם נתחדשו הרבה חידושים ופירושי כתובים וד' חז"ל ועניני דרכי השגחתו ית' ועבודתו ע"י שעסקתי בספר זה, וכ"ז הכנסתי רק בסוגריים מרובעות בהערות א. ה. והורשיתי מאאמור"ר ז"ל להכניס מחידושי בתוך כתביו במכתב גלוי כמה חדשים לפני פטירתו לחיי עוה"ב, וגם בספר שער הרוים שהו"ל לפני פטירתו שיתף אותי והכניס חידושים והוספות ממני בסוגריים, וא"ל כפה מלא שזה נחשב כסמיכה, ואקוה לה' שיהיה לרצון לפניו ויהי' מזה לעילוי נשמתו הזכה והטהורה של המחבר ז"ל.

ואלה הם הספה"ק שעליהם נוסד הספר הזה: אותיות דר' עקיבא כל אות במקומו (מלבד כשיש אירכות במדרש שם שאינו שייך לאותיות).

מספר התמונה עם הפירוש, רוב תמצית דבריו.

מספר הבחיר עם פ' אור הגנוז.

מספר יצירה עם המפרשים, ונוסף עליו מדבריו הפרי צדיק לר' צדוק הכהן ז"ל דה' הבני יששכר מש"כ על כל חודש ששולט בו אות אחר, וגם מיתר ספרי דרש וחסידות.

דרשות חז"ל מה שמצינו בגמרות (ע' פ' הבונה דף ק"ד, וע' מנחות דף כט, ועוד בקצת מקומות) ובמדרשים.

בוה"ק ובתקוני זהר רבו סודותיהם בענין דרושי האותיות ונלקט מהם הרבה בס"ד ובתוס' ביאור מן המפרשים.

מספר הפליאה וספר הקנה.

אלפא ביתא מבעל אור זרוע בהקדמתו, וכן מבעל ברוך שאמר, ולאפא ביתא לר' יו"ט ליפמן ממילאחון ז"ל שהוא בעל הא"ב שמביא בב"א או"ח סי' לו, ואותם האופנים ע"פ דרש וסוד לקטנו מהנדפס בקובץ ספרי סת"ם.

מגן דוד להרדב"ו נלקט בקיצור על כל אות.

פ' האותיות לר' יעקב ר' יצחק משגוביא ז"ל סודר כולו על כל אות — וכן פ' הר' סעדיה ב"ר מימון דאנאן ז"ל על האותיות (שיצא לאור ע"י גזוי ירושלים) — ועוד מה שמצינו משאר ראשונים וגאונים כמו הרוקח, רב האי גאון (פ' על שם מ"ב), גינת אגוז לר"י גיקטלייא ועוד.

מד' הרמ"ק ז"ל בפרסם שער האותיות נלקט הכל כל אחד במקומו, וגם מיתר ספריו שיעור קומה, אלימה, פ' לספר יצירה ועוד.

אות

הקדמה

מכתבי הארזיז ל סודות נשגבים מפוזרים בעץ חיים פע"ח וח' שערים ובכוונות ודרושים נלקט קצת וסודר לפי הענין כל דבר במקומו. וכן מכתבי תלמידיו זי"ע, ובמיוחד מתוך קבלת מהר"י סרוק ז"ל ותלמידיו אשר מיסדת על ראשית התגלות אותיות התורה העליונה בעולם המלבוש והעמיק בזה הרמ"ע מפאנו ז"ל בספר ע"ב ידיעות וכן בעמק המלך ולימודי האצילות, ובספר רזא דאתון גליפין (מצורף לספר ציס"ע על רות) ד' עמוקים מאד מרום מעלה עולמות א"ס הגבוהים ביותר, ושם ידובר בסדר השתלשלות האותיות.

ומדברי רבותינו האחרונים ז"ל שלה"ק, מגלה עמוקות, הלבוש, מדרש תלפיות, אותיות דר' יצחק, עיני ארי, רזא מהימנא, הרמח"ל, סוד האותיות מלקוטי הגר"א ז"ל, שערי גן עדן ופי' ע"ס קול הרמ"ז, קהלת יעקב, אור עינים, עמוד התורה, ברית עולם ע"פ לוחות הברית, ברית כהונת עולם, היכל הברכה ואוצר החיים, ועוד הרבה אורות ופנינים מתוך ספרי תלמידי בעש"ט זי"ע ושאר ספרי דרוש המיוסדים על יסודות חכמת האמת מגאוני הדורות, וזכותם ותורתם הקדושה יעמוד לנו ולכל ישראל שילמיצו יושר וטוב עלינו ולעורר רחמים בזכות כ"ב אותיות תורתנו התמימה והק' אשר עליהם נא' נגילה ונשמחה כך ודרשו (במדרש שה"ש פרשה א' ד"ה נגילה אות ג') א"ר יצחק ב"ך בכ"ב אותיות שכתבת לנו בתורה ב' שנים כ' עשרים הרי ב"ך, ע"כ.

ויסוד תוכן הספר הוא מיוסד על ליקוט תמצית הענינים היסודיים שיש בכל אות ואשר עליהם נשרשים סודות תוה"ק שנתגלו מחכמי האמת בעוה"ז, וכאשר עלה בידנו בעוה"ת לרכז ענין שלם מתוך כו"כ מחז"ל וביאור דברי הראשונים והאחרונים ז"ל נעשה מזה סימן שלם והרבה פעמים באריכות עם סעיפים קטנים לחלק הענין ולהקל על המעינים, ואם לא יצא ענין שלם רק צירוף של כמה דרושים או פריטים מתוך דברי מחבר אחד נעשה מזה סימן בפ"ע, או לפעמים כמה ענינים קטנים מלוקטים מכמה ספרים צרפנו אותם לסימן שלם עם חלוקי קטעים נפרדים, וכן לקטתי מחדושי אאמור"ר זללה"ה מתוך ספריו הק' שהו"ל בחייו ספה"ק מאירת עינים לרבינו יצחק דמן עכו ז"ל עם תוספת מרובה פירושו יפה עינים, וספה"ק שער הרוזים

חיים

ג

לרבינו טודרוס אבולעפיא ז"ל עם פירושו הגדול חיים למצאיהם שיצא לאור כחצי שנה לפני פטירתו לחיי עוה"ב, וגם מחידושי הנפלאים שבכת"י מתוך ספריו "באור החיים" ספר גדול עה"ת ונ"ך דרושים נפלאים פעמים בארוכה מערכות גדולות ופעמים בקצרה, וספר על מועדי השנה ותפלות ועוד ענינים, ועוד ספר על אגדות הש"ס, כולם ברורים ונאמנים בדרך פרד"ס כפי השגת נשמתו הטהורה מיד ה' אשר עליו השכיל. יזכנו המקום להוציאם לאור עולם ב"ב.

באות ה' מן הספר הזה יש מערכות גדולות וליקוט נפלא על שם המיוחד הו"ה ב"ה וב"ש וד' אותיותיו ככו"כ בחינות שונות, ונתרחבו הד' מאד בס"ד, וכן באות א' יסוד ושורש כל האותיות יש הרחבה גדולה, וגם באות י' ישנם ד' עמוקים ונשגבים, וכמ"כ באות ו', ובסוף אות ו' מערכה גדולה בענין י"ב חלות בש"ק אשר היתה עבוה"ק חביבה מאד על אאמור"ר ז"ל ועל ידה זכה להשגה גדולה בסתרי תורה, ועוד דרושים וענינים רחבים בכל האותיות כאשר תחזינה עיניכם מישרים.

אותם הסימנים אשר סודרו מתוך הכת"י בשלימות אין עליהם ציון מיוחד, ולפעמים נתוסף בתוך הסימן בסוגריים מרובעות ליקוט או חידוש מהמו"ל בנו אס"י נ"י וכשהסימן נלקט מתוך כמה מספרי אאמור"ר ז"ל וכתביו או ציוניו, נרשם עפ"י רוב בסוגריים בסוף הסימן: אותם הסימנים שהי' ההכרח להוסיפם כדי להשלים עבוה"ק נערכו וסודרו מתוך הספרים המובאים לעיל ורשמתי כוכב כזה * למעלה בראש הסימן.

וב"ה שעלתה בידנו לקיים צוואת אאמור"ר ז"ל שכתב בזה"ל שתתדלו להוציא לאור חדושי תורה שלי שתהיינה שפתי דובבות בקבר, אמנם רק אחר הסיודר הנכון והבדיקה אחרי דרישה וחקירה עכ"ל (נדרספה הצוואה בקונטרס בצורר החיים מילי דהספידא על אאמור"ר ז"ל ש"ל בשנת פטירתו תשמ"ח). ולכן בכת"י הזה אות חיים שלא היה לו סדר כלל וגם לא זכינו שילקט כראוי על כל אות ואות, הי' מן ההכרח להוסיף הרבה עד שנעשה תוספת מרובה על העיקר (ועי' ב"ר פרשה ס"א"ד), ומ"מ הכל היה מכחו ואור זור"ע לצדיק תתמיד

ד

אות

הקדמה

רמות דיוקנו ודרכיו הטהורים נצבים לנגד עינינו, וכח הדרכתו ועבודתו לה' ותורתו המאירה שראינו באור החיים הוא המסייע לנו בזה ובכא להיות אורח חיים למעלה למשכיל.

ויקך תפארת גדולת חיבור הקדוש הלזה מצאנו בתכנית להקדמה שציין אאמור"ר זללה"ה כשנה לפני פטירתו (טבת תשמ"ז) ונמצא בתכריך הכת"י זה לשון קדשו: תכנית הקדמה לספר על אותיות

א. פשטים מוזכרים בכ"מ בש"ס, במדרש לרע"ק, תמונה, ספר יצירה.

ב. רמזים נזכרים בזה"ק תקו"ז, בקדמונים.

ג. גלוי האמונה וההנהגה, הן בצורתן, הן בכנין, הן בהרכבתן.

ד. עוצם קדושת השמות הכוונות (ר"ת סו"ת, גימטריאות, מלואיהן).

ה. חילוק בין המכוין (שהוא כבחי' נשמה) ולאינו מכוין (הוא כחי' גוף).

ו. מאז"ל על אודות ידיעת אל"ף בי"ת, עסק בתורה באצבעות (נגד האותיות).

ז. רבוי כבוד שמים, כבוד התורה, גלוי קדושתה ע"י ספר כזה.

ח. ענין היחודים הוא עסק התורה, וקשור העולמות ויחודם ביחד.

חיים

ט. התעוררות ליראה לאהבה, לעבודה שכלב, ולדקדוק התפלה.

י. סגולה וברכה בכל בית, שמירה מכל רע. טבת תשמ"ז (לוגאנא) עכ"ל.

והנה פשוט דאם היינו זוכים שיפענח הקדמה זאת היה מתקיים גליה לדרעיה ונפל נהורא בבי מדרשא, והרבה אורה ושמחה ביושר העבודה והשגה צמודים יחד בחי' מח ולב ודיבור ומעשה הי' מתגלה, כי כפי הנראה החיבור הזה הי' תמצית וכלילת יופי ממדריגותיו בקודש הנעלמות, ואוי לדור שאבד את הצדיק המקובל החכם שידע לשלב את כל הקצוות בקן אמצעי המיוחד את הכל מרום מעלה עד למטה, והלמד ע"מ לעשות מספיקין בידו הכל כנזכר במשנה אבות פ"ד מ"ה וע"ש בפי' הרבינו יונה שכתב דהכל בכלל המעשה, ואיתא בויק"ר (פרשה ל"ה"ז) הלמד ע"מ לעשות זוכה להקביל רוח"ק וכו', וזה המקובל האמיתי שמשגי העינים ע"י טהרת הנפש ברוח קדושה ולא רק בשכל עיוני, והן הן קצות דרכי אאמור"ר זי"ע, ובהקדמתו לספר הבהיר שער הרוזים ע"פ הנפלא חיים למצאיהם הפליג מאד ברום מעלת מי שמעשיו מרובין מחכמתו, ושלימות טוהר המדות בענוה ויראה וטהרה, ע"ש ותרוה נחת. ועי' להלן כאן בהקדמה אות ח'.

וכהיום לא נשאר לנו רק ללקט מספרי קודש שהורה לנו בחיים חיותו ללמוד מתוכם ולייסד דרך ה', וכן ללקט מתוך דבריו הק' היקרים מפז ופנינים שהשאיר לנו וזאת נחמתי בעיני כי אמרתך חייתני, ומה' אשאלה מענה לשון:..

א. פשטים מוזכרים בכמה מקומות בש"ס, במדרש לרע"ק, תמונה, ספר יצירה:

מצינו בגמ' שבת (קד.) אמרי ליה רבנן לריב"ל אתי דרדקי האידנא לבי מדרשא ואמרי מילי דאפי' בימי יהושע בן נון לא אתמר כוותיהו, אל"ף ב"ת אלף בינה, גימ'ל דל"ת גמול דלים, מ"ט פשוטה כרעיה דגימ'ל לגבי דל"ת שכן דרכו של גומל חסדים לרוץ אחר דלים, ומ"ט פשוטה כרעיה דל"ת לגבי גימ'ל דלמצייה ליה נפשיה וכו' ע"ש באריכות כל הסוגיא שדורש כל האלפא ביתא, וכן דורש אלפא ביתא דא"ת ב"ש, ואלפא ביתא דאח"ס בט"ע ואלב"ס, שהן כולן סדרות בספר יצירה כפרש"י שם.

ובמהרש"א כ' שם כי אותיות התורה הן שמויות של הקב"ה ולכן נקראו אותיות כמש"א (ברכות לג.) מקדש ניתן בין שתי אותיות, וכך היתה [התורה] כתובה לפניו באש שחורה ע"ג אש לבנה ויש בהן סודות בצורת הכתיבה ובקריאה, עכ"ל.

וביארור ד' מהרש"א דלמעלה מתפרש אש שחורה כתובה שהן אורות ושמות הקודש דאין שם צורת כתיבה ולא אש ומים, ובספר שער הרוזים סי' רכ"א הביא מספר אוצר חיים לר"י דמן עכו ז"ל, דאש שחורה מדה"ד ואש לבנה מדה"ר ואינו אש ממש כי אין שם לא אש ולא מים, (וכן כ' שם סי' רפ"ו), וכ"כ בספר מערכת האלקות, והרמח"ל פי' דסוד התפשטות האורות הם האותיות, ונטיית הדיו לימין או לשמאל מורה על נטיית האור, והכל אורות עליונים ורוחניים. ועוד הביא מפי' הרוקח עה"ת דהיו כ"ז מלאכים דומים אל"ף ב"ת זה דומה לא' וזה לב' עד ת' ואותן התיבות הראן למשה עב"ד. וע"ש בשער הרוזים באורך הענין, ומוכח מזה דהכל רוחניות שמות הק' ובהתלבשות בעוה"ז נצטיירו ברמות האותיות, ולכן קדמה תורה אלפיים שנה לבריאת העולם שהוא קדימת ספירות חכמה ובינה ל' ימי הבנין כמ"ש בשער הרוזים סי' רפ"ו שהן מחשבה אלקית, וגי' שנה"ה כמו ספיר"ה. ועי' עוד להלן.

והרמב"ן ז"ל בהקדמתו עה"ת כ' וז"ל כל הנמטר למשה רבינו בשערי הבינה הכל נכתב בתורה בפירוש או שרמזה בתיבות או בגימטריאות או בצורת האותיות הכתובות כהלכתן או המשתנות בצורה כגון הלפופות והעקומות וזולתן או בקוצי האותיות ובכתריהם כמו שאמרו (שבת פט.) בשעה שעלה משה למרום מצאו להקב"ה שהי' קושר כתרים לאותיות וכו' וכמס' מנחות (כט:) איתא ג"כ בשעה שעלה משה למרום וכו' א"ל אדם אחד יש שעתידי להיות בסוף כמה דורות ועקיבא בן יוסף שמו שעתידי לדרוש על כל קוץ וקוץ תילין תילין של הלכות וכו' עד כיון שהגיע לד"א א"ל תלמידיו רבי מנין לך אמר להן הלכה למשה מסיני, נתיישבה דעתו [של משה הואיל ומשמו אומר אע"פ שעדיין לא קבלה — רש"י שם]. כי הרמזים האלו לא יתבוננו אלא מפה אל פה עד משה מסיני וכו', עוד יש בידינו קבלה של אמת כי כל התורה שמויות של הקב"ה שהתיבות מתחלקות לשמות וכו' מלבד צירופיהן וגימטריאותיהן של השמות, וכבר כ' רבינו שלמה בפי' בתלמוד (סוכה מה.) ענין שם הגדול של ע"ב באיזה ענין הוא בפסוקים יוסע ויבא ויט, ומפני זה ס"ת שטעה בו באות אחת במלא או בחסר פסול וכו', ונראה שהתורה כתובה באש שחורה ע"ג אש לבנה בענין הזה שהזכרנו הי', שהיתה הכתיבה רצופה בלי הפסק תיבות והיתה אפשר בקריאתה שתקרא ע"ד השמות ותקרא ע"ד קריאתנו בענין התורה והמצוה, ונתנה למשה רבינו ע"ד קריאת המצוות ונמסר לו ע"פ קריאתה בשמות עכ"ל"ק של הרמב"ן ז"ל.

ומצינו עוד בגמ' מנחות (כט:) שדרשו על צורת האותיות דחטרי להו לגגיה דח"ת כלומר חי הוא ברומו של עולם, ותלו לכרעיה דה"י שעה"ז נברא בה' מפני שדומה לאכסדרה וכו' ע"ש כל הסוגיא, (והובא על כל אות ענינו מן הגמ' והמפרשים), וגם הפוסקים השתמשו הרבה בד' הגמ' והמדרשים לפסוק עפ"ז ענין צורת האותיות והרכבתן, עי' ב"י אור"ח סי' ל"ו, ועי' ברוך שאמר

ותיקן תפילין ואלפא ביתא לריו"ל ממילהון ז"ל (גרסא בקובץ ספרי סת"ם, ירושלים תשל"ו).

ובירו' מגילה (פ"א ה"ט), מנצפ"ך הלכה למשה מסיני וכו' מעשה ביום סגריר שלא נכנסו חכמים לבית הועד ונכנסו התינוקות אמרו איתון נעביד בית וועדא דלא יבטל, אמרין מהו דין דכתיב מ"ם מ"ם נו"ן נו"ן צד"י צד"י פ"ה פ"ה כ"ף כ"ף, ממאמר למאמר מנאמן לנאמן מצדיק לצדיק מפה לפה, מכף ידו של הקב"ה לכף ידו של משה, וסיימו אותן חכמים ועמדו כולן בנ"א גדולים, אמרון ר"א ור"י הון מינהון, עכ"ל. וראינו בזה גודל מעלת דרש האותיות, וכדמצינו שר' עקיבא התנא הגדול האלקי עשה מדרש שלם על האותיות לדורשם בצורתם במילואן ובמספרן ככו"כ אופנים.

ובהקדמת ספר אור זרוע למהר"י מוינא ז"ל מגדולי הפוסקים הראשונים כ', "אור זרוע" קראתי שם זה החיבור מפני חיבה יתירה שמצאתי בזה המקרא אור' זרוע' לצדיק' ולישרי' לב' שמחה' סו"ת ר' עקיב'ה וכו', ומפני החיבה גדולה שהאיר הקב"ה את עיני שמצאתי את שמו נכתב בזה המקרא אור זרוע למדתי מכאן שיש לכתוב ר' עקיב'ה' בה' ולא בא', אשריך ר"ע שכתבך דהמע"ה בנבואה בספרו, ואשריך שהראה הקב"ה תורתך למשה רבינו כההיא דהקומץ רבה (מנחות כט:) וכו' עקיבא בן יוסף שמו שעתידי לדרוש על כל קוץ וקוץ תילי תילים של הלכות, וכן אשכחן מלאן שהי' דורש אותיות כדתניא באלפא ביתא דר"ע אל"ף מלמד שאמרה תורה א'מת ל'מד פ"ך כדי שתזכה לחיי עוה"ז, פ"ך ל'מד א'מת כדי שתזכה לחיי עוה"ב מפני מה שהקב"ה נקרא אמת וכו' (ע"ש כמה דרשות), ואשכחן דפלפול תורה גדול ומקובל לפני הקב"ה כדאשכחן (ב"מ פ"ה:) שאמוראים היו משתכחין בפלפול ומפני שזהו כבודו של הקב"ה שמפלפלין בתורה כדי להעמיד דבר על בוריו וכו', ואשכחן בפי' הבונה (קד.) דדייקי ודרשי מילי מעלייתא באלפא ביתא דאפי' בימי יהושע בן נון לא אתמר כוותיהו, הלכך מלאני לבכי אני יצחק בן משה המחבר זה החיבור לפלפל באותיות של א"ב ולפלפל בהם כיד הקב"ה הטובה עלי לברכה ונתתי את לבכי לדרוש אל"ף האותיות שלו ולקיים משמעותו וכו' עכ"ד. וע"ש היטב הדרשות ע"ס

האותיות, עפ"ד חז"ל שדורש דברים נפלאים בסדר אלפא ביתא ובמלוי האותיות ומלוי דמלוי, ולמדנו מדבריו שרשות ומצוה לפלפל באותיות כ"א כפי דרכו ודרגתו.

ובתחילת מדרש אותיות דר"ע איתא אמר ר"ע אלו כ"ב אותיות שבהן נתנה תורה כולה לשבטי ישורון והן חקוקין בעט שלהבת על כתר נורא ואיום של הקב"ה ובשעה שבקש הקב"ה לבראות העולם מיד ירדו כולן ועמדו לפני הקב"ה זה אומר לפניי כי תברא את העולם וזה אומר לפניי כי תברא את העולם וכו', עכ"ל.

ובספר שער הרוזים (בפירוש חיים למצאיהם סי' קלג) הביא ד' הרקאנטי (פ' לך לך), כל אותיות התורה בצורותיהן ובחבורן ובפירודן ובאותיות עקומות ועקושות, חסרות ויתירות, קטנות וגדולות, כתרי אותיות, סתומות ופתוחות וסדורן הן סדרי עשר ספירות, ולכן הי' הצורך לספור האותיות והתיבות וקרי ולא כתיב, כי כולה בנין אלקי חצובה בשמו של הקב"ה, וע"כ ס"ת שחסר אות אחת או הותיר אות אחת פסול, שאין זו צורת הע"ס מאחר ששינה מאותה צורה. ובספר שושן סודות כ' דע שבצורת האותיות נרמזו סודות נעלמות מעיני כל כמעשה בראשית ומעשה מרכבה ובטעמי תרי"ג מצוות וכו', ולזה תינוקות שהיו בימי דוד היו יודעים לדרוש את התורה במ"ט פנים טמא ומ"ט פנים טהור וכו', וכ"ז מצורת האותיות וכו' ומכתרי האותיות ומתגיהם והיו יודעים אנה רומזים האותיות, עכ"ל. וע"ש עוד בשער הרוזים מה שהביא ברום מעלת האותיות.

ובמס' קידושין (ל.) לפיכך נקראו ראשונים סופרים שהיו סופרים כל אותיות שבתורה, שהיו אומרים ו' דגחון חציון של אותיות של ס"ת, דרש דרש חציון של תיבות, והתגלח של פסוקים, יכרסמנה חזיר מיער ע' דיער חציון של תהלים, והוא רחום יכפר עון חציו דפסוקים, כעי ר"י ו' דגחון מהאי גיסא או מהאי גיסא וכו' לא זז משם עד שהביאו ס"ת ומנאום וכו' ע"ש. ובמהרש"א כ' דהאותיות מורים על שמותיו של הקב"ה שהוא הנסתר הגמור של התורה, ולפי שהסטרא דשמאלא וכן הטומאה הוא נחש הקדמוני שהולך על גחון, ע"כ הפסיק באותיות התורה בו' דגחון לרמוז דכפי

אותיות התורה שהן כולן שמותיו של הקב"ה אין כאן מקום כלל לכח הטומאה דו' דגחון מפסיקו עכ"ד. (ועי' עוד בפנים באות ו' מה שהארכנו בזה). ומזה נדע כמה עצום עסק האותיות בידיעתם הפנימית כח שמותיו של הקב"ה בתוה"ק.

ועיקר ספר יצירה המיוחס לאברהם אע"ה או לר"ע (עי' פרד"ס להרמ"ק ז"ל ריש שער א) בנוי על יסוד כ"ב אותיות שבהם נברא העולם כדאיתא בספר יצירה (פ"ב מ"ב) כ"ב אותיות חקקן חצבן שקלן והמירן וצרפן וצר בהם נפש כל היצור ונפש כל העתיד לצור, וע"ש כל הפרקים עד פרק ו' כולם מיוסדים על פרטי צירוף כ"ב אותיות והיאך הם פועלים בנבראים, וכבר מצינו שורש הענין בגמ' ברכות (נה). יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ כתיב הכא וימלא אותו רוח אלקים בחכמה כתבונה ובדעת וכתיב התם ה' בחכמה יסד ארץ וכו', ופרש"י אותיות שנבראו בהן שמים וארץ ע"י צירופן ובספר יצירה תני להו, וכן מצינו במס' סנהדרין (סה): אמר רבא אי בעו צדיקי ברו עלמא וכו', רבא ברא גברא וכו' ר"ח ור"א הווי יתבי כל מעלי שבת' ועסקי בספר יצירה ומיכרו להו עיגלא תילתא ואכלי ליה, ופרש"י ברא גברא ע"י ספר יצירה שלמדו צירוף אותיות של שם. וכן הובא ענין עסק בספר יצירה ופעולת השמות בשו"ע יו"ד סי' קע"ט סעי' ט"ו, ועש"ך שם ס"ק י"ח. (ועי' עוד דברים נפלאים בענין רוח"ק לצרף אותיות שנבראו שמים וארץ במהרש"א כתובות ה.). ד"ה גדולים מעשה צדיקים).

ובפ"י הר"ס גאון על ספר יצירה (פ"ב מ"ה) כתוב ושמעתי כי אבן עזרא ברא בריה לפני ר"ת ואמר ראו מה שנתן הקב"ה באותיות הקדושות ואמר חזור לאחור וחזרה לקדמותה עכ"ל. ועוד שם במשנה ד' פ"י הרס"ג, כ"ב אותיות יסוד קבועות בגלגל ברל"א שערים וחזור הגלגל פנים ואחור, שנתן הבורא כח לאותיות שאדם בורא ברייתו מקרקע בתולה וכו', ואומר בכל היקף והיקף אלפ"א ביתא אחת וכן ג' ד' תס"ב פעמים, ואם הולך לפנים הבריאה עולה בחיים ע"י כח אמירת האותיות שנתן בהם הקב"ה כח, ואם יוצא לסתור מה שברא חזור לאחוריו סביב באמירת האותיות ותשקע מאליה הבריאה ותמות, וכן אירע מעשה לפני ריב"א

ותלמידיו, שעסקו בספר יצירה ורצו לבראות בריה וטעו בהליכתן והלכו לאחוריה עד שנשתקעו בארץ עד שיכורן בכח האותיות ולא היו יכולין לצאת וצעקו והקול נשמע לפני ריב"א ואמר להם אמרו האותיות מא"ב ותלכו לפני כמו שהלכתם לאחור וכן עשו ויצאו עכ"ל. (וכן ידוע ענין בריאת גולם ע"י צירוף אותיות הק' במכתב מהמהר"ל שנרפס בהקדמת ספר חקל יצחק, וגם על הגר"א ז"ל יוספר בהקדמת פירושו לספרא דצינעווא דאחרי שהי' בקי כראוי בגירסת ספר יצירה התעסק לברא גולם לבחון הענין באמת, ומן השמים עכבוהו מפני שהי' רך בשנים).

ובפ"י הרמ"ק ז"ל לספר יצירה כ' כל אדם שבעולם תכונתו ומצבו וקיומו בכח הכ"ב אותיות השופעות עליו ואין זה הנפש והרוח אלא זה הענין אל הגוף כמו שימצא אל הכריות בכריאת העולם, ואם ימצא חכם שידע לגלגל האותיות למפרע יהפוך כל אדם לגל עצמות או עפר, וכ"פ בזהר פ' בראשית בע' חבקוק שהאותיות פרחו כי כיון שאדם מת אותם הכחות פורחות ואז נופל תחת ההפסד, ולכן ימצא בשמות הקודש שם שאפי' כל דברים שבעולם לא יבטלו קיום האדם וחזקו לא באש ולא במים ולא בחרב מפני שע"י השם שהוא האותיות קשורות בו בלתי מסתלקות הימנו ואינו נופל תחת ההפסד, וז"ס התחיה כי הקב"ה מגלגל אותם האותיות ומחיה תחלה האותיות למעלה ואח"כ משתלשל עד הגשם למטה והם חיים על רגלם כע' אדה"ר בתחילת בריאתו וכעין יצירת האדם בבטן אמו עכ"ד.

וזה שמצינו בגמ' ע"ז (י'): שאמר אנטונינוס ידענא זוטי דאית בכו מחיה מתים, וכן מצינו בש"ס נתן עיניו בו ונעשה גל של עצמות (שבת לב. ועוד), ובסוף ספר יצירה (פ"ו מ"י) וכיון שצפה אברהם אבינו ע"ה והביט וראה וחקר והבין וחקק וחצב וצירף וצר ועלתה בידו [וגי' הגר"א ז"ל ועלתה בידו הבריאה שנא' ואת הנפש אשר עשו בחרן] וכו', ופי' הראב"ד שחקר בחקירה אחר חקירה עד שעלה בידו כי יש נמצאים נעלמות והן י' ספירות, והתחיל לבחון זה עד שחקק בחכמתו וחצב בביתו אותיות הקודש, וצרף ועלתה בידו הבריאה שנא' ואת הנפש אשר עשו בחרן מלמד שנתעסק אברהם אבינו ע"ה

בצירוף האותיות של ספר יצירה כדארז"ל רבא ברא גברא שדריה לקמיה דרי' זירא וכו' עכ"ל.

ובזה יש להבין ענין הכתיבה בספר חיים שהובא בחז"ל במס' ר"ה (טז.): ג' ספרים נפתחין ושם נרשמו המעשים ועל פיהם הגזירה והכל בצירוף האותיות שכל הבריאה נוסדה עליהם, וג' אותיות אמ"ש הם כנגד ג' ספרים יסודן כף זכות וחוכה ומכריע בנתיים, עי' בהגר"א בריש ספר יצירה וברא את עולמו בג' ספרים בספר וספר וסיפור ואכמ"ל, (ותבאר בס"ד בשער האותיות סדר אותיות אמ"ש, בג"ד כפר"ת, וי"ב פשוטות), ועי' להלן בפנים הספר באות ט' שהובא מעשה ממדרש תלפיות שהחיו את המת ע"י שחקק במצח ההרוג אותיות אמ"ת וניצולו עי"ז מעלילות דם.

ולפי האמור נבין עד היכן הדברים נוגעים ברומם של עולם ענין כתיבת האותיות בסת"ם, ובנו הפוסקים יסודותיהם ע"פ מדרש אותיות דר"ע, ספר הבהיר, וספר התמונה, שמוצא ענין דרושי צורת האותיות וסודותיהם הרמים, וכי רבינו יו"ט ליפמן ממלהוין ז"ל בעל האלפא ביתא שקיבל מרבינו שמשון בעל ברוך שאמר ז"ל בהקדמתו שעסק ל"ג שנה בידעת דקרוק תואר צורת האותיות מפי סופרים וספרים ראיות וסודות, ומצא מחלוקת בדבר אף בין בעלי הסוד, והביא ראיות מתלמוד בבלי, ירושלמי, א"ב דר"ע, ומתוך דברי הרוקח, רבינו שמחה, אוצר הכבוד, ספר הבהיר, וספר התמונה, ומתוך קבלות וידיעות בעשר ספירות ובתוספת קבלת תואר צורתם איש מפי איש ע"ש היטב דבריו.

ובפנים הספר הבאנו מספר הבהיר על כל אות מה שמצא, וכן מספר תמונה ראשונה שניה ושלישית, וכי המגיד מקאונץ יז"ע ברזי ישראל דהעיקר הוא ספר תמונה הראשונה, וס' התמונה שניה ושלישית הם רק פירושו של הראשון.

ובהקדמה לתמונה ראשונה כ' דתארי כח ה" ספירות ופעולותיהן הם כ"ב אותיות התורה העליונה ואותיות העליונות מקדם ומהם נרשמו ונחקקו בלחות בכח אלקים דכתיב ה' קנני ראשית דרכו וכו', ופי' המפרש שהתורה העליונה והאותיות שבאצילות מקדם נתגשמו מהם אותיות אחרות,

וניתנה לנו התורה מאותה התורה העליונה שקיבל משה הלחות כתובות באצבע אלקים.

ודרך ספר התמונה שדורש צורת האותיות שהם ע"פ רוב מורכבים מכמה חלקים, כגון א' = ב' יודי"ן ו' ביניהם, ב' = ד' ו', ג' = ו' וכו', ובסוף כ' סדר הספירות לפי כל הכ"ב האותיות, א' כתר עליון, ב' חכמה, ג' בינה וכו', ועוד יתבאר בסוד ענין זה להלן, וכי וז"ל והנה הם מפורשות בסוד גדול וגסתר מאד והיא תמונה האמיתית בלי שום ספק שנא' ותמונת ה' יביט, וה"ס שמותיו של הקב"ה וכת פעולותיו שלא ניתנו לבאר כ"א מקצתן, וה"ס הספירות והמדות, וסוד המלאך וכו', וסוד הספירות שהם כדמות וציוור אדם, ולזה ישמור האדם מאד את נפשו לבא אל הדרך הזה בלא קבלות אחרות וכו', ובכל זה יאה דעתו צלול בהן ומיכן להבין בכל דבר ודבר בעיון דק מאד ודעת חזק לרב מאד לבא אל הקודש פנימה, ויבין דבר מתוך דבר בריאת עליונים ותחתונים ע"י הכ"ב אותיות הן כחות עליונים הנקראים אלקים חיים ולהבין מדות אלוך וכו', ומסיים וכ"ב אותיות הם כחות שלמעלה לאלפים ולרבבות וע"ש ד' עמוקים בענין כחות המלאכים שלוחי מעלה.

ובספר תמונה שניה בסופו כ' והכל כאחד שנים ועשרים צורות לאחד מחוכבים והם מ"ח כחות פשוטות ועמהם הים המלח עליהם והם מ"ט כחות נוראות ובוה נתקשה משה כענין וזה מעשה המנורה מקשה אחת וכו', והיא התמונה אשר בה הביט משה מעשה מקשה וגדול כח הנעלם בה שהוא אור הנפש שבתוכה וכינה לנשמה כנשמה לגוף, כי מ"ט כחות אשר כ"א שנה ושבת ארוך בתוכה כנשמה בתוך הגוף, ושער ה' נשמה לכולם וכו' יתקע בשופר גדול בקרן הארוך לחירות גדול וכו', וכראות איש האלקים את התמונה האירו פניו ממנה וגם האות שלו האיר לנו ולמער"ה דכתיב כי קרן עור פניו כענין כנתנת עור וכו'.

וכי המפרש שם דכל ברואי מעלה ומטה כולם יתייחדו ביחוד אחד דכתיב ה' אלקי כל קדושים עמך כי כל צבאיו כולם נכללין בשם אלקים והכל בא מיחוד אחד, וכל אלו הכחות והחיילות כולם באים מכ"ב אותיות וצורות אשר כל פרטיהן הם מ"ח שנקראים כולם כחות פנימיות דקות

אות

הקדמה

חיים

ט

והאותיות של מנצפ"ך עמהם, והם עליהם בים המלח שהיא חכמה עליונה הרי כולם מ"ט כחות כנגד מ"ט שערי בינה, שבכל האותיות א"ב עם הכפולות יש בהן מ"ט כחות, ובוזה נתקשה מרע"ה במעשה המנורה שיש בה מ"ט כלים כנגדם ונתקשה שיהא כל אלה הצורות דבר אחד, ונתקשה באותיות מנצפ"ך אם יהיו מכלל כ"ב אותיות בתורה עד שנודע לו שהכל לצורך יחוד המנורה וכל ציור האותיות יהיו בשער הנ' שהוא נעלם בתוך הבינה כנשמה בתוך הגוף:

והא לך ציור האותיות בציורן וחשבונן איך הם עולים למ"ט כחות:

י"ו	דו	יו	די	
א	ב	ג	ד	ה
ג"כ	ב"כ	ב"כ	כ"א	כ"א
דו	כו		כו	כו
ח	ט	י	כ	ל
ב"כ	ב"כ	כ"א	כ"א	כ"א
כו	נו	כי	כי	כן
ס	ע	פ	צ	ק
ב"כ	ב"כ	ב"כ	כ"א	ד"כ

ב. רמזים נזכרים בזוה"ק, בתקוני זהר, בקדמונים.

מצינו בהקדמת זוהר (ח"א דף ב': וג'). בענין האותיות שרצו שיכרא הקב"ה עולמו בהם ובאו לפניו, וכ"א רומז לבחי' הקדושה בראש התיבה כגון ש' דש"ד, צ' בה חתימין צדיקים, פ' פ'דות ופורקנא וכנגדו פ'שע, ע'ין ועינה וכו' ע"ש. והעתקנו ד' הזוה"ק ופי' הענין מהאריז"ל בכל אות ואות.

ובדרך זאת נדרש ג"כ בתחילת מדרש אותיות דר"ע ת' תורה, ש' ש"ד, ר' ראש רופא רחום וכו', וכענין זה איתא במדרש איכה פתיחא ס' כ"ד באותן האותיות שבאו להעיד בחורבן ביהמ"ק שעברו ישראל על התורה ע"ש, וכ' בתורת חיים

דו	דד	כי	יו
ת	ך	ם	ן
כ"כ	כ"א	כ"כ	כ"כ

מ"ח כחות ועם השכינה מ"ט, ואלו מ"ט שערים כחות גבוהות נוראות מאד מאד,

ע"כ מדברי המפרש ספר התמונה לענינינו.

ויש מ"ח צורות ב"ב מזלות כנגד מ"ח אותיות שיש ב"ב צירופי הוי"ה ב"ה, וכן בפסוק שמע ישראל מתחלקין האותיות למ"ח צורות כמ"ש בספר הקנה, וכנגדן מ"ח נביאים עמדו להם לישראל, ועי' היטב בלקוטי הגר"א ז"ל עם פ"י באר יצחק (דף קע"ב ודף קע"ז). וכ' הראב"ד לספר יצירה (פ"ב מ"ב) חצבן פ"י הפריד חלקי כל אות ואות עד שנשלמה צורת כל אות של כ"ב אותיות, ע"כ.

וענין האותיות שהן מורכבות מכמה חלקים מובא ג"כ להלכה בב"י על הטא"ח ס' ל"ו ובשאר הפוסקים שם, ולענין אות צ הובא ג"כ בס' הבהיר (ס' סא) שהוא מורכב מאות נ' י' והובא להלכה בספר ברוך שאמר על תקון תפילין באות צ'. (ועי' בפנים הספר באות צ' ענין ארוך בזה).

(ע"ז דף ד) לפרש ל' הגמ' בנ"א שקיימו את התורה מא' עד ת' וז"ל לפי שכל מצוה י"ל שורש באותיות א"ב דמצות אמונת השי"ת שורש שלה היא א' שנא' אנכי ה' אלקיך הרי שהמצוה מתחלת בא', ומצות ציצית שורש שלה הג' שנא' גידילים תעשה לך, ומצות כיבוד אב שורש שלה הכ' שנא' כיבוד את אביך וכו' דאות הראשון של המצוה הוא שורש המצוה עכ"ל. [וע"ע מהרש"א ס"פ המדיר (כתובות עז: ד"ה לאפקי) דיש מצוות מרומזים באות אחד וכו'].

ובתקונים (הקדמה בסופו ט: דפוס שעם בהגר"א) איתא א ציורא דהיכלא גניזא דאיהא אנכי

אות

הקדמה

חיים

אלק"ם, מ"ם ה"א ג' אלקי"ם, יו"ד ק"א וא"י ק"א ג' מ"ה, ודא איהו ע"ס בלימה ואיהו מעיד על יחודא קדישא ובג"ד מ"ה אעידך וכו' ע"ש כמה אופני גימטריאות, ומסיים על זה אית אחרנין בגימטריאות דלית לון חושבן בגין דאינון פפראות לחכמה דלית לה סוף, ופי' הגר"א ז"ל ר"ל שחושבין מילוי ומילוי דמילוי עד אין סוף וכן מכמה מינים עד אין סוף, דחשבון גימטריאות הוא בחכמה דילה שהוא פפרות לחכמה עליונה, שעז"א תקופות גימטריאות פפראות לחכמה, וחכמה הוא מים שאין להם סוף דהיא סליקת לא"ס, וזש"א בספר יצירה פ"א ע"ס בלימה מדתן עשר שאין להם סוף, כי לכ"ד שבעולם יש תכלית לבד לחשבון, והטעם הוא כנ"ל שתלויין בחכמה עכ"ל. ובפי' לספר יצירה (פ"א מ"ה) כי הגר"א ז"ל, מדתן עשר שאין להם סוף פ"י שכל אחד כלול מעשר ועשר מעשר עד א"ס, כמו האותיות של תורה שהן מתמלאין במילוי ומילוי המילוי עד א"ס, וכ"ז לפי שאין סוף מתייחד בהם דהוא ואינון חד וכו', ע"ש עוד ד' עמוקים ונפלאים שגם בגשמיים מתחלקים לקוים ונקודות עד אין חקר.

ומזה נוכל להבין רחבות ונפלאות התוה"ק למי שיועד לדרוש האותיות והענינים, שמכל תיבה ופסוק בתורה יוכל לדרוש אותיותיו ומילוייו אם ידע כראוי יסוד הענין ע"פ הסודות וההקדמות שגילו לנו חכמי האמת וגם ידע הגדרים הנכונים שלא לגלות פנים שלא כראוי, ונוכל לקשר ולפרש ענינים רבים עד שכה"ת כולה קשורה וב"ז בכח אור א"ס המתייחד בה, וגם צמצום האותיות המופרדים זה מזה מוקפים בגייל המורה על אור הפנימי המקשר, וד"ל.

ובהקדמת פ"י הורקח על התורה תראה נפלאות איך שקבלה היתה ביד רבותינו הראשונים שקבלו מפומא דאליהו הנביא וכו' לטוב לדרוש את התורה פלאי פלאות, וע"ש שיש ע"ג שערים איך לדרוש את התורה ורובם בדרך רמז, ושער הפשט הוא רק אחד מהם, וכן עניני עבודה ומדות או מע"ב ומעשה מרכבה הכל נכללו באותן ע"ג שערים כמנין חכמ"ה, וכ"ז מפני שמקור החכמה העליונה הכוללת הכל בלי גבול גנוז באותיות התורה, וחלק הרמז נחלה באות ר' של פדר"ס פי'שט ר'איה דירש סיד' כדאיתא בתקוני ז"ח (דף טו. בדפוס בהגר"א)

דסליק לחשבון כסא, ופי' הגר"א ז"ל שמתחלת ב א' ובאות הראשון תמיד כלול כל המלה, וכן לעיל אמר א' הוא א'דם.

והרבה סודות בתקוני זהר (ואולי אפי' רוב הסודות) בנויים ע"פ דרושי האותיות ובפרט אותיות שם הוי"ה ב"ה או שאר שמות, ובסוף הקדמת התקוני' דורש כל האלפא ביתא, והרבה דרושים ע"ס ב' של בראשית תחילת התורה ישנם בתקונים וקצת הובאו באות ב'.

ואות א' נדרש בכז"ב מקומות שם בציורו שהוא י' למעלה וי' למטה והי' מפסיק באמצע, ונדרש הציור וגם גימטריא של הציור כשם הוי"ה כ"ו, עי' הקדמת התקונים (דף ז: דפוס בהגר"א), ועוד שם (דף ח.) צורת א שמתהפך לכל סטרין ורומז לנקודות חלם שורק חירק ע"ש פלאות, ועי' תקוני ז"ח בכ"מ, ומתלוין לזה דרושי אות ו' ואות י' עי' תיקון ה' ותיקון י', ועוד בתקוני י"ט תי' כ"א, וקשה לפרוט המקומות, וכן אות ז' שהוא ציור י' עם י' על גביו הוא סוד קדושת שבת וסוד קידושי אשה עיין תיקון י' ותי' מ"ז, ועי' תיקון י"ג שה"ס המנורה ועוד דרושים בכ"מ, ודרושי אות ה שכולל בציורו ג' ויין או ד' וי' ושאר בחינות רבו בתקונים, וקשה לפרוטם כי רבים המה ואנו ממעטין ערכם אם נפרטם, וכמ"כ הרבה סודות ודרושים באות מ' סתומה ולדוגמא עי' תי' ה' ותי' כ"ט ל', וכן אות ש' שכלל בציורו ג' ויין עי' תי' כ"ב ותי' ס"ט, ועוד ועוד כי אכ"מ לפרוט, וכן ברע"מ פ' פינחס דורש אות ש' וב' שניי"ן של תפילין, ובדרך כלל דומין דרושי הרע"מ לתיקוני זהר ולכן כוללים הרבה בענין האותיות ג"כ, והמתרגל לעיין בדרושי האותיות יקל עליו לימוד התקונים והזוה"ק, כי הרבה פעמים מתקשים בהבנת הרמזים מפני שאין מורגלים ללימוד כזה הדורש חלקי האותיות וציונם והענין נראה רחוק ומעורפל, ואם ריק הוא מכם שאין אחס יגיעים בו שחסר יסודות לימוד הרמזים שבהם נתלו כל סודות התוה"ק.

ובתיקון כ"ו איתא גנת אגוז דא שכינתא ודא איהו דאמר שלמה אל גנת' אגוז ירדתי גנת גימטריאות דאינון פפראות לחכמה, ג' נעטרקון, ת' תמורה, גימטריאות דא אדני' יקו"ק סליק בחושבן אמ"ן, אק"י אדני' סליק בחושבן פ"ו

שכינתא אתקריאת פדרס דאורייתא ע"ש דאיהי כליאל מפ"שט ר'איה ד'רשא ס'וד, והוא ענין ראיית האדם בעין שכלו הרמז כא"ל ולחכימא ברמיזא, ובתקוני ז"ח (שם דף ה:) איתא חיזו תשיעא מראה דמות כבוד ה' ודא חכמה דאית בה כ"ח מ"ה וכמה חשבונות וגימטריאות תמן דאתמר בהון תקופות וגימטריאות פפראות לחכמה ואינון מ"ה יו"ד ק"א וא"ו ק"א איהו עשר ספירות וכו' דמאן דלא ידע בגימטריאות וחשבונות דיליה עתיד לנחתא לשאול, כמה דאוקמה במדרש כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאול אשר אתה הולך שמה. ופי' הגר"א ז"ל שהגימטריאות וחשבונות בחכמ"ה, אותיות כ"ח מ"ה, וכל החשבונות תלויים בהאי כח, וכל א' מישראל י"ל שורש למעלה באותן החשבונות בשמו וזה ששואלין את הרשע את שמו, וזה שאמר בקהלת כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה ר"ל שישגי החשבון שלו בכח התלויין ביד וכו' ע"ש סוד כ"ח ואכמ"ל.

ופשוט שכל זה תלוי בסוד ידיעת האותיות שבהן נתלין הגמטריאות, ואותיות מחכימות להבין בראיית אמת וחכמה אור הגנוז בהם, והכל תלוי לפי אמונת האדם שכל ד"ת בנויים על ריזין עלינים וכמו שהאריך בזה בזה"ק פ' בהעלותך (קנב"ק) ועי' תקו"ז תי' ל' (ד"ה נתיב תנינא). וע"ע בהגר"א ריש תיקון כ"א (דף מב:) דכל המלחמה עם הנחש הוא להבין רמזים דאורייתא שהם סתומים, וה"ס קבורת משה דנסתרה התורה מאתנו.

ואם לפרט עד היכן נפלאים אותיות התורה"ק אשר בהם נתלין רוב סודות הארזי"ל וכוונותיו בתפלה ובקיום המצוות תקצר היריעה מהכילם, ורק קצת ציונים ומראי מקומות אנסה להביא:

דרושי הצל"ם שכוללים רוב סתרי החכמה הפנימית (עי' נפש החיים שער א' פ"א) מיוסדים ע"ס ג' אותיות צ' ל' מ' כמו שהאריך בעץ חיים משער כ"ג עד שער כ"ז, ועי' שער הכללים פ"ה, וגם בכוונות התפלה בכו"כ מקומות בשמ"ע ובכרכת כהנים וליל ש"ק ועוד.

דרושי אח"פ בנויים ע"ס אות ה' עי' ע"ח שער ד' פ"ג וד', ודרוש החוטם ע"ס אות א' עיין שער טנת"א פ"ב.

עוד מצינו בשער טנת"א פ"ד שיש אותיות מורכבים מצורת טעמים דהיינו עגולים רבים ומה נעשה צורת אות א או שאר אותיות, וכן מנקודות הרכה מורכבות דוגמת צורת אות או תגין. (ובספר ברית עולם נמצא אותיות מורכבות בצורתן מהרכה אותיות קטנות אחרות שמהרים צורת אות אחת). וע"ש שער ח' פ"א אותיות בציור עינים.

סוד אלפא ביתא דאטב"ח נדרשים בעומק בע"ח שער ל"ה פ"ד ופ"ה, וע"ש פ"ג סוד ג' אותיות ש' ד' י' נדרשים בענין בנין יסוד נוק'.

אותיות שד"ה ואותיות שק"ר נדרשים בכוונות קבלת שבת (בשעה"כ דף ס"ג:).

אות א' נדרש מאד בכו"כ כוונות הן בתפלה עי' שעה"כ דרושי העמידה (דף לה.) בע' אידינ' שפתי תפתח, ובכוונות ברכה ראשונה בשמ"ע דר"ה (דף צג:) ובכוונות תקיעת שופר שם (צג:), ובכוונות אכילה שם (דף ק"א), ועי' בפנים הספר בהרחבה.

סוד מ' סתומה בכוונות ק"ש שעל המטה (דף נז.) ובכוונות ברכה ראשונה דשמ"ע (דף לב.), ועי' כוונות ויעבור כמה בחינות בציור אותיות א"ל.

בענין כוונת אותיות שם מ"ב אבגית"ץ שכל אות מתחלק לכמה ווי"ץ ויודי"ץ ושאר אותיות עי' פע"ח שער השבת פ"ב, ובסוד כוונת אות ש' בשבת ע"ש פ"ח, ובכוונות בין המצרים נדרש שי"ן במילואו ע"ש שער חג שבועות פ"א. ובכוונות שיני"ן של תפילין עי' שעה"כ דרושי תפילין (ט.). ואכמ"ל בפרטי הכוונות התלויים באותיות וצורתן או מילואן או מנין כי רבו, ורק לדוגמא הובא קצת כאן, וכ"ז מלבד כוונות אותיות השם הוי"ה ומלואיו שרבו ממש מלספור אותם. ועי' עוד להלן סי' ד' בענין כוונת התפלה וציורי האותיות.

ובזהר חדש על שיר השירים הפליא מאד ברוזין עלאין בעומק סוד האותיות, ולאחרונה (שנת תשמ"ט) יצא לאור עם ביאור רחב מהרמ"ק ז"ל ומלא וגדוש באור יקר המבאר כל קטע, והבאנו מקצת העינים עפ"ס האותיות.

ונעתיק בקצרה כמה יסודות שהובאו בו"ח שם: בסי' י"א תיקנות דעלמא ע"י אד"ם ש"ת דלא אשתלימו אתון דאורייתא עד דאתיליד ש"ת

ואתבסם עלמא, וע"ש ענין ל"ב אלפ"א בית"ת עד דקיימו ישראל בסיני. עוד שם סי' יד הביאנו המלך חדריו ברזא דאתון תליין עלאין ותתאין ועלמין כולהו וקשרא דמילין וכו', ודורש אות א' ושם אחי בכל פרטיו וכו', בגין דאית אתון עלאין וברבין ואית אתון דקיקין זעירין, אתון זעירין עובדא דמשכנא אתון וברבין עובדא דבי מקדשא בית ראשון וכו', וע"ש ריזין עלאין בסוד הנקודות והטעמים.

שם סי' ט"ו ריזין בסוד אות א' ואות ל' נכללין בל"ב שביילן כללות כ"ב אתון וי' אמירן.

שם סי' ט"ז סדר אותיות אבג"ד דכורא תשר"ק נוקבא וא"ת ב"ש כד אתחקנו ואתיישרו אנפין באנפין. עי"ש אותיות מנצפ"ך נקראים משרים והם מקור לכ"ב אתון וטמירין בנו עלמא עלאה בסוד אור הגנוז.

ומצינו עוד שם בסי' ט"ז דרושים ורמזים באותיות אית ב"ש גי' ד"ק ה"ץ ר"ף.

שם סי' י"ז דרושים נפלאים בסדרי אלפא ביתא לפי סדר הספירות והמרכבה והמלאכים היוצאים מהם, וכן סדר שמות משם מ"ב ושם ע"ב שהכל צירופי אותיות ויוצאים מהם משרתי מעלה עם כחות שונים ע"ש בהרחבה גדולה.

ועוד הרבה ריזין באותיות פרטיים י' ו' ד' ה' ס' ועוד בסימנים כי כ"ב כ"ג.

בסי' כ"ה עשרין ותריין אתון אינון כללא דרזא דגופא וכלהו איתפלגו בשייפי דגופא ומרזא דאתון גופא אשתלים, וע"ש דיש אתון מבחי' דכורא ויש מבחי' נוקבא ואתכלילו דא בדא וכו' ע"ש באריכות, ובסוף זה"ח שם דשיתין רבוא שרשם מן ס' אותיות אל"ף בי"ת גימ"ל דל"ת ה"א וא"ו זי"ן ח"ת טי"ת יו"ד כ"ף למ"ד מ"ם נו"ן סמ"ך עי"ן פ"א צד"י קו"ף ר"ש שי"ן תי"ו וע"ש עוד בענין אותיות מנצפ"ך. (וכ"כ באור זרוע באלפא ביתא דרשים אותיות אלו כנגד ס' מסכתות).

ג. גלוי האמונה וההנהגה, הן בצורתן, הן בבנינן, הן בהרכבתן.

כ' הרמ"ק ז"ל (פרדס שער כ"ז פ"ב) שאין אותיות התורה הסכמיית אמנם הם רוחניות מתייחסות בצורתם אל פנמיות נשמתם, וזה שדקדקו רז"ל בביאור מציאות צורת האותיות קוציהם ותגיהם לפי שהם רומזים אל רוחניות ידוע אל הספירות העליונות, וכל אות ואות י"ל צורה רוחנית ומאור נכבד אצול מעצם הספירות משתלשל ממדריגה למדריגה כדרך השתלשלות הספירות, והנה האות היכל ומכון לרוחניות ההוא, ובהיות האדם מזכיר אות מהאותיות בהכרח יתעורר הרוחניות ההוא והכל הפה ממנו יתהוו צורות קדושות יתעלו ויתקשרו בשרשם שהם שורש האצילות, ולא זה בלבד אלא גם כתיבתם להם רוחניות שורה על האותיות ההם זה טעם קדושת ספר תורה וכו'.

עוד כי שם כאשר יתחברו האותיות ויתקבצו ויעשה מהם תיבות לפי שיעור התיבה במספר

אותיותיה כן שיעור רוחניותה, המשל בזה מ' לברה היא בינה וי' לברה היא חכמה, וכ"א לברה יורה על ענין רוחניות וכת אצול משתי המדות האלה, וכאשר יורכבו יתהוו מהם רוחניות היותר חשוב וכו' והוא מ"י שמורה על בינה המתעלמת בחכמה וכו', וכן הדין אל מלה מורכבת מג' אותיות כמו אמ"ת שודאי א' בפ"ע היא בכתר והמ' בבינה והת' במלכות והם ענפים דקים וכאשר יתחברו שלשתן יעשה ענף גבוה אמ"ת שירמזו בת"ת וכו', והיינו טעם הצירוף שכל עוד שיתרכו האותיות יתרבו הצירוף והכחות וכו', ובהזכרת האדם התיבה ההיא הרומזת באותיות בסבת תנועת הכחות ההם והכאחם זכ"ז ע"י פטיש הנשמה וכו', עוד יתהוו ממנה מהבל פיו רוחניות ומציאות יהי' כמו מלאך יעלה ויתקשר בשורשו שימחר להפעיל פעולות בוריות ומהירות, וז"ס הזכרת השמות וכוונות התפלה וכו' ע"ש.

ובפי' האותיות וצורתן להרב הגדול רב סעדי' בן כה"ר מימון דאנאן (י"ל ע"י גנזי ירושלים. ועי' שם הגדולים מערכת ס' אות ה). הכתב אשר בדינו נקרא כתב אשורי ע"כ יש בשמות האותיות ובצורתיו רמזים לחכמות אמיתיות וסודות עמוקים. וי"ל טעמים מספיקים כי כתב אלפים הוא וכו'. וע"פ חכמה מפארה ציירוהו וסדרוהו וקראו שמותיו, ורז"ל דרשו בו בשבת פ' הבונה ענינים נאים לעתיקי משדים, אמרו שם אתו דרדקי האידנא ואמרו מלי דאפי' בימי יהושע ב"ג לא אתמר כוותיהו, ורבינו יוסף הלוי ותלמידו הרמב"ם זצ"ל פירשו בהן בדרך קצרה רמזו לסודות עמוקים ופי' קצת משמות האותיות ולא כולן, ולכן העירני לבי ורוח ה' דבר בי לדבר על כל האותיות אחת אחת לדרוש טעם כל אות וצורתן והרמז הגנוז בה וכו'.

אותותינו לא ראינו אין עוד נביא ולא אתנו יודע עד מה, זה הפסוק אמר דוד המלך ע"ה ברוה"ק על אנשי הדרדרות האלה וכו', גם פי' הפסוק כי נתמעטו לבכותינו בגלות הזה ואבדה חכמת חכמינו ובינת נבוננו נסתתרה ואפי' אותותינו שהן אותיות הכתב לא ראינו טעמים ולא הכירו סודם, ואין עוד מדבר צח שנבין מניב שפתיו תורה ומצות, ועתה אומר כי מספר האותיות הוא כ"ב תשעה אחרים כנגד תשעה נבדלים ותשע עשרות כנגד ט' גלגלים, אמנם ה' בהיותה סוף מספר האחדים הוא מורה על שכל הפועל ובהיותה תחלת מספר העשרות מורה על גלגל היומי, וד' מאות כנגד ד' יסודות, וראה והבין כי הראשונים הנפרדים כנגד הראשונים הנבדלים, והשניים שהם מורכבים מאחדים כנגד השניים המורכבים מחומר פשוט וצורה, והשלישיים שהם מורכבים מעשרות כנגד השלישיים שהם מורכבים מחמרים רבים משתנים מחומר וצורה, והנה ז"ס כל המציאות צפון וגנוז באותיות הכתב האשורי וכו'.

וכ' הלבוש באו"ח (ס' ל"ו סוף סעי' א') אחרי שמביא טעם תמונת האותיות ע"ד הקבלה, וז"ל ואתה המעיין אל תבהל ברוחך ותעלה ח"ו מחשבה זרה על לכת לומר איך יהי' כוונת תמונת האותיות שכתבתי ועל הדרך שכתבתי באו בהם כמה אותיות בתמונות משונות זמ"ז ורובם כמעט י"ל סוד וכוונה אחת עם עצם שינויים, אל יהי' הדבר תמוה בעיניך

כי שאל נא למי שיוודע מעט בענין הקבלה שמהפכת השמות בפרט שם של ד' לכמה שמות משונים זמ"ז עד שארז"ל ד"ן שמות ההויה ובשום אחת בהם אין רק אלו ה' אותיות, אלא שכל אחד מורה על כח מיוחד ופעולה מיוחדת לו ית' זה ברחמים וזה בדין כידוע ליודעים חן, כן אומר אני ג"כ שעל הדרך הזה בעצמו נשתנו התמונות וצורת האותיות אע"פ שברזו כוונתם כמעט ירמוז הרבה לאותיות שוות ומיוחדות, מ"מ פעולותיהם וצינורותיהם בסוד השתלשלות השפע וכוונות משונות זה לדין זה לרחמים כידוע למשכילים מעט בסוד תמונת האילנות שמצייין בספירות עכ"ל.

והרמח"ל ז"ל כי בקל"ח פתחי חכמה (פתח ח"י) כל האורות העליונים עד שיגיעו להעשרות מהם פעולה כמעשה צריך שיבואו לסוד האותיות, והם מציאות סדר אחד העומד להוציא כל הדברים לפועל, והוא סדר בדבר ה' שמים נעשו כי אין מציאות לדיבור אלא באותיות. (פתח יט, כ', כג) כללות האותיות הם כ"ב מיני סדרים שאין פחות מהם ולא יותר מהם לתת פעולה לאורות. כל ענין סוד סדריהם תלי ונמשך מסוד חסד דין רחמים, ימין שמאל ואמצע, מתחברים בהרכבות שונות בכח"י סיתום וקמיצה או בחי' פתיחה והתפשטות והיינו קו ונקודה. סוד השמות הוא מה שבאים האורות לבחי' פעולה וכללותם היא התורה לפיכך נקראת כלי אומנתו של הקב"ה, עכ"ל.

ובספר יצירה פ"ב מ"ב איתא, כ"ב אותיות יסוד חקקן חצבן שקלן והמירן וצרפן וצרו בהם נפש כל היצור ונפש כל העתיד לצור עכ"ל. ופי' הראב"ד הם יסוד ושורש לכל הנמצאות, חקקן באויר ובמים ובאש וכו', וחקקן בתהום שנא' בחק חגו על פני תהום, וחקקן בשמים שנא' הדידת חקות שמים, וחקקן בארץ שנא' בחק מוסדי ארץ, וחצבן בכ"א מאמ"ש (ר"ת מ"ים איירי אש') אותיות הקודש שבהם, באש שנא' קול ה' חוצב להבות אש, במים שנא' קול ה' על המים, ובאור שנא' קול ה' יחולל אילות פי' מלשון חללו של עולם, שקלן פי' אחר שנתהוה האותיות סדרן במדה ובמשורה מי ראוי להיות ראש בכל רמ"ח אברים ושס"ה גידים מי יהי' קבוע ומתנועע וכו', וצרפן פי' בצורה כל מין ומין בצורתו ר"ל באותיות ופירושו חכרן, וצרו בהם

כל היצור פי' מדת הכל שהיא כוללת כל הנפשות וכל הנמצאות וכו' עכ"ל.

ובבהגר"א ז"ל (שם פ"א מ"ב סוף אופן א') כי כ"ב אותיות הן בכל דבר שאין שום דבר פחות מכ"ב אותיות כלולים בו, והן תורה הקדומה אלפיים שנה שהן מו"ס וליבא שמתלבשין באו"א קודם לז"ק וכל אחד נקרא א' כמ"ש אל"ף חכמה אל"ף בינה, יסוד פי' כי הן יסוד של כל הנמצאים והנבראים והיצורים והנעשים וכל דבר גשמי ורוחני טהור וטמא, והן המזל המכה ואומר גדל והן נפש כל דבר, ונקראין יסוד לפי שמתפרשי' בע"ס כ"א במקומו והכל כלולים ביסוד שנק' כל וחורין ונכללין במלכות בתוספת ה שנקראת כל"ה ולכן נתוספים ה' אותיות מנצפ"ך וכו' עכ"ל.

ובספר קדושת לוי (קדושה שניה לפורים) כי בכ"ב אתון נבראו כל העולמות, והגם שיש לתמונת אותיות טעמים כמוזכר בספר התמונה ובכתבי הארז"ל וגם בוצינא קדישא הבעש"ט גילה תמונת אותיות, וכן שמעתי מפי מורי ברצ"ק מו"ה דובעריש ז"ל הא דיש טעמים על תמונת אותיות שהוא אורות עליונים כגון י' הוא צמצום ואות ו' הוא התפשטות, ואות ש' ג' קוין וכו', אע"פ שעולמות שלמעלה בעולם השכל ובעולם המלאכים אין שייך בו לא למעלה ולא למטה ולא גבול שיהא שייך בו התפשטות, אמנם אמר מורי כשהעולמות והאורות העליונים מתלבשין א"ע בתוך הגוף של אדם ומתלבשין בלבושי גשמיות אז נראית בתוך ציורי הגוף הארות השכל כדמיון האותיות וכו', ונמצא תמונת האותיות היאך שבתוך הגוף והגשמיות שם יש הארת השכל והעולמות העליונים הוא כציור אלו האותיות, אמנם בעולמות עליונים ועולם המלאכים אין שום תמונה של גשם וכו' עכ"ק. ועי' בספר התניא שער היחוד והאמונה פרק י"א י"ב ענין אותיות דעשרה מאמרות גילוי אורות וכוונותיו ית'.

ובספר מאור עינים (ליקוטים ד"ה לא ייעץ) כי ידע האדם שבאמת לאו דוקא כשלומד ומתפלל הוא בא לאותיות רק אפי' בכל דבר שעושה הכל הוא ע"י אותיות, והכל הוא עבודה צורך גבוה כי כל פעל ה' למעניהו ר"ל שבראו לכבודו ואצל הקב"ה כבודו והוא הכל אחד, נמצא הכל גילוי אלקותו

שהוא כבודו, וכשעושה אפי' מו"מ הוא ע"י דיבור שהוא ע"י אותיות, ונמצא ע"י מו"מ מוציא כ"ב אותיות ומביאם בעולם לתקנם, וזהו סחורה ר"ל דבר המקיף סחור סחור, כי הכל נעשה ע"י אותיות והכל נברא ע"י אותיות נמצא האותיות מקיפין הכל ונקרא סחורה שהאדם מסתחר ומביא אותיות כאמור, אך מי שאינו מבין סוכר שרק בתפלה או בלימוד הוא עבודה שמדבר אותיות קדושים, אבל האמת הכל שקול וכו', וחש"א ר"ע כשתיגעו לאבני שיש טהור שהם אותיות הטהורים שהוא הלימוד והתפלה שזה נראה לכל שהוא טהור לא תחשבו ותאמרו מים מים לעשות חילוף שזה מים עליונים וזה תחתונים ר"ל שאר עניני בנ"א, באמת לא כן שהכל אחדות והכל ע"י אותיות וכו', כשברא העולם בה' בראו בה' מוצאות הפה וכו' וכל המדריגות מריש נקודה עד למטה הכל מדיבור א' נמצא הכל אחדות אחד עכ"ל, ועי' עוד ד' נפלאים שם בד"ה ויתרון ארץ בכל בביאור מאז"ל יודע ה' בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ.

והנה גלוי אמונתו ית' ה"ס גלוי אור א"ס בספירות עליונות דאצילות, כמשי"כ הגר"א ז"ל בביאור לספרא דצניעותא בפ"ב, וז"ל ענין מהימנותא כמו אמונת ישראל שבה משיגין את א"ס ולכן זו"ג נקראים בכל מקום מהימנותא וכן כל האצילות בכללו שהן גילוי וכו' עכ"ל. ונע"ע יהל אור להגר"א ז"ל בהיכלות דפקודי ד"ה היכלא תנינא גו רזא דמהימנותא]. וגלוי הנהגתו ית' בתחתונים הוא התפשטות אורות אלו בעולמות ב"ע עד עולמנו התחתון, ועי' היטב בפתח השער לספה"ק מאירת עינים שהוציא לאור אאמור"ר זל"ה מה שהובא באריכות בענין הספירות סוד גילוי הארת עצמות א"ס בכלים.

ובפרד"ס שער כ"ז (פ"א ב' ג') האריך דכל האותיות מושרשים בספירות ומתייחסים אליהם, וכ"כ בעץ חיים (שער טנתי"א פ"ו) וז"ל והנה האותיות הם כחות אצילות ועצמות הספירות וכו' שכל הכחות לא יפעלו אלא בסוד חזרתן וצירופם אל מקוריהם ואז יושפע עליהם שפע רב וחזק לשיוכלו הם לפעול פעולתן בחזק, וז"ס המליך אות פלוני הנזכר בספר יצירה, כי יחדה וקשרה אל שרשה ואז הוציא פעולה אחת ממנה, וי' אותיות

אות

הקדמה

חיים

טו

אמ"ש בג"ד כפר"ת כוללת כל הכ"ב והם בסוד י' ספירות כסדרן מלמעלה למטה וי"ב פשוטות הם י"ב גבולים וכו' עכ"ד. (ועי' באריכות להלן בשער האותיות בזה). ובספר לשם שבו ואחלמה (ביאורים על ע"ח שם אות כ"ו) כ' דכל אות יש בו בחי' גוף ונפש, ובחי' הנפש שבהם זוהרי אור א"ס מלמעלה מעלה סוד עולם המלבוש, והגוף שבהם ר"ל תוארו וצורתו המתייחס לכל אות בשורשו העליון אשר בו מתלבש הזוהר אור דא"ס המיוחד אליו, ולכל אות תכונה מיוחדת ופעולה מיוחדת ולכן יש בו צורה מיוחדת ע"ש באורך.

וסוד עולם המלבוש מיסודי קבלת מהר"ס ז"ל והביאו אאמור"ר ז"ל בשער הרוזים סי' רפ"ז באריכות, והוא ראשית גילוי אור א"ס ע"י אותיות התורה הקדומה בצמצום הראשון, והוסכם קבלתו מתלמידי בעש"ט ז"ע (עי' לקו"ת לבעל התניא ז"ע הוספות לפ' ויקרא ועי' שערי גן עדן, ובספר נר ישראל ח"ן כללים להמגיד מקאזניץ ז"ע, ובספר טל אורות ח"א ועוד). וכן מהגר"א ז"ל ותלמידיו (עי' ס' הלשם הקדמות ושערים שער הפונה קדים), ובס"ד בשער האותיות יתבאר עוד.

והאותיות נדרשים בג' דרכים דהיינו א' גוף האות וצורתו, אל"ף שם האות, אחד מספר האות, והם כנגד מש"א בספר יצירה (פ"א מ"א) וברא את עולמו בג' ספרים כפ"ר ספר סיפור, וכנגד ג' דרכים אלו תמצא כל העולם כולו נחלק בצורה בשם ובבנין כי הצורה היא אות א סוד סקפ"ר, שם ה"ס אל"ף ספר בנין ה"ס אחד וה"ס סיפור הרי אלו הג' דרכים כוללים כל מציאות העולם כולו בסוד ג' דרכי האותיות ולא תמצא בעולם ובכל האותיות דרכים יותר מאלו, כי אלו הדרכים כוללים כל המציאות כולו מכ"פ רגל ועד ראש, ותמצאם בתורה בפסוק אחד ש"ש ש"ם לו חק ומשפט וש"ם נסחו (ג' ספ"ד כמו ש"ס). ע"כ מספר ג' אגוז למהרי"ג ז"ל. (ועי' עוד שער הרוזים סי' פ"ו בע' ג' ספרים שנברא בהם העולם).

ומצינו עוד בצורת אותיות רומזים להנהגה העליונה המתפשטת בפועל בתחתונים בספר אוצר הכבוד לרבינו טודרוס הלוי ז"ל, שכ' במס' חגיגה (דף ט"ו ד"ה איה סופר) שבצורת אותיות נרמזו סודות סתומים וחתומים במעשה בראשית ומעשה

מרכבה לפי המקובל בידנו מאנשי אמונה מאל"ף עד תי"ו, ואכתוב לך צורת ה'ל' כפי הקבלה הנכונה וזוהי צורתה המקובלת ד' ו' ארוכה על גבה, ודע שהצורה הזאת רומזת לזמן שביהמ"ק קיים ועכשיו שאין השם שלם ולא הכסא שלם יש שינוי דק מאד בצורתה מורה על החרבן והגלות, ואיני רשאי לציירה משום כבוד אלקים הסתר דבר, אבל אודיעך להבין דבר מתוך דבר ל דוישליכם אל ארץ אחרת שהיא גדולה, ונאמר שהמגדל בעוונותינו היום פורח למעלה באויר וכו', עכ"ד.

והרמ"ק ז"ל בפירושו לספר יצירה (פ"ב סעי' ה) פי' מש"א וצר בהם נפש כל היצור וכל העתיד לצור, וז"ל כי האדם בהיותו מזדווג עם אשתו אל יחשוב כי אדם הראשון לבד נברא באותיות הקדושות אבל בניו וכל הנמשכים אחריהם אינם מכח הנתיבות והאותיות ח"ו, אלא כל אדם שבעולם תכונתו ומצבו וקיומו בכח הכ"ב אותיות השופעות עליו, ואין זה הנפש רוח ונשמה שזה ענין בפ"ע, אלא זה הענין אל הגוף כמו שימצא אל כל הבריות בכריאת העולם, ואם ימצא חכם שידע לגלגל האותיות למפרע יהפוך כל אדם לגל עצמות או עפר וכו', ולכן ימצא בשמות הקודש שם שאפי' כל הדברים שבעולם לא יבטלו קיום האדם וחזקו לא באש ולא במים ולא בחרב ובחנית, מפני שע"י השם הוא האותיות קשורות בו בלתי מסתלקות ממנו ואינו נופל תחת ההפסד והוא קיים לעולם, וז"ס התחייה כי העפר הוא הוה ויתגדל וממנו כמתחלה וכו', עכ"ד. ועי' להלן סי' י'.

ובעץ חיים (שער ג' פ"ב) כתב כל בחי' ה' פרצופים שבכל עולם כלול מרמ"ח אברים ושס"ה גידים, וכפי דיבוק זה האבר שבפרצוף זה באבר שבפרצוף שכנגדו לפעמים יפגשו עין בחוטם ואוזן בעקב וכיו"ב לאין קץ, וזה ענין חכמת הצירוף כ"ב אותיות אל"ף עם כולם וכולם עם אל"ף וכיוצא בשאר אותיות, והם הם גורמים השינוי שאין לך יום שדומה לחבירו ואין צדיק דומה לחבירו ואין בריה דומה לחבירתה, וכל הנבראים כולם לצורך גבוה כי אין יניקת כולם שוה וכו', לכן היה צריך באלו עולמות טו"ר ובינוני ובכ"א מינים לאין קץ, עכ"ד. ועי' בהגר"א ז"ל (לספרא דצניעותא פ"ה ד"ה והכלל) שכל פרטי העולם בדצח"מ הכל כלול

אות

טז

בתורה מבראשית עד לעיני כל ישראל. ונראה מפני שכח חיותו ופרטי הנהגתו מאותיות התורה שהיתה

הקדמה

חיים

כלי אומנותו של הקב"ה כדאיאת במד"ר ר"פ בראשית עה"פ ואהיה אצלו אמון.

ד. עוצם קדושת השמות הכוונות. (ר"ת סו"ת, גימטריאות, מלואיהן).

והשמות הק' כולם תלויים ע"ש הוי' וכולם מתאחדים בו, נמצאת כל התורה נארגת ע"ש יקו"ק ולפיכך נקראת תורת ה' תמימה עכ"ל. וע"ש במפרש דהכל תלוי בכח כ"ב אותיות א"ב שנדבקים בשם המפורש ומושך שפע ממקור עליון שיתפשט ויתלבש בצורת אותיות משמות הק', כי האותיות י"ל חיות ורחניות והם נאצלים מאתו ית'.

ובמאירת עינים פ' בשלח (דף קיד"קט) האריך בענין תועלת כוונת השמות הק' בתפלה עם ניקודם, וכתב כל הידוע יחשוב בלבו בנקודו כאילו הוא נקוד לפניו, ודע כי באמת מש"א חכמים ז"ל מפני מה ישראל צועקים ואינם נענים מפני שאין יודעים להתפלל בשם, כוונתם ז"ל לומר שאינם יודעים להתפלל בניקוד שם המיוחד כראוי לאותו ענין שהוא צריך, כי לשם המיוחד נקודים לאלפים ולרבות וכל ניקוד וניקוד י"ל כח ידוע לפניו, וחכמי ישראל קבלו מהם כ"א לפי מה שזכרו השי"ת, והיודע שמו של הקב"ה בניקודו הוא פועל מה שהוא צריך בקבלה אמיתית, לא יצטרך להזכירו כפה בעת צרתו אלא לכוון בלבו בלבד באותו הניקוד ויקרא אל הקב"ה בשפתיו בא' מכיניו ומיד יעניהו ויהי' עמו בעת צרתו עד שיצליהו ממנו, וזה שאמר (תהלים צא) כי ידע שמי יקראני ואענהו וגו'.

וכ' עוד שם ומי שאינו יודע שמו עד"ז שאמרנו, לא יענהו הא"ל בתפלתו מחמת תפלתו אלא ברחמיו שרחמיו על כל מעשיו הוא, אא"כ יתפלל בדמעות שאע"פ שמיום שחרב ביהמ"ק ננעלו שערי תפלה שערי דמעות לא ננעלו כי בודאי המתפלל בכוונת הלב ובדמעות מיד נענה, ובלבד שלא יהא במתפלל ההוא מהדברים המעכבים את התפלה. ועי' עוד שם באריכות ביפה עינים ד' נפלאים. ועי' עוד תשובת הרשב"א ח"א סי' ר"כ בענין שם מ"ב, דיש כוחות מופלאות לקריאת השמות בשימוש ניקודם,

הנה ידוע מעלת השמות הקדושים בפרט אותם שאינם נמחקים אשר בהם תלויים כל כוונות המצוות והתפלות, מפני שהם מושרשים בספירות הקדושות העליונות וע"פ תיקונם נמשך השפע העליון מאתו ית' לכל העולמות, והספירות נתקנים ע"י יחוד השמות. ==

וכ' השערי אורה ריש שער א', כי הרוצה להשיג חפציו בענין שמותיו של הקב"ה שישתדל אדם בכל כחו בתורה להשיג כוונת כל שם ושם מאותן שמות הק' הנזכרים בתורה, כגון אהי' כ"ע, ייה חכמה, יקוק בינה, אדני עטרה, א"ל חסד, אלורה ת"ת, אלקים פחד, שדי יסוד, צבאו' נצח הוד, וידע ויבין כל שם מאלו השמות כולם הם כדמיון מפתחות לכל דבר ודבר שאדם צריך לכל צד וענין בעולם, וכשיתבונן באלו השמות ימצא כל התורה והמצוות תלוי בהם, וכשידע כוונת כל שם ושם מאלו השמות יכיר וידע גדולת מי שאמר והי' העולם, ויפחד ויירא מלפניו וישתוקק ויכסוף ויתאוה להדבק בו מתוך ידיעת שמותיו ית' ואז יהי' קרוב לה' ותהי' תפלתו מקובלת, ועז"נ אשגבהו כי ידע שמי, לא אמר הכתוב כי יזכיר שמי אלא כי ידע שמי הידיעה היא העיקר, ואח"כ יקראני ואענהו כלומר כשיצטרך לדבר ויתכוין באותו השם.

עוד שם דע כי כל שמותיו הק' הנזכרים בתורה תלויים בשם בן ד' אותיות, כדמיון גוף האילן וממנו ישתרשו שרשים ויתפשטו ענפים לכל צד וצד, ושאר כל שמות הקודש כולם בדמיון ענפים וסנסנים נמשכים מגוף האילן וכ"א מן הענפים עושה פרי למינו, ומלכד שמות הק' שאסור למוחקן יש כנויים אחרים תלויין בכל שם ושם וכו', ולכ"א מאלו הכינויים יש כנויים אחרים תלויים בכל כנוי וכנוי והם שאר כל מלות התורה עד שנמצא כל התורה כולה נארגת על הכנויין והכנויין על השמות,

ואפי' בכתיבתן שהן הקמיעין, ומ"מ מה שאמרו היועדו אהוב למעלה הוא במי שיועד סודות לכיון אל הקודש פנימה שהוא רומז אליו, עכ"ד.

ובענין ציור אותיות שם המיוחד בתמידות, כ' במאירת עינים פ' עקב (דף רעט) דהרצה לידע סוד קשירת נפשו למעלה שיקנה באותו המחשבה התמידית בלי הפסק העוה"ב, ישים לצד עיני שכלו ומחשבתו אותיות השם המיוחד ית' כאילו כתובים לפניו בספר כתיבה אשורית ותהי' כל אות גדולה בעיניו בלי תכלית, ר"ל שכאשר תשים אותיות השם המיוחד כנגד עיניו יהיו עיניו שכלך בהם ומחשבת לבך באין סוף יחד הכל בהבטה אחת וכו' וזהו הדיבוק האמיתי שאה"כ ולדבקה בו וכו', וכל זמן שנפש האדם דבוקה בהשי"ת על זה הדרך לא תאונה אליו רעה ולא יבא ליד טעות לעולם בשום ענין וכו'. וע"ש ביפה עינים מה שהביא כו"כ מדריגות באופני הציור אם מצטיירים האותיות כשלהבת או בגוונים אחרים הכל לפי מדריגת האדם, ואכמ"ל בפרטים אבל ראינו מזה גודל מעלת ציור השמות באותיותיהם.

וכוונת התפלה מוסדת ע"ס אותיות הקדושים שבהם תלויים ציורפי שמות היוצאים מר"ת וסר"ת גימטריאות ומלואי האותיות, וקצתם מבוארים בפרי עץ חיים ובשער הכוונות להאריז"ל, ועי' היטב בספה"ק נפש החיים שער ב' פ"א דכל חיבה וחיבה מסדר התפלה עולה למעלה לפעול בשרשה העליון לפי סדר פרק מעשה מרכבה המכוון כנגדה, ועוד כ' שם פ"ג דאין אתנו יודע עד היכן עמקו וגבהו כוונות התפלה שנגזו אנשי כנסת הגדולה בתפלה קצרה כל חידושי המוחין ופעולתם עד ביאת גואל צדק, וכל תפלה וכל יום הוא תיקון כפ"ע מחודש, וכוונות האריז"ל אשר אתנו אינו טספה מן הים מה שגזנו באמת בתפלה בכל חיבה ונקודה עכ"ד בקיצור.

ובסידור הרש"ש זי"ע סידר כל כוונות האריז"ל ע"פ סדר שמות הק' ונקודותיהם, ובמקום שמכוון כנגד כמה שמות כגון י"פ הרי' או אד"ני וכיו"ב צייר כל השמות במספרם, וגם בגי' היוצאים ע"פ ציורי אותיות השמות ציירם לכיון כפי הצורה אשר ממנה יוצאת הכוונה, ומהו אנו רואים מעלת ציור האותיות אשר בהם תלוי כל תקוני התפלות

והעולמות התלויים בהם, ויסוד סידור הרש"ש ז"ל ע"פ שער השמות שבעין חיים אשר שם נתבאר שכל ספירה ובחינתה הפרטית י"ל שם קדוש עם מלואים שונים ונקודות מיוחדות.

והרבה כוונות מיוחדים גם על שם ע"ב שהוא מצורף מג' אותיות שבפסוקים דיוסע ויבא ויט ושמות אלו רמוזים בכו"כ מקומות, וכן במגילת אסתר רמוזים בר"ת ובסו"ת כו"כ שמות מצורפים מאותיות, וכמ"כ בשער רוח"ק כמה מיני יחודים מיוחדים על פסוקים אשר מהם יוצאים שמות מצורפים עם נקודותיהם, ועוד כו"כ שמושי שמות וכוונות הכל ע"פ ציורפי אותיות היוצאים ממקראי קודש או תמורותיהם.

ובמדרש תהלים (ג) איתא לא נתנו פרשיותיה של תורה על הסדר שאלמלא נתנו על הסדר כל מי שהוא קורא בהן מיד היה יכול לבראות עולם ולהחיות מתים ולעשות מופתים לפיכך נתעלם סידורה של תורה, וגלוי לפני הקב"ה שנא' מי כמוני יקרא ויגידה ויערכה לי, עכ"ל. וכן התפלה נקראת דברים העומדים ברומם של עולם ובנ"א מזלזלין בהם כדאיתא במס' ברכות (ז:), ובזוה"ק ויקהל (רא). צלותא דב"נ פולחנא דרוחא איהי קיימא ברזין עלאין וכו', בקצא ריקיעין פתחא פתחין וסלקא לעילא, ועי' היטב יסוד שורש העבודה (שער האשמורת פ"ב) גודל מעלת התפלה שעולה ברום ריקיעין והיכלות להעשות עטרת תפארת למלך ממ"ה הקב"ה ועושין לה כבוד המלאכים בנשיקות והשתחוואת וכו', ועוד כ' שם (שער הקרבן פ"ב) שכל סדר התפלות מסודרים ע"ד השתלשלות מדריגות ספירות העולמות עליונים הק' ואנשי כנה"ג הלביוו הסוד בחיבות התפלה שיהי' סובל פירוש ע"ד הפשט ג"כ והמלאכים מתקנים את התפלה מנגלה לנסתר ולכוונה פנימית יותר עליונה, עכ"ד. ובמס' חגיגה (י"ג:), מלאך אחד עומד בארץ וראשו מגיע אצל החיות וכו' ועומד אחורי המרכבה וקושר כתרים לקונו ופי' בתוס' מתפללן של צדיקים עושה עטרת. ועי' עבודת הקודש חלק העבודה בסוד כוונות התפלה לגבוה מפרק ח' עד פרק י"ב.

וכתב הרמ"ק ז"ל בפרסד (שער פרטי השמות כ"א) בע' שמות שם י"ב מ"ב ע"ב נקדים הקדמה יקרת ערך כי בהשכיל בהם ימצא חיבות בלתי

מובנות בלתי מוגבלים בהוצאת הפה בלתי מושגת הבנתם, וכאשר יראה המשכיל יחשוב בדעתו היות השמות האלה רחוקים מהמדע והתבונה וכו', חייבים אנו להזהיר כי אדרבה מעלתם גדולה ועליונה וחוקים כלם במקום העליון, ומקורם עולה דרך מעלות הסולם מעלה מעלה עד הגיע אל המקור המורה אל עצמות הספירות ורוחניותם וכו', אמנם השמות האלה יש שיהיו גלויים אל הקדושים משרתי עליון והנביאים המדברים ברוה"ק, ומהם קבלוה התנאים והאמוראים איש מפי איש, והנביאים היו משיגים דרך אותם האותיות בהתבודדות גדול וזכות הנשמה הטהורה אותו הרוחניות המתלבש באותיות וסדר יחוד המדריגות אחת אל אחת וכו', ובס' מכירים קשר העולמות ומוסיפים ידיעה על ידיעתם והיו יודעים כחם ושימושם לא להשתמש בהם ח"ו אלא לדעת יכולת קונם וכו', ע"ש באורך סדר ההשגה ע"י השמות.

ועוד שם בהמשך הפרקים ענין שם מ"ב ושם כ"ב ע"פ כמה אלפא ביתות תמורת אותיות הפסוקים שמהם יוצאים שמות אלו, ועוד שם שאר שמות שמקורם בתפלת היחוד לר' נחוניא בן הקנה והעתיקה בהקדמה לספר לשם שבו ואחלמה (הקדמות ושערים), והם מכוונים כנגד עשר ספירות ע"ש.

וכ' בספר לשם שבו ואחלמה (ס' הקדמות ושערים שער ז' פ"ד אות ז) דגם הבאים בסוד ה' צריכין ליהדר מאד לכיון רק בשמות הקדושים או באותיות השמות, אבל לא בשמות הפרצופים כמו עתיק א"א או"א וזו"נ וכו' ולא בשמות הספירות כח"ב גג"ת נהי"מ, אלא רק בשמות הקודש אשר בכל אחד מהספירות והפרצופים ובאותיותיהם ושלוביהם ונקודותיהם וצירופם וע"ד שהם מסודרים בסידור הרב הקדוש מהר"ש שרעבי צווק"ל, ומי שאין כחו יפה להישייר לכיון את רעיונו ומחשבתו להשמות עצמן ומכ"ש אם לא השכיל כ"כ בידיעת שמות הק'

יותר מוטב מאד לכיון במלות התיבות כתינוק בבית הספר ובפשטות הכוונה לכד, כי לכיון בספירות עז"א בספרי כה' אלקינו בכל קראנו אליו אליו ולא למדותיו, ומכ"ש לכיון בשמות הפרצופים ובייחודם הרי א"א שלא יגשם במחשבתו ח"ו וכו', ולא הותר לדבר בזה רק בדרך לימוד ככל תוארי הגשמיות המוזכר בתורה וכו', אבל העבודה והכוונה הרי אסור בזה בכל חומר האיסור כמו שנא' ונשמרתם מאד לנפשותיכם כי לא ראתם כל תמונה וכו'.

וכ' עוד שם אמנם גודל הענין מי שזכה ליכנס בהיכל הקודש פנימה וחננו ה' בדעה בינה והשכל בכל כוונות האריז"ל ואפ"ל לכיון שמות הקודש הראויים לכל ברכה ותפלה ולייחדם בייחוד הראוי הנה גדלה מעלתו למד מאד, והוא בכלל מאז"ל (שומר טוב סוף מזמור צ"א) מפני מה ישראל מתפללין ואינם נענים מפני שאינם יודעים בסוד שם המפורש שנא' כי ידע שמי יקראני ואענהו, וכוונתם הוא על כל השמות כולם שהם שרשי הכחות דכל ההנהגה כולה וכמס"א לפי מעשי אני נקרא (מד"ר שמות ג'ר), והם כולם תלויים בשם המפורש שהוא שורש כולם, וזה עיקר הענין דכל הכוונות והיחודים לדעת על כל שם איך שהוא יוצא מהשם הוי' ב"ה ולייחדם כולם בעשר אותיות דשם מ"ה וכו'. (ועי' להלן סי' ה' בענין חילוק בין המכוין לאינו מכוין תשלום הדברים). ועי' עוד היטב בספר אמונה ובטחון להרמב"ן ז"ל פרק ה', בענין כוונת השמות בניקודם והכוונה למדה ידועה בהתכללות שאר המדות בתפלה. ועי' עוד הקדמת רחובות הנהר להרש"ש זי"ע (דף ט: בנדפס מחדש), בענין כוונת י' שמות הוי' המנוקדים, שה"ס חיות המוחין ממקור החכמה וכל הכוונות תלויות בזה כי על ידם נמשך אור א"ס ב"ה דרך החכמה. ועי' עוד בהקדמת ספר תולעת יעקב למהר"מ גבאי ז"ל בענין כח התפלה דוגמת הקרבן שמקרכת צורות הק' העליונות להמשיך שפע אור א"ס ב"ה.

ה. חילוק בין המכוין (שהוא כבחי' נשמה) ולאינו מכוין (הוא בחי' גוף).

הנה ענין גוף התורה ונשמת התורה שהוא כנגד הפשט והסוד הפנימי, כבר האריך מהרח"ו ז"ל בהקדמתו הנפלאה לשער ההקדמות (ונדפס גם לפני העץ חיים), ומקצת תו"ד כי תוה"ק כלולה ונמצאת בכל ד' עולמות אבי"ע, ובהיותה בעולם האצילות אז נקראה קבלה כי שם היא מופשטת מכל הלבושים הנקרא פשט וכו', אמנם בעולם האצילות אשר שם הקב"ה יושב ועוסק בתורה כנוכח במדרש רז"ל וכו', והי' משתעשע בהם הקב"ה אלפים שנה קודם שנברא העולם ובורא בהם עולמות בהיותו עוסק בתורה בבחי' הנשמה הפנימית שבה הנקרא רזי תורה מעשה מרכבה היא חכמת הקבלה, וטעם הדבר להיותו עולם האצילות העליון מאד טוב ולא רע דלא יכיל לאתערבא עמיה קליפה ועלה אתמר וכבודי לאחר לא אתן, ולכן גם התורה אשר שם מופשטת מכל לבושי הגופנים, משא"כ למטה בעולם היצירה עולם דמט' הנקרא עץ הדעת טוב וכו', ולכן נקראת משנה לפי ששם יש שינויים הפוכים, טוב מט' דעבר טוב היתר כשר, ורע מט' דעבר רע פסול טמא וכו', כמו שהחטה שהיא גי' כ"ב כענין אותיות התורה גנוזה תוך כמה קליפין ולבושין שהן הסובין והמְרַסֵּן והתכן והקש והעשב הנקרא חציר, וכן המשנה אצל סודות התורה נקרא חציר וכו', ואל יתמה האדם בראותו ס' הזוהר קורא אל המשנה שפחה וקליפין, עסק המשנה כפי פשטיה אין ספק שהם לבושין וקליפין חיצוניים בתכלית אצל סודות התורה הגנוזים ונרמזים בפנימיותה, כי כל פשטיה בעוה"ז בדברים חומריים תחתונים, אמנם הם קליפין טובים למאכל ולכן בהיותם מבינים פשטי המשנה כהלכתא בלי טעות נקרא עץ הדעת טוב.

והנה במדרש קהלת אמרו תורה שאדם לומד הבל היא לפני תורתו של משיח, ואם כך נאמר על תורתו של משיח בהיותם בגוף ונפש וכו' ומלאה הארץ דעת את ה', ולכן תורת עוה"ז המתלבשת בקליפין לסיבת היות היצירה הנק' קליפה מצויה בעולם היא הבל לפני תורתו של משיח שנתפשט

קצת מלבושיה וקליפיה מאחר שגם בנ"א נתפשטו מקליפת היצר, ק"ו בן בנו של ק"ו בהיותו למעלה בעוה"ב עולם הנשמות נפשטות מכל מיני לבוש כלל כי עסק התורה אשר להם איננו רק בנשמת התורה וסודיה וכו' וכו' ע"ש באורך.

ובשער מאמרי חז"ל (פרקי אבות פ"ו) כי דע שהקב"ה ותורתו אחד וגם ישראל עמו נאמר עליהם ומי כעמך ישראל גוי אחד, והוא ית' אמר כל הנקרא בשמי לכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו, וכבר ידעת כי ה' שמות לנשמה והם כנגד העולמות כי הנפש היא מעולם העשייה רוח מיצירה נשמה מבריאה ונשמה לנשמה מאצילות וכו', והנה השי"ת בתחלה האציל ממנו עולם האצילות בי' ספירות ובתוכם מתפשט הא"ס וכו', בעלי מקרא כנגד עשייה, בעלי משנה כנגד יצירה, בעלי תלמוד נגד הבריאה, בעלי קבלה נגד עולם האצילות, ובקבלה עצמה הפנימיות שלה נגד הא"ס שהוא מתבלש בספירותיו וכו', כי בתורה עם היות הפשט אמיתי העיקר הוא הפנמיות שלה דאל"כ איך אפשר שתורת אלקינו שנה' עליה ואהי' אצלו אמון ואהי' שעשועים יום יום וסיפר בה אלופי עשו ותמונע היתה פלגש וכו' וזכה תבין מש"א ר' מאיר כל העוסק בתורה לשמה ר"ל לשם ה' דברים שבה מקרא משנה תלמוד קבלה ופנימיותה או כשנכנס באלו הה' ועוסק בהם נעשה כמעין המתגבר ומגלים לו רזי תורה, וזמש"א ד' נכנסו לפרדס שהוא פשט רמז דרוש סוד ונכנסו להבין ולידע פנימיות וכו'.

ובהקדמת תקוני זהר (דפוס כסא מלך דף יא:) אית אורייתא דבריאה ואורייתא דאצילות אורייתא דבריאה ה' קנני ראשית דרכו, ואורייתא דאצילות תורת ה' תמימה ובה תמים תהי' עם ה' אלקיך ומסטרא דילה אתמר על ישראל בנים אתם לה' אלקיכם, ומנ"ל דאורייתא דאצילות איהו תורת ה' דתליא בשמיה, אלא הכי אוקמוה זה שמי לעלם שמי עם י"ק שס"ה זכרי עם ו"ק רמ"ח וכו', ובג"ד כבוד חכמים ינחלו ואוקמוה רבנן דמתני' זאת

התורה אין כבוד אלא תורה ואית כבוד נברא ואית כבוד נאצל, מס' דאורייתא דבריאה אתמר בישראל כי לי בניי עבדים ומסט' דאצילות בנים אתם לה' אלקיכם עכ"ל.

ובכסא מלך (שם יב.) כי קשה דלעיל אמר קבלה בבריאה וכאן אומר קבלה באצילות, ותי' דקבלה בבריאה למתחילים ללמוד קבלה עם התלמוד שהוא בבריאה, אבל מארי קבלה דאצילות הם הרבנים המעמיקים בסודות ויחודים, זאת נקראת אורייתא דאצילות כי זאת התורה דיוחודים ועומק הסודות אינה כ"א באצילות ולא בבריאה שעיקרה תלמוד, ואלו הבנים דמסטרא דאורייתא דאצילות הם בדרא דקמי קוב"ה מעלה רמה שאין למעלה ממנה כהארז"ל ותלמידיו, ואמר על ר"ע כך עלה במחשבה שהוא ספירת החכמה כי בינה מקנא בבריאה וחכמה באצילות כמ"ש כולם בחכמה עשית, ומסטרא דאצילות בנים אתם לה' אלקיכם עכ"ד. ועי' עוד להלן סי' ח' בענין יחודים.

ומעלת כוונת המצוות והתפלה ע"פ סוד וחכמת האמת מורבא בזה"ק חקת (קפג:) כל מאן דבעי לאתערא מלין דלעילא בין בעובדא בין במלה אי ההוא עובדא או ההוא מלה לא איתעביד כדקא יאות לא אתער מידי, כל בני עלמא אזלין לבי כנישתא לאתערא מלה דלעילא אבל זעירין אינון ידיעין לאתערא וקוב"ה קריב לכלא ידיעי למקרי ליה ולאתערא מלה כדקא יאות, אבל אי לא ידע למקרי ליה לאו איהו קריב דכתיב קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת מאי באמת ידיעי לאתערא מלה דקשט כדקא יאות וכו', אלין דלא ידעו עיקרא דעובדא כולי האי אלא סדורא בעלמא ולא יתיר משכין עליהו משיכו דבתר כתפוי דקוב"ה דלא טס באורא דשגיתו אקרי, אלין ידיעי ומכווני לבא ורעותא מפסי ברכאן מאתר דמחשבה ונפקי בכל גזעין ושרשין באורח מישור כדקא יאות עד דמתברכן עלאין ותתאין ושמא קדישא עלאה מתברך על ידיהון, זכאה חולקיהון דהא קוב"ה קריב לגביהון וכו' הוא אוקיר לון בעלמא דין ובעלמא דאתי הה"ד כי בי חשק ואפלטוהו אשגבהו כי ידע שמי עכ"ל.

ובזה"ק בשלח (נו.) קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת מאי באמת כד"א תתן אמת

ליעקב ידיע ליחדא שמא קדישא בצלותיה כדקא יאות ודא פולחנא דמלכא קדישא, ומאן ידיע ליחדא שמא קדישא כדקא יאות אוקים אומה יחידא בעלמא דכתיב ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ, וע"ד אוקימנא כל כהן דלא ידע ליחדא שמא קדישא כדקא יאות לאו פולחניה פולחנא, דהא כלא ביה תליא פולחנא עלאה ופולחנא תתאה, ובעי לכוונא לבא ורעותא בגין דיתברכון עלאי ותתאי וכו', ואי איהו אתי ליחדא שמא קדישא ולא יתכוון ביה ברעותא דלבא בדחילו ורחימו קוב"ה אמר מי בקש זאת מידכם דהא לא אשתכח בהו ברכאן וכו' עכ"ל. ועי' מגן אברהם ה' תפילה ריש סי' צ"ח.

ובהקדמת מהר"ן שפירא ז"ל ע"ס פס"ח כתב, יש הבדל רב בין מעשה בעל חכמה ומעשה עמי הארצות, כי החכם בטוב כוונתו תעלה נשמתו ממדריגה למדריגה ומסיבה לסיבה ומעילה לעילה עד שתגיע ותראה ותרגע לפני קונה ותדבק במקורו מקור החיים ואז יושפע עליו שפע רב וממנו יתחלק לכל העולם, נמצא שהוא מקום הצינור הגדול במקום צדיק יסוד עולם ולכן תדבק בו השכינה, כי לא ידמה המכוון לפשט הדבר כמכוון בתפלתו ע"ד הסוד, כי כפי מקום עליות מחשבתו כן תהי' ההשפעה, וכנוכח בזה חקת דמי שאינו מכוון תפלתו ע"ד סוד לא יזכה לראות פני השכינה אפילו שיענה אותו וכו', והענין הוא כי מי שלא למד ע"פ הסוד כלל עם היותו שהושלם בעבודה בתכלית השלימות יזכה אל מדריגות עבד השלם ומעולם לא יכול לזכות למדריגת בן כי הוא עובד ע"מ לקבל פרס, והיינו בהיותו מתפלל לקונו או נוטל לולבו כל כוונתו כפי הדברים היוצאים מפיו כך עלינו רפאנו הרי כל כוונתו לתועלת עצמו להשפיע רב טוב לעולם, וכל מה שיוסף ויאמץ בכוונת תפלתו יוסיף להיות תובע פרס טוב מרבו הברכה והרפואה וכן החיים והשליו, ובכוונות הלולב לעצור טללים רעים לעולם מבקש פרס מרבו, אמנם מי שחננו קונו לכנוס לפני ולפנים בפנימיות החכמה הנסתרת באמרו כך עלינו ורפאנו הכוונה והברכה למשוך שפע וברכה לספירות, איש אשר יעשה זאת עובד להקב"ה ושכינתיה ככן המשמש לאביו ואמו עבודה שלימה מאהבה וכו', והטעם כי הבן נשמתו מאצילות מעצם הספירות ולזה נקראים בנים ממש מיחודא דקוב"ה ושכינתיה, ואמנם הקדומים יקראו

עבדים בני האמה העברית כי הכסא והחיה והאופן שמשם סוד נר"ן הם עבד ואמה משועבדים אל תשמיש האצילות להשפיע וכו' עכ"ל. ועי' רגל ישרה (לבעל בני יששכר) ערך בנים ועבדים מש"כ בזה.

וכתב הפרד"ס (שער הנשמה פ"ה) כבר ביארנו בשער האותיות ענין רוחניות האותיות והזכרתם ועלייתם ויחודם בשרשם, ולכן בתפלה בהיות האדם מתפלל בלא כונת הלב נמצאת התפלה כמעשה בלא מחשבה, וכאשר תרצה לעלות אין לה יכולת לעלות מג"ע התחתון ולמעלה, מפני שאפיסת המעשה הוא שם ומשם ולמעלה צריך לפשוט א"ע מהגוף והגשמות שהוא המעשה ולעלות בהויה רוחנית שהיא המחשבה, והכוונה היא נשמת המעשה ולכן התפלה ההיא נדחת מג"ע שלמעלה ואין לה מקום לעלות לשם וכו', גם בענין הנשמה כפי מעשיהם תעלה אם מעשיה רוחניים דקים בדקות המדריגה העליונה ודאי שתעלה כפי שיעור לכושיה וכו', כי אע"פ שתכשר בעניני' לפי שיעור דקות ההיכל הזה עדיין צריך לדונה בהיכל השני שמה לא זכתה בעניני פעולותיה אל רוחניות ההיכל השני וכו', וזהו מעלת ר"ע כי מעשיו הנכונים היו מגיעים עד המחשבה העליונה והוכרח היות עונשו גדול לענין דק כחות השערה, כי לפי מעלת המקום שהנשמה מסתלקת לשם כן גדול החטא והעונש וכו', כי בעלות התפלה דרך המדריגות לפי שיעור מדרגת הדביקות והכונה אשר למתפלל או לעוסק במצוה ההיא כן תעלה במעלותיה, כי המעשה לא תעלה מג"ע התחתון ולמעלה כי שם מעמד מעלת הגוף וממנו ולמעלה תש כח מעלת הגוף ונפסק, ואין ראוי לעלות אלא נשמת התפלה שהוא הכוונה והרוחניות, וכן הדין אל המצוות כי כוונה כגוף בלא נשמה, ועכ"ז אין כל הנשמות שוות כמו שאין כל הכוונות שוות, לפי שיעור הכוונה תהי' גדול הנשמה עכ"ל. ועי' עוד בספר אור נערב להרמ"ק ז"ל.

ובספר עבודת הקודש (להחסיד ר"מ גבאי זי"ע) חלק העבודה פ"ו כתב, כי העובד השלם המיוחד את השם הגדול במחשבתו ככוונתו הראויה דבק בו וה"ס וכו' תדבקון, ולפי שהכוונה באדם היתה לזה התכלית יצטרך א"כ שיוכין בעבודתו אל הייחוד השלם להשלים הכוונה בכריאתו וכו', וצריך שלא

ובתקונים (ת"י כ"א) פתח ר"ש ואמר זכאה איהו מאן דמצלי וידע לסלקא רעותיה לעילא דהא פומי אפיק שמהן ואצבעי כתבין רזין, וכד סלקין שמהן מפומיה כמה עופין פתחין גרפייהו לעילא לקבלא לון וכו', כ"ש אם שכינתא שריא בצלותיה ואסתלקא לקוב"ה, זכאה איהו מאן דסליק לה בצלותיה דמצלי בשפויי לעילא לגבי בעלה וכו'. ועי' בהגרי"א (דף מח). שפי' וידע לסלקא רעותיה לעילא, ר"ל לעומקא עילאה כמ"ש ממעמקים קראתיך ה', ושם ליתא אלא רעותא כמ"ש בפ' פקודי (רס:) היכלא שביעאה רוא דרזין בלחישו ולא אשתמע אלא הכא איהו רעותא דלכא לאתכוין ולסלקא רעותא לעילא דלית דיוקנא דגופא תמן אלא רעותא, ולכן צריך ממעמקים ובלחישו ע"כ. וה"ס הבינה מקור הנשמה כמ"ש נשמת שדי' תבינס.

ובראשית חכמה (שער הקדושה פ"ד ופ"ה) האריך בענין קדושת המחשבה שהוא תיקון הנשמה והביא ל' הזוהר כגוונא דההוא רעותא דאתדבק ביה אי רעותיה איכוון במלה עלאה קדישא, איהו אמשיך עליה לההיא מלה מלעילא לתתא לגביה, דעקרא דמלה תליא במלין בעובדא וברעותא לאתדבקא ובדא אתמשך מלעילא לתתא ההוא סטרא דאתדבק ביה. וע"ש פ"ה, כל מלין דעלמא אזלין בתר מחשבה והרהורא וע"ד והתקדשתם והייתם קדושים בגין דכל קידושין דעלמא אפיק ומשך בהרהורא טבא, וע"ד בצלותא אצטריך רעותא והרהורא לכוונא, וכן בכל אינון פולחנין דקוב"ה הרהורא ומחשבה עביד עובדא ומשיך משיכו בכל מה דאצטריך.

ובספה"ק נפש החיים שער ב' הפליא לבאר ענין כוונות התפלה שאנו ממשיכין שפעו ית' והתחברותו לעולמות ממקור הברכה העליונה, ע"י חיבות התפלה העולים ועומדים ברומו של עולם ע"י כוונה פנימית ורעותא דליבא של העובד האמיתי בטהרת הלב (וע"ש פ"ט י' י"א), וכ' בפ"ג העיקר בעבודת התפלה שבעת שהאדם מוציא מפיו כל חיבה מהתפלה יצייר לו או במחשבתו אותה החיבה באותיות' כצורתה, ולכוין להוסיף על ידה כח הקדושה שיעשה פרי למעלה להרבות קדושתם

ואורם, ולכן נקראת התפלה דברים העומדים ברומו של עולם שכל חיבה בצורתה ממש היא העולה למעלה מעלה כ"א למקורה ושרושה לפעול פעולות ותיקונים נפלאים וכו', וע"ש פ"ד שמפרש ענין התפשטות הגשמיים להדביק ולשפוך נפשו ומחשבתו בשרוש העליון של התיבות לאחרם לעילא לעילא ברזא דקיימא בא"ס. ושם בפרק ט"ז כ' דבכל חיבה יש בה ג' בחי' מעשה דבור ומחשבה כנגד נר"ן והם אותיות נקודות וטעמים, אותיות בחי' מעשה כמו שהם כתובים בס"ת, והנקודות באים עם האותיות ע"י הדיבור של האדם בחי' רוח חיות האותיות ותנועתם דכלי נקודות א"א להוציא האותיות מהפה, והטעמים של התיבות בחי' המחשבה וכוונת הלב שהוא בחי' הנשמה, כידוע כי הם תנועות' והנהגת הנקודות והאותיות ונטייתם לאיזה צד שהוא דבר התלוי במחשבה ושכל, ולכן נקראים טעמים כמו שהטעם והפי' של כל ענין הוא השכל הנסתר שמתוכו יוכל האדם להבינו במחשבתו וכו', ולכן העובד האמיתי ככוונה רצויה יכוון לשפוך ולדבק יחד בתפלתו כל הג' בחי' נפש רוח נשמה אשר נפשו כלולה בהם, שבעת שמוציא מפיו כל חיבה מהתפלה שיש בה כל הג' בחי' נר"ן באותיותיה נקודותיה וטעמיה יתעצם בטוהר לבו בעוצם התשוקה לקשר ולדבק על ידה ממטה למעלה בסדר המדריגות נפשו ברוחו ורוחו בנשמתו ויתעלו כולם לשורש אותה התיבה בעולמות עליונים עכ"ד הק'.

ובספרי חסידות מתלמידי בעש"ט זי"ע הפליגו מאד בקדושת האותיות אשר אור א"ס ב"ה שורה בהם, וע"י תפלה ברחילו ורחימו מתדבק האדם באותיות הקודש שמוציא מפיו, (ולהלן סי' ט') העתקתי מה שמצאתי רשום בכת"י אמר"ר ז"ל מכמה ס"ח קצת בזה, ויש מכתב ידוע מהבעש"ט זי"ע כתי"ק (מובא בכ"מ בסוף ספר בן פורת ובס' כתר ש"ט ועוד), וזל"ק בעת תפלתך ולימודך וכל דיבור ודיבור ומוצא שפתך תכוין לייחד שם, כי בכל אות ואות יש עולמות נשמות ואלקות ועולים ומתקשרים ומייחדים זה עם זה, ואח"כ מתקשרים ומתייחדים האותיות ונעשים חיבה, ומתייחדים יחדו אמיתי' באלקות, ותכלול נשמתך עמהם בכל בחינה ובחינה מהנ"ל, ומתייחדים כל העולמות כאחד ועולים ונעשים שמחה ותענוג גדול לאין שיעור

בהבינך בשמחת חתן וכלה בקטנות בגשמיים וכ"ש במעלה העליונה כזאת עכ"ל. ובספרי הגה"ק מקאמרנא זצ"ל ביאר בכר"כ אופנים ענין יחוד עולמות נשמות אלקות שבכל אות ע"פ יסודות כתבי הארז"ל. (ולאחרונה (שנת התשנ"ב) י"ל בירושלים ספר שבעה עינים ח"ב שמעמיק לפרש הענין).

ובקונטרס אגרת פתוחה לאמר"ר זל"ה (מכתבי קודש נספח לאגרת הרמב"ן, י"ל ירושלים תשמ"ט) דף קנח כתב, וז"ל ידוע שענין סת"ר רומז על סוף תיך ר'אש, ואפשר שרמזו חז"ל במש"א מה ירך בסתר אף דברי תורה בסת"ר, והנה ענין ראש נגד נשמה שבמח ונגד שם אק"י, וענין תוך נגד רוח שכלב ונגד שם הוי"ה, וענין סוף נגד נפש שבכבוד ונגד שם אד"ני, ויחוד ג' שמות אלו נגד מחשבה דבור מעשה שהם נגד נר"ן בבחי' ייחוד ב'רכה קידושה, והם הם הענינים הנזכרים בתפלת הרש"ש שמוסידים על הזוה"ק שהם מעשה המצוה, דבור של מצוה, כוונת המצוה מחשבת המצוה, ורעותא דלכא של המצוה, ובספרי חסידות ראיתי רמז במשנת איזהו מקומן העולה ק"ק שחיטתה בצפון, ענין העבודה במצפוני לבו, טעונה הפשט ונתוח וכליל לאישים שרומז על התפשטות, נתוח אותיות התפלה [לאומרם כהלכה בשפה ברורה], והתלהבות ברשפי אש שלהבתיה.

ואם כי פירשו זה ע"ד דרכי העבודה השונות נלפענ"ד ע"פ הנ"ל שאין להפריד בין הדבקים וצריכין לייחד המעשה בלב ובמח, בדקדוק נתוח מעשה התפלה בהתלהבות בעבודה שבלב עם הכוונות ובעונה בביטול היש, ואם כי נראה לכאורה שיש סתירה ביניהם בסת"ר בבחי' סוף תיך ר'אש זה עוצם הייחוד, וידוע שבבחי' אלו הם בתורה נגד חלקי פשט דרוש סוד, ומה ירך בסתר בשלימות שיעור קומתה שהשגתה תלויה בתקון מדרגת האדם שנבאר בצלם ודמות תוה"ק וכו', עכ"ל.

וכ' עוד שם (דף קסא). ענין הכוונות מובא בס' יושר דברי אמת שצריכין ללמוד ולחזור הכוונות עד שתהינה שגורות בלבו שיוכל לכוון כנקל ברגע אחד, ושלא תפריע הכוונה של שמות ההכנעה והדביקות להשי"ת, כי הכוונה מפתח לשכור המסך המבדיל שהוא ההסגר לאדם שיגיע האדם לאהבה ליראה ותמימות ושכירת הלב, וע"כ רק אם יוכל

לכוון ברגע ובנקל עד שעולה הכוונה כמעט מאליה יכוונה, וכמובן זה אז כמעט כסימן מן השמים שכוונה זו מקובלת ומרוצה למעלה, ועד"ז אפ"ל מה שהובא בתשובת הריב"ש בשם הר"ש מקינון שאף אחר שלמד כל הכוונות לא היה מתפלל רק כתינוק קטן ובאמת זה דרך העבודה האמיתית עכ"ל.

ו. מאז"ל על אודות ידיעת אל"ף ביי"ת עסק התורה באצבעות (נגד האותיות):

ראש המאות, האל"ף כולל המאות יפ"ק הוא **אכלכף** לומר אני ראשון אני אחרון. עכ"ל המאמר קדישין וע"ש עוד. ועי' מה שהובא מספר שפע טל באות א'.

ומצאתי בכתיב של אאמ"ר זצ"ל כמה מכתבי קודש בסדר אותיות א"ב הרשומים באצבעות, וגם עשה ציור נפלא עם אצבעות הידים לפי סדר האותיות, וכן היה נוהג להסתכל בשעת עניית אמן יהא שמיא רבה מברך וכו' על אצבעות ידיו הטהורים, מפני שהן כנגד כ"ח פרקי הידים מכוונים כנגד כ"ח אותיות מלוי דמלוי הוי"ה דאלפין כמובא בתקו"ז, וכפי הנראה הוא ג"כ שורש קדושת האותיות שעז"נ כ"ח מעשיו הגיד לעמו כמובא להלן.

וסיפר בשם המקובל הגר"מ יאיר ויינשטוק ז"ל שכתב לו שאצל קדוש ה' מהר"א מבעלזא זי"ע ועכ"י ה' מנהגו להסתכל על אצבעותיו כשבאו אצלו עם פיתקא שיפעול ישועות נשגבות, וכ"ז עד נאמן דכל ענין קריאת פתקאות ע"פ שרשי הנשמות והספירות והאותיות שהן כלי הנהגתו ית', ושם אפשר לפעול ישועות בהשתנות צירופי האותיות והכל תלוי בפרקי הידים והאצבעות, ואין ספק שעוד כו"כ כוונות נשגבות כמוסים בזאת. (ועי' זוה"ק נשא דף קמה. קמז, ועי' בהגר"א על ספר יצירה פ"א מ"א סוף אופן א').

ועוד נלפענ"ד בהשגת האותיות באמת תלוי בגילוי אור הגנוז, ע"פ הידוע דגי' **אצבע** קס"ג כמילוי שם אהיה אל"ף ה"י וי"ו ה"י, (ועי' מאור ושמש פ' בא עה"פ החרודש הזה לכם שהראהו

תרומה קסו:), ולענ"ד נרמז במה שדרשו חז"ל (בחגיגה יב.) כיון שראה אור שגנוז לצדיקים שמח שנא' או"ר צדיקים ישמח והוא גי' תס"ב כמו או"ר צדיקים ע"ה, ורומז לגלגולי רל"א שערים פנים ואחור שהזכור בספר יצירה פ"ב שכולל כל צירופי אלפא ביתא שבהם נבראו כל העולמות (ועי' שער הרוזים כפי' חיים למצאיהם סי' שסד**), ומאותו אור זרוע לצדיק שנגנו בתורה והוא מקור השמחה מרגישים גם בתוה"ק פקודי ה' ישרים משמחי לב.

והנה מדת ציס"ע קדושת אות ברית קודש הוא המקום שבו נגנו האור, ולכן סו"ת את' האור' כי טוב' הוא בריית' כמש"כ בבעל הטורים שם, וכן כי בשער הכוונות (ענין העמידה דרוש ב' דף לב.) דהאור שקדם לעולם הוא יסוד אבא וגנוז הקב"ה לצדיקים בתוך יסוד ז"א ושם הוא מתלבש בסוד אור זרוע לצדיק, ועי' היטב בהגר"א ז"ל לספרא דצניעותא (פ"ק ד"ה חד לאלף יומין זעירין אתגליא) דהאור נגנו ביסוד ונהנין ממנו בכל הדורות ונהיר דרך דופן ולע"ל יתגלה בסעודת לויתן ע"ש, [ועי' בהגר"א תי' כ"ב (דף עג.) דהעטרה כעין טבעת המלך גושפנקא דחתים שמיא וארץ סוד שם אהו"ה יחודא דהוי' אק"י גי' גי"ד טוב"ב שמן הטוב], ולכן כל הצלחת האדם ושמחתו והשגתו באור התורה תלוי לפי קדושת מדת ציס"ע בצירוף עסק התורה (ועי' שער הרוזים סי' שצח).

וספה"ק הזה "אות חיים" עלה בדעת אאמ"ר ז"ל להו"ל מפני שנודקק פעם לבדיקה מסויימת שהי' בה חשש לפגם אוב"ק ונדר לה' שאם יפטר מזה יחבר ספר על אותיות התוה"ק ע"ש אות ברית קודש שהוא תלוי במדת ציס"ע וקדושת אור הגנוז באותיות התורה, וחפץ ה' הצליח בידו בזאת שלא נזקק לבדיקה ההיא ונפטר אז מן החולי בחסדי שמים, ומצאתי ג"כ רמז בגי' אות' חיים כמו דעת ע"ה שה"ס מקור ושורש מדת ציס"ע כידוע.

וכשנעמיק עוד בסוד מאמרו"ת נבין שהם אותיות שנבראו בהם שמים וארץ שהם גי' תרפ"ז, וי' עם מאמרו"ת הוא גי' השמים והארץ, ועי' היטב בסוד גי' תרפ"ז שה"ס המוחין מלואי הוי' ואק"י שהארץ אאמ"ר ז"ל בשער הרוזים, (כמפתח ערך אור זרע לצדיק, ובפנים הספר בסי'

הקב"ה למשה באצבע מולד הלבנה שה"ס שם אהו"ה גבוה יותר משם אהי' ע"ש נפלאות), וה"ס אור הגנוז גי' אהו"ה כמנין טוב"ב, ועז"נ את האור כי טוב, ובספה"ק אור הגנוז הפליא בענין זה שרמז בבה"ת סוד שם זה, והוא שם הדעת גושפנקא דחתים שמיא וארעא, וזה מש"כ כי אראה שמך מעשי אצבעותיך ירח וכוכבים אשר כוננת וגו', ובצלאל ה' יודע לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ (ועי' מהרש"א כתובות ה. גדולים מעשה צדיקים ממעשה שמים וארץ), ועי' היטב שער הרוזים סי' ע"א וסי' ע"ה דשם א"ה ה"ה הוא כללות שם אהי' בראשיתו ושם הוי"ה בסופו וכולל משניהם בסוד הדעת כולל חו"ב קו אמצעי עד כתר עליון שעליו נאמר מה רב טובך אשר צפנת ליראך, ולע"ל נזכה להשיגו ית' ע"י השגת הארת שמות אלו כלולים במעשינו שה"ס צדיקים שמקימין את העולם שנברא ב' מאמרות כנגד י' אצבעות כלולים בדעת סוד י' אותיות שבשם אל"ף ה"י וי"ו ה"י, ולכן אז"ל שעתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים והוא יושב ביניהם בג"ע וכ"א מראה באצבעו כדאיתא שלהי תענית (לא).

ובספר הק' דגל מחנה אפרים פ' בראשית כ', וירא אליקים את האור כי טוב, ואיתא במדרש (וכ"ה בחגיגה י"ב.) כי טוב לגנוז וגנוז לצדיקים, וכו' משתמשין צדיקים בכל דור ודור ע"ש, ושמעתי **מא"ז** נ"ע (הוא הבעש"ט זי"ע) זלל"ה, היכן נגנו האור ההוא ואמר שהשי"ת נגנו בתורה, ולכן משתמשין צדיקים בכל דור ודור באור ההוא היינו ע"י התורה שיש בה אותו האור שיכולין להסתכל בו מסוף העולם ועד סופו, כמו שראו עיני כמה מעשיות וכו' אשר הסתכל ממש מסוף העולם ועד סופו והכל ה' ע"י אותו האור שנגנו בתורה, וי"ל שזה מרמז כאן בפסוק כי בעל הטורים פ' א"ת האו"ר גי' בתורה וכו' עכ"ל וע"ש.

ופשוט דאותיות התורה שבהם נברא העולם כאז"ל אסתכל באורייתא וברא עלמא (עי' נפש החיים שער ד' פ"י) על ידם רואים את האור כי טוב, ויכולים להשיג ולפעול ישועות מאותו אור הגנוז שבהם תלוי קיום העולם ככ"י תמיד כידוע בכוונות ומחדש בטובו בכל יום תמיד, מע"ב שה"ס אור הגנוז המקיים את העולם ונקרא טוב"ב (ועי' זוה"ק

אות

הקדמה

רעט* וסי* שסד** ועוד בכ"כ מקומות), בעומק סודם, וה"ס חנוך תופ"ר מנעלים ובכל תפירה מיוחדת יחודים, והכל ע"י מרת ציס"ע שעליו נאמר אשה כי תזריע (ג"י תרפ"ז) שהטפה מעורבת מכל השמות האלו שע"י מתקיים העולם, וע"י לקר"ת להאריז"ל פ' ויחי בסוד פור"ת יוסף, ובזה א"ש שהיסוד נקרא ג"כ אצב"ע כידוע (נדה סו). שאין כל האצבעות שוות), והוא כולל כל השמות האלו, וגם האותיות תלויים ביסוד אות הברית, וע"י פע"ח שער העמידה פ"ג סוד ברוך א"תה, ובלק"ת פ' וישב כ' דהטפה יורדת בכח כ"ז אותיות התורה שבהם נקם הולד, ובהשגחת זרע הרי כ"ז לבטלה צא וחשוב י"פ כ"ז ג"י ר"ע ולכן נקרא רע עכ"ד. ובספר יצירה פ"א מ"ב כ' עשרים ושתים אותיות יסוד, וע"י בפי האריז"ל בסוף ספי"צ ובע"ח שער טנת"א פ"ה, ובמאורי אור כ' אות נקרא היסוד כי הוא אות ברית קודש, ואותיות רבדין ביסוד הבינה ואותיות כינונים ביסוד ז"א ואותיות קטנות ביסוד דמלכות עכ"ל. (וע"י תיקון י"ז ובבהגר"א שם דף לא:). ונמצינו למדין שהעסק באותיות התורה ואצבעות שבהם נבראו שמים וארץ, תיקון גדול ונפלא למדת צדיק יסוד עולם, וגם השגת לימוד האותיות תלוי בהארת אור הגנוז שנגזר ביסוד בסוד אמרו צדיק כ"י טו"ב. וראויין הדברים לאמור"ר זל"ה שה' דבוק במדת ציס"ע וזכה לטעום מאור הגנוז לחזות בנעם ה'.

ובמפתח לשער הדזים (ערך קטרת ומעלתו) כ' אאמור"ר ז"ל בע' עוצם מעלת הקטרת שמבטל גזירות קשות ומתקן כולוהו עלמין, וכ' ח"ל ונלפענ"ד בדרך אפשר כי קטרת בגי' כ"ב אותיות שנבראו בהם שמי"ם ואר"ץ, ועולים בגי' כמספר שמות מוחין דאבא ומוחין דאימא רל"ב (ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן) מוחין דאבא, תנ"ה (אק"י דיודי"ן דאלפ"ן דהה"ן) מוחין דאימא שעולים תרפ"ז כידוע, ועם כ"ב אותיות קטרת קשור הכל עכ"ל. וע"ש עוד דקטרת הוא חיבור המלכות כבעלה והוא חביבות הקטרת דקשר עלאין ותתאין והכל ע"י ציס"ע כידוע. וע"י עוד בע"ח (שער טנת"א פ"ג) שכ' ודע כי מוחין דאור"א הם בחי' כ"ב אתון ומהם נעשו כל הכלים דאור"א וזו"נ וכו', כי אור"א להיות יותר גדולים עד מאד מזו"ן לכן נטלו ט"ו אותיות ונעשו כלים להם שאור"א הם ב' אותיות י"ה משם הוי"ה גי' ט"ו אך הווי"נ נטלו ז' אותיות לכד כי הם

כה

חיים

ז' מלכים, והזווג בסוד האותיות הוא להחיות העולמות וכו' עכ"ל.

ועתה נעתיק מד' אאמור"ר ז"ל במכתביו וכת"י וספריו הק' ממה שמצאתי בסוד האותיות מכוון כנגד י' אצבעות וכ"ח פרקין שבהם:

במכתב (משנת תשל"ו) כתב וז"ל באותו הענין שכתבת במכתבך ע"א "תלמודו בידו" שנרמז ג"כ במש"כ (משלי ז) קשרם על אצבעותיך, וכתהלים (קמד) מש"כ אצבעותי למלחמה, ובפרטיות מכוונים למש"כ בענין אותיות דמ"ת שהם נגד קומץ, מאז"ל (מגילה טז). דמדרכי מחוי לרבנן ה' קמיצה, והתפלל לנצח בג' בחי' הנוצר שם דיו"ן מלחמה ת'פלה, וגם הסמכתי לזה מש"כ (תהלים קיב) תאות' רשעים תאבד' והוא פלא, (וע"י פע"ח שער השבת דא"ב של דמ"ת הוא כנגד שם ב"ן והבן), ובכ"ק האריז"ל עה"פ ועשו לי מקדש וגו' מקד"ש גי' מד"ת, ולאה נקראת מד"ת, ובזה י"ל דזה שכ' מקדש א"י כונונו ידך שנרמז בקומץ, וגם כמו כמאז"ל (בכרות לד.) גדול מקדש שנכתב בין ב' שמות הוי' אדני הרמזים בידי. [נא"ה], כוונתו ידועה בסוד פיתוח א"ת י"דיך ר"ת פא"י גי' צ"א שילוב ב' שמות הוי' אדני כוללים ב' יודין בתחילתן וסופן, וע"י בפנים הספר אות י' סי' ז' דיד ימין כנגד הוי' רחמים ויד שמאל כנגד שם אד"נ].

והנה בעניני הרמזים הנזכרים בזה"ק ובכ"ק האריז"ל ובספה"ק בכ' ידיים שהם נגד חו"ג ובעשר אצבעות שהם נגד י' ספירות, י' מאמרות, ב' מנצפ"ך כפולות ופשוטות, י' אותיות המלוי של שם הוי' דיודי"ן ודאלפ"ן, אותיות המלוי של שם אק"י ושל שם אקו"ק, ובפרקי אצבעות רמזים כ"ח אותיות שכפוסק בראשית ברא אלקים וגו', ומלוי דמלוי דשם ע"ב ושם מ"ה, וגם כ"ח אותיות האלפא ביתא כמבואר ביפה עינים (על ספה"ק מאירת עינים דף שכ"א) פ' וזאת הברכה, (וע"ש דף ש"ל הציור של האלכסונים לפי סדר האותיות) בשם האריז"ל, וכבר רמזתי שם דכל שורה של פרקי האצבעות הפנימיים האמצעיים והחיצוניים דהיינו אבגד"הווחט, יכלמנ"סעפצ, קרש"תןסן"ףץ, שהם יחידות עשריות ומאות עלות מ"ה, י"פ מ"ה, ק' פעמים מ"ה.

כו

אות

הקדמה

ונלפענ"ד דבזה יש להעלות כל השיטות בקנה אחד, דבראשונה עלה ברצונו ית' לברא את העולם במדה"ד וראה שלא נתקיים ושיתף עמו מדה"ר וכמ"ש ביום עשות ה' אלקים, והם רמזים בכ' ידיים שהם נגד חו"ג בכללות, וכן י' מאמרות שהם נגד י' ספירות מפורשים במקובלים ראשונים שה' עליונות נטות לימין וה' תחתונות נטות לשמאל, ומלוי שם הוי' ושם אק"י רמזים כמ"כ על השתתפות מדה"ר במדה"ד, ובפרטיות שם אק"י רומז בחי' אמת (אק"י) אשר אק"י כ"א פעמים כ"א גי' אמ"ת) הרמז בסו"ת אשר ברא' אלקים' לעשות' כידוע, שהוא יחוד ת"ת במלכות בבחי' השליכהו ארצה, [נא"ה כוונתו למש"כ ותשלך אמת ארצה, וע"י מש"כ בספר שער הרוזים סי' שס"ד בענין אמת מארץ תצמח ד' נפלאים מכוונים לכאן], וכנרמז בראשית' ברא' אלקים', וענין מלוי שם אקו"ק שהוא גי' טו"ב יוצא מהפסוק א'ת ה'שמים ו'את ה'ארץ (ע"י באריכות בספה"ק ברית מנוחה), ועולם התיקון נתקיים ע"י הוצאת שם מ"ה החדש, וכ"ח מ'עשיו היגיד לעמו שהם כ"ח אותיות אלפא ביתא עולים בגי' כנ"ל מ"ה בסוד יחידות עשריות מאות לרמזו ע"ז, ובעזרי"ת "באות חיים" שלי אאריך בבאור אותיות הפרטיות וממילא גם בביאור אותיות מנצפ"ך מה ענינם המופלא הן ככפילות והן כפשוטות עד שהם קיומם וחייתם של כל האותיות כנוצר בספר התמונה. (וע"י רע"מ פנחס דף רכד. בסוד אד"ם נרמז בגי' אבגדהווי"חט ואות י' ייחוד דיליה מלכות).

ומובא בשער מאמרי רשב"י (על פ' משפטים) דרשב"י ידע זאת לדבר בנסתרות סודות התורה דרך כסוי והעלם גדול כדי שלא יוכנו אלא למי שראוי להבינם, ולכן ניתן לו רשות לכתוב ספר הזוהר הק' שהראשונים ורבנותיו עם היות שודאי היו יודעים בחכמה זאת יותר ממנו לא ה' בהם כח להלביש הדברים כמוהו עכ"ד. ובזה אמרתי טעם לשבח לאלפא ביתא דרשב"י שהוא אי"ק בכ"ר גל"ש וכו', והיינו אחר הידוע מהאריז"ל שיחידות עשריות ומאות הם נגד עולמות ב"ע ואלפים נגד אצילות, וזה עוצם פרשת גדולתו לחבר האהל להיות אחד הפשוט דומה לדומה לסוד, שהוא יחוד וחיבור כל הבנין אבי"ע בסוד כי הם חיינו ואורך ימינו ליחד עולם שנה נפש, ובזה יל"פ רמז אלפא ביתא

חיים

וכשנעמיק עוד יש להרחיב הביאור בסוד העומר שהוא משעורים ומנחה חדשה של חטים, עפ"ס כ"ק האריז"ל (שער מאמרי רשב"י פ' בלק, וע"י שער הכונות חג שבועות) דחט"ה הם אותיות אלפא ביתא אשר מהם נוצר ונאצל העולם, ואותיות מנצפ"ך הכפולות נקראות שורה והם גי' עש"ר כוללות תק"ע, והעשר אותיות שהם עשר גבורות עצמן הרי תק"ף כמנין שעור"ה, והם עושים פרצוף מלכות ותיקונה, והוא ענין פטירתו בל"ג בעומר, ואפשר דמש"א רשב"י (שבת קלח:) שלא תשתכח תורה מישראל יש שייכות למאז"ל צופים אמרוס (ע' מגילה ג.), ואחר ששכחו אותיות מנצפ"ך החזירוהם בסוד אי"ק, וכ"ז בחי' המשכת והתלבשות בחי' העליונות בהשתלשלות עד בחי' אחרונה שבמלכות, עכ"ל אאמור"ר ז"ל.

וזאת אשר העתיק אאמור"ר ז"ל מד' האריז"ל תמצית סדר האותיות לפי פרקי אצבעות הידיים עפי"ס ספר יצירה כל אות כחו וממשלתו וסדר הצניעות: א בגודל ימין פרק פנימי, מחסד לגבורה, ניתן לכתר, אוריר בעולם, רוי' בשנה, גוי' כנפש, [אוריר], מאחדים.

מ קמיצה ימין פרק אמצעי, מנצח להוד, ניתן לחכמה, ארץ בעולם, קור בשנה, בטן כנפש, [מים], מעשירות.

ש אמה ימין פרק חצוני, מחכמה לבינה, ניתן לבינה, שמים בעולם, חום בשנה, ראש כנפש, [אש], מן המאות.

ב אצבע ימין פרק פנימי, מחכמה לחסד, ניתן לאברהם, לבנה בעולם, יום א' בשבוע, עין ימין כנפש, [חכמה].

ג אמה ימין פרק פנימי, מבינה לגבורה, ניתן ליצחק, מאדים בעולם, יום ב', אוזן ימין, [עושר].

ד קמיצה ימין פרק פנימי, מכתר לת"ת, ניתן ליעקב, חמה, יום ג', נחיר ימין, [בבנים].

כ אצבע ימין פרק אמצעי, מחסד לנצח, ניתן למשה, נוגה, יום ד', עין שמאל, [בחיים].

פ אמה שמאל פרק אמצעי, מגבורה להוד, ניתן לאהרן, כוכב, יום ה', אוזן שמאל, [ממשלה].

אות

הקדמה

ר אצבע ימין פרק חצוני, מת"ת ליסוד, ניתן ליוסף, שבתאי, יום ו', נחיר שמאל, [שלו].

ת קמיצה ימין פרק חצוני, יסוד למלכות, ניתן לדוד, צדק, שבת, פה, [חן].

ה זרת ימין פרק פנימי, מכתר לחכמה, ניתן ליהודה, טלה, ניסן, רגל ימין, [דבור].

ו זרת שמאל פרק פנימי, מכתר לבונה, ניתן ליששכר, שור, אייר, כוליא ימין, [עיון].

ז קמיצה שמאל פרק פנימי, מחכמה לגבורה, ניתן לזבולון, תאומים, סיון, רגל שמאל, [הילון].

ח אמה שמאל פרק פנימי, מחסד לת"ת, ניתן לראובן, סרטן, תמוז, יד ימין, [ראי].

ט אצבע שמאל פרק פנימי, מחכמה לת"ת, ניתן לשמעון, ארי, אב, כוליא שמאל, [שמיעה].

י גודל ימין פרק אמצעי, מת"ת לנצח, ניתן לגד, בתולה, אלול, יד שמאל, [נצוח].

ל אמה ימין פרק אמצעי, מהוד ליסוד, ניתן לאפרים, מאזנים, תשרי, מרה, [תשמיש].

נ זרת ימין פרק אמצעי, מנצח ליסוד, ניתן למנשה, עקרב, חשון, דקין, [ריח].

ס זרת שמאל פרק אמצעי, מת"ת להוד, ניתן לבנימין, קשת, כסלו, קיבה, [שינה].

ע קמיצה שמאל פרק אמצעי, מבינה לת"ת, ניתן לדן, גדי, טבת, כבד, [כעס].

צ אצבע שמאל פרק אמצעי, מגבורה לת"ת, ניתן לאשר, דלי, שבט, אצטומא, [אכילה].

ק גודל ימין פרק חצוני, מבינה לחסד, ניתן לנפתלי, דגים, אדר, טחול, [שחוק]. ועי' להלן בסוף ההקדמה ציור הידים והאצבעות.

וּלְתוֹסַפֵּת בִּיאור סדר אותיות מנצפ"ך ג"כ הנני מעתיק מכתבו בזה:

יום המוכפל בכי טוב לסדר "ביד משה הביאו בני ישראל נדבה לה" תשכ"ז פה לוגאנא תצ"ו.

(* יד ימין)

ק	ר	ש	ת	ך	ם	ן	ף	ץ
י	כ	ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ
א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט
גודל	אצבע	אמה	קומץ	זרת	קומץ	אמה	אצבע	גודל

ועיין ציורי הידים האצבעות עם האותיות להלן שער האותיות פרק ח'.

אות

הקדמה

לכ' ידידי הרה"ג הצדיק המקובל המפורסם לשבח ולתהילה וכו' מזכה את הרבים ע"י תבורי טהרה וכו' מוהר"ר משה יאיר בן מלכה עכסר שליט"א.

מכתבו הנעים הגיעני ולאות ידידות הנני בבחי' יהב לי ידי' לאוקמי' לרפוא"ש ותוה"ק היא רפאות וכו' ועדיין לא מסרתי לזולתי ממה שאכתוב להלן. ודי לחכימא ברמיזא. כי לא באתי רק לעזור את האהבה, הנה בספרו "מאור התורה" הזכיר בשער א' סימן ב' את האלף בית א"י"ק בכ"ר וכו' ע"י יחוד יחידות עשיריות ומאות, וראיתי מהגראו"ל עפ"י מאמר נפלא שהובא בספרי המקובלים מהאריז"ל כליל תכנית הוא מאמר קדישין שנדפס בסוף ספר יצירה שי"ל בירושלים בשנת תככ"ש שצריך להראות כל האותיות בידי שהם כמו ספר, כי כל האותיות מרומזות בפרקי האצבעות, ואף שאחר העיון והדקדוק לא נזכרו שם אותיות מנצפ"ך, [עתה ראיתי בע"ח שער מ"ן ומ"ד דרוש ג"א דעשר אצבעות יש בהם מנצפ"ך כפולות, וכן כתב בשער ל"ב פ"ן], ולפענ"ד סדר ב' הידים הוא ככה *).

וּפְרַשְׁתִּי בֹזֶה מֵאֲזִ"ל (בכתובות עז): אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו, וכן נמצא דמו ע"ז בכתובות ק"ד בשעת פטירתו של רבי זקף עשר אצבעותיו כלפי מעלה אמר רבש"ע גלוי וידוע לפניך שיגעתי בעשר אצבעותי בתורה, ועפ"י יש לנו סוד ומפתח לכמה ענינים נשגבים וסודות תוה"ק, בחדו"ת שזכני הי"ת פרשתי בזה בפרשת בהעלתך מה שנתקשה משרע"ה במעשה מנורה, והיינו בהקדמת דברי המג"ע שמתחילה היו הכ"ב אותיות מקושרות ומוקשות דא לדא קודם חטא אדה"ר ולא היו רק כ"ב אותיות, וע"י שחטא בהליכתו אחר ה' חושיו גרם שנתוספו ה' אותיות

בא"ב והם מנצפ"ך, ומזה גרם פ"ר דינים, ומתחילה היתה התורה עגולה כעין ס' והיו סודות נעלמות בה וע"י שנתוספו פ"ר דינים נעשית ספ"ר ולכן הקריב אדה"ר פ"ר, והנה איתא בשבת ק"ד מנצפ"ך שכתוב וחזרו ויסודו ובמד"ר בראשית (א"ט) צופים אמרום הלל"מ וכו' מהקב"ה למשה מכף ידו של ה' לכף ידו של משה, ואם נעניין ונדקדק באופן סדר הי"ב אלכסונים נוכל לרמזם בצורת המנורה, שלשה קנים מצדה האחת דהיינו ב' אלכסונים למטה באמצע ולמעלה, בימין בזה הדרך ינ"ת, תח"ב, תח"כ, — ובשמאל בזה הדרך, יה"ת, תג"ח, תב"כ, ובוזה נכללים י"ב שבטים, י"ב צרופים וי"ב תחומים שהם נגד אבי"ע כמובא בסה"כ להאריז"ל, ומובן בזה מה שהאירו הנרות למעלה באלכסון נגד גוף המנורה אחר שעפ"י כל קנה וקנה ה' כולל ב' אלכסונים, וגם עפ"י יסוד הרקאנטי שכפי קרובם אל קנה המנורה מעלתם, א"ש כי לפי הנ"ל הפנימיים הם העליונים.

והנה באריז"ל לא נזכרו אותיות מנצפ"ך בא"ב הרמז באצבעות הידים, ולפענ"ד רשמתיים למעלה בפרק החצון של זרת ימין וכו' עפ"י סדר הנזכר באי"ק בכ"ר גל"ש וכו', וכולם הם מספר כפול ב"פ ג"פ ד"פ של אלף שעולה קי"א, ואפשר שזה שנתקשה משה במנורה אחר שהאותיות נעשות ספ"ר כנ"ל, וי"ש במנחות (כט) שהראה לו הקב"ה המנורה "באצבע" והנה מדברי האריז"ל יוצא שאותיות אצבע ימין הם בכר, ועי"ש שג' פרקים אלו הם נגד אברהם משה יוסף והוא קו היורד מלמעלה למטה, אמנם האלכסונים לא נכללים בו ע"כ נתקשה משה בזה, ובמדר"ת שמיני שהקב"ה חקקה על כף ידו של משה, והנה כ' במגלה עמוקות (רנ"ב אופנים) שמשרע"ה רצה ליכנס לאר"י להשיג י"ב צירופי הוי"ו שבטים וי"ב אלכסונים וי"ב תחומים וענין של ז' הבלים (עיין אופן ע"ח ר"י רי"ג).

והנה משה ה"י בחי' חמה ולא הוצרך ליכנס לא"י שהיא בחי' לבנה, וי"ל שמצד גודל קדושת נשמתו בבחי' גמר התיקון כאדם הראשון קודם החטא לא ה"י יכול להכין צורת אותיות בבחי' ספר עם התכללות הפ"ר דיני' בחי' מנצפ"ך, ועדיין ה"י משה בבחי' מ"ם וסמ"ך בנס היו עומדים שמורה על אותיות עגולות עם סודות נעלמות הקשורות בהן,

כח

אות

הקדמה

חיים

אמנם אהרן הכהן בהיותו תקון אדה"ר ונתפייס ע"י הדלקת המנורה בהיות כלולים בה כל סודות הבריאה ותיקוני עולם שנה נפש, ואיתא בכי"ק האריז"ל שאהרון לא הסיר ידו מהמנורה עד אשר עלתה השלכת היטב ונתחזקה הפתילה, וחז"ל העירו שלא שינה, אלא אדרבה הוסיף שבח ותוספת שאף שאין ביהמ"ק קיים כוונת העלאת הנרות קיים לעד.

והנה בפ"י החייט על המערכת (פ"ג), אותיות הא"ב ג"פ ט' כנגד ג' מערכות, אבל המעלות הן י' כי מהתשעה אחרים נעשה כללות אחד והוא העטרה שהיא עשירית ויש לה ענין העשירי שחזר אל א', העטרה היא ראש פנה לעולם הנפרדים אעפ"י שהיא חבור מהמדות שעלי', והרבה טעו בזה ושמו אותה רשות בפ"ע כאילו מערכת העשירי היא מערכת בפ"ע ומתחלת מהר', ולא ראו שהיא מהם וחזרת לא', ולפענ"ד מתורץ בזה מה שיש להקשות לכאורה על סדר הציור הנ"ל מדוע גודל השמאל בלי אותיות, ולהנ"ל זה פשוט, ודו"ק. [א"ה עי' בהגרא"ל לספר יצירה פ"א מ"א, דבכ' ידים הן כ"ז אותיות ועוד א' להשלים לאלף כמש"כ נענין סופן בתחילתן הרי כ"ח, ובהן נברא העולם בכ' ידים שהן י"ד פרקין שלכן נקרא יד וכו'].

אמנם אפשר י"ל עוד הערה קטנה, דאם נדקדק בסך כל פרקי הפנימיים האמצעיים והחצוניים כולם עולות מ"ה, י"פ מ"ה, ק' פעמים מ"ה, בבחי' א"ד"ם ובי'ה"מ'ה' תושיע ה' הנו' באריז"ל בבחי' והי' אור הלבנה כאור החמה וכו', וכ"ז מרומז דוקא באצבע (היינו גודל) העשירי האחרון בשמאל.

ואם נדקדק בזה נכין כמה וכמה מאז"ל וסגולות ואכמ"ל. רק אכתוב גריד קטן על אצבע הקומץ המתיר במנחה כזיקה בדם, והנה בקומץ מרומזים אותיות דמ"ת שרומזים על דם-מת, וכן רמזתי בזה עפ"י ילקוט וארא (קפ"ג) בשם פרד"א שבאצבע שני' לקטנה בה הכה ה' את מצרים, והוא הקומץ, ובו יש רמז על דם שהוא מכה ראשונה, ועל מיתת כל בכור שהיתה מכה אחרונה, וזה דמת שהוא נגד אצבע זה, וגם יש רמז במה שהקומץ נגד יעקב דודו בחי' תיפארת מלכות דוד, ובפרט גם נגד יעקב אבינו שהזדווד נגד עשוי הרשע שבא בארבע מאות איש עמו, ושהכין א"ע לג' דברים

בא"ב והם מנצפ"ך, ומזה גרם פ"ר דינים, ומתחילה היתה התורה עגולה כעין ס' והיו סודות נעלמות בה וע"י שנתוספו פ"ר דינים נעשית ספ"ר ולכן הקריב אדה"ר פ"ר, והנה איתא בשבת ק"ד מנצפ"ך שכתוב וחזרו ויסודו ובמד"ר בראשית (א"ט) צופים אמרום הלל"מ וכו' מהקב"ה למשה מכף ידו של ה' לכף ידו של משה, ואם נעניין ונדקדק באופן סדר הי"ב אלכסונים נוכל לרמזם בצורת המנורה, שלשה קנים מצדה האחת דהיינו ב' אלכסונים למטה באמצע ולמעלה, בימין בזה הדרך ינ"ת, תח"ב, תח"כ, — ובשמאל בזה הדרך, יה"ת, תג"ח, תב"כ, ובוזה נכללים י"ב שבטים, י"ב צרופים וי"ב תחומים שהם נגד אבי"ע כמובא בסה"כ להאריז"ל, ומובן בזה מה שהאירו הנרות למעלה באלכסון נגד גוף המנורה אחר שעפ"י כל קנה וקנה ה' כולל ב' אלכסונים, וגם עפ"י יסוד הרקאנטי שכפי קרובם אל קנה המנורה מעלתם, א"ש כי לפי הנ"ל הפנימיים הם העליונים.

והנה באריז"ל לא נזכרו אותיות מנצפ"ך בא"ב הרמז באצבעות הידים, ולפענ"ד רשמתיים למעלה בפרק החצון של זרת ימין וכו' עפ"י סדר הנזכר באי"ק בכ"ר גל"ש וכו', וכולם הם מספר כפול ב"פ ג"פ ד"פ של אלף שעולה קי"א, ואפשר שזה שנתקשה משה במנורה אחר שהאותיות נעשות ספ"ר כנ"ל, וי"ש במנחות (כט) שהראה לו הקב"ה המנורה "באצבע" והנה מדברי האריז"ל יוצא שאותיות אצבע ימין הם בכר, ועי"ש שג' פרקים אלו הם נגד אברהם משה יוסף והוא קו היורד מלמעלה למטה, אמנם האלכסונים לא נכללים בו ע"כ נתקשה משה בזה, ובמדר"ת שמיני שהקב"ה חקקה על כף ידו של משה, והנה כ' במגלה עמוקות (רנ"ב אופנים) שמשרע"ה רצה ליכנס לאר"י להשיג י"ב צירופי הוי"ו שבטים וי"ב אלכסונים וי"ב תחומים וענין של ז' הבלים (עיין אופן ע"ח ר"י רי"ג).

והנה משה ה"י בחי' חמה ולא הוצרך ליכנס לא"י שהיא בחי' לבנה, וי"ל שמצד גודל קדושת נשמתו בבחי' גמר התיקון כאדם הראשון קודם החטא לא ה"י יכול להכין צורת אותיות בבחי' ספר עם התכללות הפ"ר דיני' בחי' מנצפ"ך, ועדיין ה"י משה בבחי' מ"ם וסמ"ך בנס היו עומדים שמורה על אותיות עגולות עם סודות נעלמות הקשורות בהן,

בא"ב והם מנצפ"ך, ומזה גרם פ"ר דינים, ומתחילה היתה התורה עגולה כעין ס' והיו סודות נעלמות בה וע"י שנתוספו פ"ר דינים נעשית ספ"ר ולכן הקריב אדה"ר פ"ר, והנה איתא בשבת ק"ד מנצפ"ך שכתוב וחזרו ויסודו ובמד"ר בראשית (א"ט) צופים אמרום הלל"מ וכו' מהקב"ה למשה מכף ידו של ה' לכף ידו של משה, ואם נעניין ונדקדק באופן סדר הי"ב אלכסונים נוכל לרמזם בצורת המנורה, שלשה קנים מצדה האחת דהיינו ב' אלכסונים למטה באמצע ולמעלה, בימין בזה הדרך ינ"ת, תח"ב, תח"כ, — ובשמאל בזה הדרך, יה"ת, תג"ח, תב"כ, ובוזה נכללים י"ב שבטים, י"ב צרופים וי"ב תחומים שהם נגד אבי"ע כמובא בסה"כ להאריז"ל, ומובן בזה מה שהאירו הנרות למעלה באלכסון נגד גוף המנורה אחר שעפ"י כל קנה וקנה ה' כולל ב' אלכסונים, וגם עפ"י יסוד הרקאנטי שכפי קרובם אל קנה המנורה מעלתם, א"ש כי לפי הנ"ל הפנימיים הם העליונים.

והנה באריז"ל לא נזכרו אותיות מנצפ"ך בא"ב הרמז באצבעות הידים, ולפענ"ד רשמתיים למעלה בפרק החצון של זרת ימין וכו' עפ"י סדר הנזכר באי"ק בכ"ר גל"ש וכו', וכולם הם מספר כפול ב"פ ג"פ ד"פ של אלף שעולה קי"א, ואפשר שזה שנתקשה משה במנורה אחר שהאותיות נעשות ספ"ר כנ"ל, וי"ש במנחות (כט) שהראה לו הקב"ה המנורה "באצבע" והנה מדברי האריז"ל יוצא שאותיות אצבע ימין הם בכר, ועי"ש שג' פרקים אלו הם נגד אברהם משה יוסף והוא קו היורד מלמעלה למטה, אמנם האלכסונים לא נכללים בו ע"כ נתקשה משה בזה, ובמדר"ת שמיני שהקב"ה חקקה על כף ידו של משה, והנה כ' במגלה עמוקות (רנ"ב אופנים) שמשרע"ה רצה ליכנס לאר"י להשיג י"ב צירופי הוי"ו שבטים וי"ב אלכסונים וי"ב תחומים וענין של ז' הבלים (עיין אופן ע"ח ר"י רי"ג).

והנה משה ה"י בחי' חמה ולא הוצרך ליכנס לא"י שהיא בחי' לבנה, וי"ל שמצד גודל קדושת נשמתו בבחי' גמר התיקון כאדם הראשון קודם החטא לא ה"י יכול להכין צורת אותיות בבחי' ספר עם התכללות הפ"ר דיני' בחי' מנצפ"ך, ועדיין ה"י משה בבחי' מ"ם וסמ"ך בנס היו עומדים שמורה על אותיות עגולות עם סודות נעלמות הקשורות בהן,

בא"ב והם מנצפ"ך, ומזה גרם פ"ר דינים, ומתחילה היתה התורה עגולה כעין ס' והיו סודות נעלמות בה וע"י שנתוספו פ"ר דינים נעשית ספ"ר ולכן הקריב אדה"ר פ"ר, והנה איתא בשבת ק"ד מנצפ"ך שכתוב וחזרו ויסודו ובמד"ר בראשית (א"ט) צופים אמרום הלל"מ וכו' מהקב"ה למשה מכף ידו של ה' לכף ידו של משה, ואם נעניין ונדקדק באופן סדר הי"ב אלכסונים נוכל לרמזם בצורת המנורה, שלשה קנים מצדה האחת דהיינו ב' אלכסונים למטה באמצע ולמעלה, בימין בזה הדרך ינ"ת, תח"ב, תח"כ, — ובשמאל בזה הדרך, יה"ת, תג"ח, תב"כ, ובוזה נכללים י"ב שבטים, י"ב צרופים וי"ב תחומים שהם נגד אבי"ע כמובא בסה"כ להאריז"ל, ומובן בזה מה שהאירו הנרות למעלה באלכסון נגד גוף המנורה אחר שעפ"י כל קנה וקנה ה' כולל ב' אלכסונים, וגם עפ"י יסוד הרקאנטי שכפי קרובם אל קנה המנורה מעלתם, א"ש כי לפי הנ"ל הפנימיים הם העליונים.

והנה באריז"ל לא נזכרו אותיות מנצפ"ך בא"ב הרמז באצבעות הידים, ולפענ"ד רשמתיים למעלה בפרק החצון של זרת ימין וכו' עפ"י סדר הנזכר באי"ק בכ"ר גל"ש וכו', וכולם הם מספר כפול ב"פ ג"פ ד"פ של אלף שעולה קי"א, ואפשר שזה שנתקשה משה במנורה אחר שהאותיות נעשות ספ"ר כנ"ל, וי"ש במנחות (כט) שהראה לו הקב"ה המנורה "באצבע" והנה מדברי האריז"ל יוצא שאותיות אצבע ימין הם בכר, ועי"ש שג' פרקים אלו הם נגד אברהם משה יוסף והוא קו היורד מלמעלה למטה, אמנם האלכסונים לא נכללים בו ע"כ נתקשה משה בזה, ובמדר"ת שמיני שהקב"ה חקקה על כף ידו של משה, והנה כ' במגלה עמוקות (רנ"ב אופנים) שמשרע"ה רצה ליכנס לאר"י להשיג י"ב צירופי הוי"ו שבטים וי"ב אלכסונים וי"ב תחומים וענין של ז' הבלים (עיין אופן ע"ח ר"י רי"ג).

והנה משה ה"י בחי' חמה ולא הוצרך ליכנס לא"י שהיא בחי' לבנה, וי"ל שמצד גודל קדושת נשמתו בבחי' גמר התיקון כאדם הראשון קודם החטא לא ה"י יכול להכין צורת אותיות בבחי' ספר עם התכללות הפ"ר דיני' בחי' מנצפ"ך, ועדיין ה"י משה בבחי' מ"ם וסמ"ך בנס היו עומדים שמורה על אותיות עגולות עם סודות נעלמות הקשורות בהן,

בא"ב והם מנצפ"ך, ומזה גרם פ"ר דינים, ומתחילה היתה התורה עגולה כעין ס' והיו סודות נעלמות בה וע"י שנתוספו פ"ר דינים נעשית ספ"ר ולכן הקריב אדה"ר פ"ר, והנה איתא בשבת ק"ד מנצפ"ך שכתוב וחזרו ויסודו ובמד"ר בראשית (א"ט) צופים אמרום הלל"מ וכו' מהקב"ה למשה מכף ידו של ה' לכף ידו של משה, ואם נעניין ונדקדק באופן סדר הי"ב אלכסונים נוכל לרמזם בצורת המנורה, שלשה קנים מצדה האחת דהיינו ב' אלכסונים למטה באמצע ולמעלה, בימין בזה הדרך ינ"ת, תח"ב, תח"כ, — ובשמאל בזה הדרך, יה"ת, תג"ח, תב"כ, ובוזה נכללים י"ב שבטים, י"ב צרופים וי"ב תחומים שהם נגד אבי"ע כמובא בסה"כ להאריז"ל, ומובן בזה מה שהאירו הנרות למעלה באלכסון נגד גוף המנורה אחר שעפ"י כל קנה וקנה ה' כולל ב' אלכסונים, וגם עפ"י יסוד הרקאנטי שכפי קרובם אל קנה המנורה מעלתם, א"ש כי לפי הנ"ל הפנימיים הם העליונים.

והנה באריז"ל לא נזכרו אותיות מנצפ"ך בא"ב הרמז באצבעות הידים, ולפענ"ד רשמתיים למעלה בפרק החצון של זרת ימין וכו' עפ"י סדר הנזכר באי"ק בכ"ר גל"ש וכו', וכולם הם מספר כפול ב"פ ג"פ ד"פ של אלף שעולה קי"א, ואפשר שזה שנתקשה משה במנורה אחר שהאותיות נעשות ספ"ר כנ"ל, וי"ש במנחות (כט) שהראה לו הקב"ה המנורה "באצבע" והנה מדברי האריז"ל יוצא שאותיות אצבע ימין הם בכר, ועי"ש שג' פרקים אלו הם נגד אברהם משה יוסף והוא קו היורד מלמעלה למטה, אמנם האלכסונים לא נכללים בו ע"כ נתקשה משה בזה, ובמדר"ת שמיני שהקב"ה חקקה על כף ידו של משה, והנה כ' במגלה עמוקות (רנ"ב אופנים) שמשרע"ה רצה ליכנס לאר"י להשיג י"ב צירופי הוי"ו שבטים וי"ב אלכסונים וי"ב תחומים וענין של ז' הבלים (עיין אופן ע"ח ר"י רי"ג).

והנה משה ה"י בחי' חמה ולא הוצרך ליכנס לא"י שהיא בחי' לבנה, וי"ל שמצד גודל קדושת נשמתו בבחי' גמר התיקון כאדם הראשון קודם החטא לא ה"י יכול להכין צורת אותיות בבחי' ספר עם התכללות הפ"ר דיני' בחי' מנצפ"ך, ועדיין ה"י משה בבחי' מ"ם וסמ"ך בנס היו עומדים שמורה על אותיות עגולות עם סודות נעלמות הקשורות בהן,

בא"ב והם מנצפ"ך, ומזה גרם פ"ר דינים, ומתחילה היתה התורה עגולה כעין ס' והיו סודות נעלמות בה וע"י שנתוספו פ"ר דינים נעשית ספ"ר ולכן הקריב אדה"ר פ"ר, והנה איתא בשבת ק"ד מנצפ"ך שכתוב וחזרו ויסודו ובמד"ר בראשית (א"ט) צופים אמרום הלל"מ וכו' מהקב"ה למשה מכף ידו של ה' לכף ידו של משה, ואם נעניין ונדקדק באופן סדר הי"ב אלכסונים נוכל לרמזם בצורת המנורה, שלשה קנים מצדה האחת דהיינו ב' אלכסונים למטה באמצע ולמעלה, בימין בזה הדרך ינ"ת, תח"ב, תח"כ, — ובשמאל בזה הדרך, יה"ת, תג"ח, תב"כ, ובוזה נכללים י"ב שבטים, י"ב צרופים וי"ב תחומים שהם נגד אבי"ע כמובא בסה"כ להאריז"ל, ומובן בזה מה שהאירו הנרות למעלה באלכסון נגד גוף המנורה אחר שעפ"י כל קנה וקנה ה' כולל ב' אלכסונים, וגם עפ"י יסוד הרקאנטי שכפי קרובם אל קנה המנורה מעלתם, א"ש כי לפי הנ"ל הפנימיים הם העליונים.

והנה באריז"ל לא נזכרו אותיות מנצפ"ך בא"ב הרמז באצבעות הידים, ולפענ"ד רשמתיים למעלה בפרק החצון של זרת ימין וכו' עפ"י סדר הנזכר באי"ק בכ"ר גל"ש וכו', וכולם הם מספר כפול ב"פ ג"פ ד"פ של אלף שעולה קי"א, ואפשר שזה שנתקשה משה במנורה אחר שהאותיות נעשות ספ"ר כנ"ל, וי"ש במנחות (כט) שהראה לו הקב"ה המנורה "באצבע" והנה מדברי האריז"ל יוצא שאותיות אצבע ימין הם בכר, ועי"ש שג' פרקים אלו הם נגד אברהם משה יוסף והוא קו היורד מלמעלה למטה, אמנם האלכסונים לא נכללים בו ע"כ נתקשה משה בזה, ובמדר"ת שמיני שהקב"ה חקקה על כף ידו של משה, והנה כ' במגלה עמוקות (רנ"ב אופנים) שמשרע"ה רצה ליכנס לאר"י להשיג י"ב צירופי הוי"ו שבטים וי"ב אלכסונים וי"ב תחומים וענין של ז' הבלים (עיין אופן ע"ח ר"י רי"ג).

והנה משה ה"י בחי' חמה ולא הוצרך ליכנס לא"י שהיא בחי' לבנה, וי"ל שמצד גודל קדושת נשמתו בבחי' גמר התיקון כאדם הראשון קודם החטא לא ה"י יכול להכין צורת אותיות בבחי' ספר עם התכללות הפ"ר דיני' בחי' מנצפ"ך, ועדיין ה"י משה בבחי' מ"ם וסמ"ך בנס היו עומדים שמורה על אותיות עגולות עם סודות נעלמות הקשורות בהן,

בא"ב והם מנצפ"ך, ומזה גרם פ"ר דינים, ומתחילה היתה התורה עגולה כעין ס' והיו סודות נעלמות בה וע"י שנתוספו פ"ר דינים נעשית ספ"ר ולכן הקריב אדה"ר פ"ר, והנה איתא בשבת ק"ד מנצפ"ך שכתוב וחזרו ויסודו ובמד"ר בראשית (א"ט) צופים אמרום הלל"מ וכו' מהקב"ה למשה מכף ידו של ה' לכף ידו של משה, ואם נעניין ונדקדק באופן סדר הי"ב אלכסונים נוכל לרמזם בצורת המנורה, שלשה קנים מצדה האחת דהיינו ב' אלכסונים למטה באמצע ולמעלה, בימין בזה הדרך ינ"ת, תח"ב, תח"כ, — ובשמאל בזה הדרך, יה"ת, תג"ח, תב"כ, ובוזה נכללים י"ב שבטים, י"ב צרופים וי"ב תחומים שהם נגד אבי"ע כמובא בסה"כ להאריז"ל, ומובן בזה מה שהאירו הנרות למעלה באלכסון נגד גוף המנורה אחר שעפ"י כל קנה וקנה ה' כולל ב' אלכסונים, וגם עפ"י יסוד הרקאנטי שכפי קרובם אל קנה המנורה מעלתם, א"ש כי לפי הנ"ל הפנימיים הם העליונים.

והנה באריז"ל לא נזכרו אותיות מנצפ"ך בא"ב הרמז באצבעות הידים, ולפענ"ד רשמתיים למעלה בפרק החצון של זרת ימין וכו' עפ"י סדר הנזכר באי"ק בכ"ר גל"ש וכו', וכולם הם מספר כפול ב"פ ג"פ ד"פ של אלף שעולה קי"א, ואפשר שזה שנתקשה משה במנורה אחר שהאותיות נעשות ספ"ר כנ"ל, וי"ש במנחות (כט) שהראה לו הקב"ה המנורה "באצבע" והנה מדברי האריז"ל יוצא שאותיות אצבע ימין הם בכר, ועי"ש שג' פרקים אלו הם נגד אברהם משה יוסף והוא קו היורד מלמעלה למטה, אמנם האלכסונים לא נכללים בו ע"כ נתקשה משה בזה, ובמדר"ת שמיני שהקב"ה חקקה על כף ידו של משה, והנה כ' במגלה עמוקות (רנ"ב אופנים) שמשרע"ה רצה ליכנס לאר"י להשיג י"ב צירופי הוי"ו שבטים וי"ב אלכסונים וי"ב תחומים וענין של ז' הבלים (עיין אופן ע"ח ר"י רי"ג).

והנה משה ה"י בחי' חמה ולא הוצרך ליכנס לא"י שהיא בחי' לבנה, וי"ל שמצד גודל קדושת נשמתו בבחי' גמר התיקון כאדם הראשון קודם החטא לא ה"י יכול להכין צורת אותיות בבחי' ספר עם התכללות הפ"ר דיני' בחי' מנצפ"ך, ועדיין ה"י משה בבחי' מ"ם וסמ"ך בנס היו עומדים שמורה על אותיות עגולות עם סודות נעלמות הקשורות בהן,

אות

הקדמה

חיים

כט

אל"ף, וכ"ו בחי' כללות האצבעות הנחלין בידיים המתחברים לגוף ושם הכל מתאחד].

ועתה נעתיק מדבריו בענין כוונת עניית יהא שמה רבא התלוי בכ"ח פרקי אצבעות שבהם נבאר העולם, וז"ל אמור"ר ז"ל:

נתעוררתי להסתכל בעשר אצבעות בעת עניית אמן יהא שמה רבא, שהכוונה לכיון מלוי דמלוי שם מ"ה שהם כ"ח אותיות כידוע מהארז"ל (עי' פע"ח שער הקדישים), דהיינו יוד וא"ו דלית, היא אל"ף, וא"ו אל"ף וא"ו, היא אל"ף, מלוי אות אחת לכל אצבע ואצבע, ור"ל לכל פרק ופרק מכל אצבע].

ועתה מצאתי סעד וסיוע לזה מתקוני וזה"ק תי' י"ט (דף סג דפוס כסא מלך), וז"ל יוד"ק ק"א וא"ו ק"א דאיהו חכמ"ה כ"ח מ"ה ועליה אתמר כ"ח מ'עשיו ה'גיד לעמו והיא איהו כ"ח פרקין דיוין דמלכא עלאה וכו' יוד"ק ק"א וא"ו ק"א אינון עשר אצבעאן דאתמר בהון (שה"ש ה) יודי גלילי וזב דבהון כ"ח פרקין דאינון כ"ח אתון דעובדא דבראשית וכו' וכו', ודא איהו העונה אמן בכל כחו כההוא כ"ח, ובג"ד אוקמה מארי מתניתן העונה אמן בכל כחו קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה. וכן בחיקון כ"ב (דף צט:) כל העונה איש"ר ככל כחו דאיהו כח דאיתלבש בכ' דרועין דאינון חסד וגבורה, ובכסא מלך פירש כ"י אצבעות שהם כ"ח פרקין כנגד כ"ח מלוי דמלוי, וכ"ה כבהגרי"א ז"ל על חיקון י"ט (דף טל) ע"ש היטב. [ועי' וזה"ק תרומה (קסט:) במעלת קדיש ועניית איש"ר].

עוד מצאתי סעד לדברי מספר נגיד ומצוה "לבעל צמת" בדברים השייכים לסעודה (דף פז), בענין כל המולול בנטילת ידים וכו', כי בידיים יש י' אצבעות כנגד י' מאמרות שבהם נבאר העולם, כנגד י' אותיות במלוי הוי', ויש באצבעות כ"ח פרקים כנגד כ"ח אותיות מלוי דמלוי דהוי' שבהם נבאר העולם, ואני מסופק אם הוא ממורי ז"ל עכ"ל. ושם בצמח כ' אם אינו מהרב ז"ל ג"כ טוב, וכ"כ ברע"מ פ' פנחס (דף רמה.) נט"י דגורו רבנן דאינון ה' קשרין דבהון י"ד פרקין ואוף הכי י"ד פרקין דיד שמאלא ואינון כ"ח פרקין לקבלי' כ"ח הוי' דאינון כ"ח אתון דקרא קדמאא דעובדא דבראשית דאתמר

ל

אות

הקדמה

חיים

ומביא ראיה מקרא מדוע באתי ואין איש קראתי ואין עונה וגו', ומסיים הקרא הקצור קצרה יד"י מפרות ואם אין בי כ"ח להציל מחמת שפגמתם בכ"ח אותיות של השם יקריק, עכ"ד ספר שער המלך.

ובספר היכלות (סוף סדר מחנות) איתא ימינו של הקב"ה בוכה ומושכות ויוצאות ה' נהרות של דמעות מה' אצבעותיו ונופלות לים הגדול ומרעישות את העולם עכ"ל. [ועי' עוד בסדר אצבעות הידים בשיעור קומה להרמ"ק ז"ל סי' ע"ג, ובקול בוכים לר"א גלאנטי ז"ל איכה א' פסוק ו', ועי' בהגרי"א ז"ל חיקון י"ט דף טז].

ובמכתב מצינו עוד שכתב אממור"ר ז"ל אפשר להבין קצת גם דברי ספר הפליאה ששם מ"ב נרמז במ"ב אותיות ראשונות שבבראשית, (בחלופי אותיות באלפא ביתא שונות, ועי' פרדס להרמ"ק ז"ל שער פרטי השמות פרק י"ג סדר שם מ"ב היוצא מאותיות ראשונות שבסדר בראשית), וזה לכאורה סתירה להג"ל שבכ"ח אותיות שבפסוק בראשית רמוזות כ"ח אותיות שבפרקי היר, אמנם י"ל דכידוע שם מ"ב בגבורה ועל ידו כל העלאת העולמות ותקונם, וי"ל דיש יד ימין ויד שמאל, ויד אמצעית — יד רמה הכלולה מימין ושמאל והוא בחי' מ"ה החדש בחי' המכריע, וגפ"פ י"ד עולה מ"ב (עי' ספר הליקוט'ס להרח"ו ז"ל ישע"י ו' דשם מ"ב יוצא משם מ"ה ויש בו ג"פ י"ד שעולה מ"ב וכו' ע"ש, ועי' בסדר נטילת ידים והגבהתם למקור השפע ע"י ג' בחי' ידים בכח שם מ"ב דמ"ה ככוונות נטילת ידים בשער המצוות פ' עקב), ועוד יש להוסיף עפ"ד התיקונים (תי' טז) חכמ"ה כ"ח מעשיו ה'גיד לעמו כ"ח פרקין דיוין דמלכא עלאה וכו' (הכל כבר הובא לעיל) וכו', ובוה מצינו מפתח ופתרון ליישב כל השיטות השונות הרמוזות על פרקי היד והאצבעות, וגם אפשר להבין איך נרמז כל זה בגדול של שמאל לרמו על בחי' קטנות וגדלות בבחי' האחרונה שבמלכות, וגם מוכן מה שהסתירו כל ענין מנצפ"ך שהוספתי אני. [כפי הנראה כוונתו דהתכללות גבורות דמנצפ"ך הוא שלימות התיקון כאשר יוכלו בכ"ב אותיות מסט' דחסד כאחת, ולע"ל נשיג מעלת הגבורות כאשר יווכחו בחיקון מחיית עמלק, עי' פתי"ח שער ר"ח פ"ג דלע"ל יהי' יצחק ראש ההנהגה כאשר יבולע המות והחיצונים, והם תיקון ה"ג

בהון ועתה יגדל נא כח ה', ועשר אצבעאן רמזין לעשר אמירן דעובדא דבראשית, ובג"ד אוקמה מארי מתניתין מאן דמזולל בנט"י נעקר מן העולם אמאי בגין דאית בהון רוא דעשר אמירן וכ"ח אתון דבהון אתברי עלמא עכ"ל.

וראיתי במטה משה בענין הקדיש (סוף סי' ע"א) בכל כ"ח רומז על נשיאת כפיהם, כי ב"פ י"ד בגי' כ"ח, וכדאיתא בזהר דכשיש בישראל משכילים יודעים טור השם הנכבד ונושאים כפיהם מיד הם נענים ככוונתם, ע"כ. וברוך שכוונתי לדעתם הק' זה כמה שנים שנתעוררתי"י. (וע"ע שער המצוות פ' עקב בענין נטילת ידים כעין זה).

ומצאתי בספר שער המלך (שער ג' פרק א', דף פז:) וז"ל: כשאנו בגלות המר הזה נענה בנו יד ה' כי נאמר השיב אחר ימינו כביכול, וכן צור ילדך תשיח שחש כחו כביכול ואינו שולט בשתי ידיו משא"כ לע"ל נא' הורשיעה לו ימינו וזרוע קדשו וגו' הנה ה' אלקים בחזק יכא וזרועו מושלה לו מחמת דעכשיו כביכול אין וזרועו מושלה וכו', כי י"ה מן השם בסוד כח ימין י"ה מן השם בסוד יד שמאל, והגם שאין לו דמות וערך כלל וכלל עכ"פ אנו מכנים ע"ד הקרא הנה יד ה' וכו', והסוד לפי שיש בכל יד ה' אצבעות אשר בהן י"ד פרקים ואותיות י"ד דמלוי ומלוי דמלוי כזה וי"ד וא"ו דל"ת ה"א אל"ף הם י"ד אותיות כנגד י"ד פרקין שביד ימין, וכן ו"ה עם המלוי ומלוי דמלואם כזה וא"ו אל"ף וא"ו ה"א אל"ף הם ג"כ י"ד אותיות כנגד יד שמאל וכל השם במלואו ב"פ י"ד עולה כ"ח.

וזהו סוד ועתה יגדל נא כח ה', וזהו הרמז כל העונה אמן יהא שמה רבא בכל כחו דייקא ר"ל שיהא השם רבא במלואו וטובו שהוא כ"ח אותיות, משא"כ כשאנו פוגמים בהשם ב"ה כמו שכא הרמז כי י"ד על כס י"ה ר"ל שלא נשאר אלא יד [אחת ולא שנים] לפי שהשיב אחר ימינו אז נא' ילכו בלא כח לפני ורדף וכו', וזהו כוונת הש"ס (ברכות ו:) כשהקב"ה בא לביהכ"נ ואינו מוצא שם עשרה מי"ד כועס, מי"ד דייקא מחמת פגמתם בדרגא ד"ד באותיות של שם יקריק, על שאינם באים לביהכ"נ ואין אומרים ועתה יגדל נא כח ה' ואין עונין איש"ר,

אות הקדמה חיים לא

מנצפ"ך בחביטת הערבה ביום הושענא רבא, ועי' להלן בס"ד בשער האותיות במעלת אותיות מנצפ"ך והכן, המניה אס"ן, ובכל הנ"ל מוכן גם מה שהי' מנהג קדום לזכור את הפסוק "כי יד על כס יק" לפני אמירת אמן יהא שמיה רבא, אחרי שאיש"ר רמזה ביד וכן ענין הי"ד הזה רומז על כל הנ"ל שמלחמת עמלק ומחיות תלויה ביד הגדולה החזקה והרמה ברי"ש גלי (תרגום של ובני"י וצאים ביד רמה כידוע הרמזים בספר דגל מחנה אפרים שכ' שרומז לעולם התיקון), ועי' יפה עינים על ספה"ק מאירת עינים פ' בשלח אות מ"ו בסוד הקריש ואמירת פסוק זה לזכור מחיות עמלק, ועי' עוד מאירת עינים פ' כי תשא ביפה עינים אות י', ועי' ספה"ק שפע טל בהקדמה כן מאה שנה סוד נשיאת כפים עם ציור מלוי דמלוי דשם הוי' בכ"ח פרקין, ע"כ מד' אאמ"ר שם.

ובספר באור החיים (כת"י עה"ת מאאמ"ר המחבר ז"ל) פ' כי תבא פירש המדרש תנחומא עה"פ ונתנך ה' אלקיך עליון א"ר לוי מהו עליון כאליון הזה אם זכית אתה איה למעלה מד' אצבעות, ולכאורה אין לדברי המדרש הזה הבנה כלל מה שמדמהו לכהן ידו, והנלפענ"ד עפ"ד הארז"ל במאמר קדישין כשהאדם פותח ידיו ומקימן זו אצל זו ופני ידיו כנגד פניו נמצא גודל ימין ראשון לעשר אצבעותיו וגודל שמאל אחרון וכו' (כבר מוכא לעיל כל הענין כלשוננו), וביאר שם בפרטיות שגודל ימין נגד אותיות אי"ק בגי' פרקים ואצבע ימין כנגד אותיות ככ"ר בגי' פעמים וכן שאר האצבעות וכו', ועפ"ד הק' פתיחת הידים והצגתם והקמתם זו אצל זו באופן שפני ידיו כנגד פניו [כשמקריב ורת ימין לזרת שמאל] הוא בכחי' פנים אל פנים שמורה על הארת פנים עם השפעת ברכת תורת חיים, ואז האליון שהוא הגודל למעלה מד' אצבעות, ובגודל מרמזים אותיות אי"ק שרומז על ראש יחידות ראש עשריות ראש מאות שכידוע שרשם בגי' עולמות עליונים והם בגי' אל"ף שמורה תחלת אצילות בנסתר, וגם על קיום הבריאה ע"י קבלתם של ישראל את התוה"ק שתחילת עשרת הדברות אי"כ"י גי' ספ"א אשר ע"ז רומז ג"כ צורת א' בסוד המרכבה, (וכמו שהארכתי בקדושת צורתה ורוחניות מקורה ושרשה בכת"י ספרי הקטן אות חיים ע"ס אותיות הא"ב בעוה"י"ת), וכמו שכ' בעץ חיים (שער

אות הקדמה חיים לא

עליון ולא יהי' לך מדת מלכות, ולאזה"ע אין אחיזה במדת ת"ת העולה עד כתר עליון כמבואר בשערי אורה פרק ה', ועז"ז ולחתך עליון על כל הגוים וגו', והוה ג"כ טעם לקטנות הגודל מפני היותו שורש לשאר אצבעות בסוד כ"ע ושורש הדבר קטן, (עי' פ"י המשניות סוף סוטה בענין קטנותן של חסידים), וגם ישראל מעט מכל העמים. (וע"ע קה"י ערך בהן).

ועי' עוד בענין אגודל שנשתנה מכל אצבעות כלפי ברכת בורא מאורי האש שכופין אותן ד' אצבעות לבס' הארת מאורי האש תתאין כמבואר בפע"ח שער השבת פכ"ד ולא כן באגודל.

בספר עטרת יוסף בסופו כ' קבלתי בשעה שהרב מכרך החתן או הכלה להמשיך ברכה ממקור השפע הרומז בשם יב"ק, לכן כשיניח ידו על ראשו יכוין גודל אצבע אימה ק'מיעה זירת ר"ת גי' יב"ק כמנין אק"י הוי' אדני בסוד י'חד ב'רכה ק'דושה, עכ"ד. ולפמניית בפנים דאות אל"ף גי' אי"ק ע"ה יב"ק והוא שורש לכל האותיות והשפע הנמשך מהם, א"ש שרמז שם זה באצבעות, וגם י"ל דהאותיות הם כלים לזו"ג עם אר"א כמבואר בפע"ח (שער קריאת ס"ת פ"א), והם כלולים בשמות הנ"ל כללות כל האצילות, והתבוננתי עוד בגי' גוד"ל אצבע"ע א"מיה ק'מיעה זר"ת עם אותיותיהם וכללותם (שהם א' של א'גודל) יעלו בגי' שמ"ע ישרא"ל הוי' אלקינו הוי' אח"ד עם ו' תיבותיהם

חיים

כנגד כף היד עם ה' אצבעות ויש בהם הרבה יחודים שאכמ"ל.

ומצינו עוד בשער הכוונות (דרוש ג' לקריאת ס"ת דף מט.), דצריך לזהר כשיעלה לקרא בס"ת שיאחו ס"ת בב' ידיו (ע"י מפה יאחו בידיעה עצמה), ויכוין שהס"ת ה"ס ב' שמות אק"י במילוי יודיין ואק"י במלוי ההי"ן שניהם בגי' חד"ש, ועי' ב' ידים האוחזים נשלם ונעשה ש"ם בסוד וקורא לך ש"ם חד"ש, והנה ש"ם וספ"ר חשובים שוה, והענין הוא כי באק"י דההי"ן וכן ביודיין יש בכ"א י"ד אותיות ד' בפשוטו וי' במילואו, ואם תחבר ב' פעמים י"ד שהם כ"ח עם גי' חד"ש יעלה גי' ש"ם וגי' ספ"ר עכ"ד. ובפע"ח (שער קריאת ס"ת פ"א) הוסיף לכונן להמשיך ב' עטרין לס"ת ע"י ה' אצבעות בימין וה' אצבעות בשמאל, ויכוין שהם קס"א וקנ"א גי' ש"יב כנגד י"ב היות וכו"א אותיות מילוי דמילוי כנגד כ"ח פרקין, וביחד עולה הכל כמנין ספר, וגם ד' ע"ב בד' אצבעאן גי' רפ"ח ושם ב"ן בגודל ימין דהיינו ש"ם וספ"ר להמתיק המלכות להעלותה לז"א פכ"ס, עכ"ד הפע"ח.

והנה אין ספק שהכל מכוון לכ"ח אתון דאורייתא, והוא התפשטות הנהגתו ית' בעולם ממקור התורה הק' בסוד זה ספר תולדות אדם, ולכן רמזים כל השמות הנ"ל בידי האדם האנוח בס"ת, וכן הם בתחילת פסוק בראשית כ"ח אתון ובתחלת עשרת הדברות וידבר אלקים וגו' והכן היטב.

ז. ריבוי כבוד שמים, כבוד התורה, גלוי קדושתה,

ע"י ספר כזה:

באורייתא, והלא על כל קרן וקרן ותג תילי תילים הלכות (ע"י מנחות כט: בשעה שעלה משה למרום מצאו להקב"ה שיושב וקושר כתרים לאותיות וכו' אדם אחד יש שעתיד להיות בסוף כמה דורות ועקיבא בן יוסף שמו שעתיד לדרוש על כל קרן וקרן תילין תילים גדול שאין בה דבר לבטלה ודו"ק), כאשר רמז וכו' ורוח אלקים מרחפת' עלי' פני' המים סו"ת תל"ס וכן והם ת"כו ל'רגליך י"שא מדיבותיך ר"ת תל"ס, וכ"ש אות עצמה ותיבה עצמה ופסוק עצמו וכו'. וע"ש שמביא שערי התורה

איתא בבס' סוטה (מט.) משמת ר"ע בטל כבוד התורה, ופרש"י שהי' נותן לבו לדרוש על כל קרן וקרן של כל אור, וכ"ש תיבות יתירות ואותיות יתירות כגון בת ובת אני דורש (סנהדרין דף נא:), וזהו כבוד תורה גדול שאין בה דבר לבטלה עכ"ל.

ועי' היטב בהקדמת פ' הרוקח על התורה, דהתלמוד עם תושב"ט ופולפול דקדוקי המצוות והדינין ואיסור והיתר הכל יוצא מן התורה שבכתב, ולכן ת"ת כנגד כולם כי מי איכא מידי דלא רמזא משה

אות

הקדמה

חיים

לג

כמנין חכמ"ה ע"ג דרכים לדרוש, ומסיים אלו הן ע"ג שריי הדרשה וכולם יונקים משער האחרון שער המספר ומיוסד הוא באלפא ביתא: וע"ש בסוף ההקדמה שמפרש שכן המספר, כגון בראשית ברא כפסוק זה ד' חיבות וכ"ח אותיות כנגד ז' ימי השבוע וכ"ח עתים, ובהתחלת ה' חומשי תילים אותיות א' כ' א' ה' ג' כ"ח, וכן בב' פסוקים הללו בראשית והארץ יש בהן כ"א תיבות, ותחשוב ג"כ כמה אותיות בהם ותן טעם על מניינא למאי אתא, כי שקל ופלס אותיות התורה בתורה בלי גירוע ותוספת, וכ"א אותיות שיש בהן נגד כ"א כ"א רוח בקרייה וכן כ"א דורות מאדם עד יצחק וכו' וכו', וכ"א ג' אחייה בא"ת כ"ש תצמץ גימט' כתר, ור"ת של ה' חומשי תורה ג' כ"א וזהו כתר תורה על כולו, וכה"א (תהלים עג) א"ך טוב אלקים לישראל וכו' וכמה מקראות מעידין משם כ"א. [א"ה] ע"י שערי אורה שער י' דשם אק' רומז לכתר עליון, ות"ת עולה עד שם]. וע"ש דיש לחשוב כמה פעמים נמצא אות זה או תיבה זאת בפסוקי ופרשיות התורה ואכמ"ל.

והנה פשוט דלפ"ז מי שידוע סוד האותיות למה ירמוזן בספירות יוכל לדרוש ולחדש פלאי פלאות ולפרש מושגי התורה, כגון בפרשיות מלאכת המשכן אירון שורשו בא' סוד כתר ודעת, מ'נורה בחכמה סוד אות מ', וגם אפשר לדרוש במלכות, ולפי סדר אותיות אמש' נדרש שולחן בצפון סוד ש' של ש'ולחן כנגד כינה, נמורה בחכמה, וארון בכתר, ודורשין אות ראשונה של התיבה, אמנם גם שאר האותיות ומלוואיהן יש לדרוש.

ובהקדמת הרמב"ן ז"ל עה"ת כ', כל התורה כולה שמותיו של הקב"ה שהתיבות מתחלקות לשמות, כאילו תחשוב ע"ד משל כי פסוק בראשית יתחלק לתיבות אחרות כגון ברא"ש יתבר"א, וכל התורה כן מלבד צירופיהן וגימטרייתן של השמות וכו', ומפני זה ס"ת שטעה בו באות אחת כמלא או בחסר פסול, כי זה הענין יתייב אותנו לפסול ס"ת שיהסר בו ו' אחד ממלות אות"ש שבאו מהם ל"ט מלאים בתורה או שיכתוב ה' באחד משאר החסרים וכן כיו"ב אע"פ שאינו מעלה ולא מוריד כפי העולה במחשבה, וזה הענין שהביאו גדולי המקרא למנות כל מלא וכל חסר וכל התורה והמקרא ולחבר ספרים במסורת עד עזרא הסופר שנשתדל בזה כמו שדרשו

ובהקדמת פי' רבינו בחיי עה"ת (ריש פ' בראשית) הפליג ג"כ במעלת התורה והמצוות שכוללת כל העולם, והביא דברי המדרש (תהלים ג) לא נכתבו פרשיותיה של תורה על הסדר שאלמלא נכתבו על הסדר כל מי שהוא קורא בתורה ה' יוכל להחיות את המתים ולעשות מופתים, ואע"פ שנחלעמו סדוריה של תורה גלוי הם לפני הקב"ה שנא' (ישעיה מד) ומי כמוני יקרא ויגידה ויערכה לי משומי עם עולם ואותיות ואשר תבאנה יגידו למו עכ"ל, וכל זה מפני שהאותיות מצטרפות לשמות הק' היוצאים מן הפסוקים ונאחזים בשרשם בספירות העליונות הנאצלות.

והגני מעתיק מד' שלה"ק בהקדמת תולדות אדם (בית נאמן בית חכמה בית ישראל), ושורש דבריו מד' הרמ"ק ז"ל בפרדס, וזה תו"ד דע כי אותיות הקדושות והתיבות כלם הם בשרשם רוחניות, ואינם הסכמיות כמו שאר לשונות וספרי חכמות שאם ילמוד האדם החכמות ולא יבינם לא יועילנו ולא ישלים את נפשו בלמוד אחרי שאינו מבין, אבל ד"ת הם משיבת נפש, וצריך האדם כאשר יבוא ללמוד שיהי' כוונתו שלומד הענין שהם דברים אלקיים שנעלם ממנו עוצם פנומיות סודם, ובדבר הזה ייטב ככה"ת היוצא מפיו לפני הקב"ה, ואע"פ

לד

אות

הקדמה

חיים

ית' בעצם והוא אדם העליון, ושמות אברים וכחות שלנו הם רק בהשאלה ונקראים כן מפני שהם סימן למה שלמעלה, וזה ה" חכמת אדה"ר שקרא שמות לחיות ועופות ברוה"ק כי ידע סוד המרכבות העליונות ובנה אותיות ומלות יורו על שורש הדבר ההוא למעלה וכו' ע"ש באריכות.

והארץ שם בזה ומסיים דכמו שהתורה בשרשה כולה שמותיו ית' ונשתלשלה ונתגשמה, כן מעשה המצוות אשר יעשה אותם האדם וחי בהם חיי הנשמות ס' רבוא נשמות ישראל מס"ר אותיות התורה, כי משפט אחד להתורה ולהאדם המקיימה כי התורה נתגשמה ובעליו מעלות יותר ויותר היו התיבות מאירות כן האדם אילו לא חטא לא ה' חומרו רק שכלי ומלאה הארץ דעה, והאדם והתורה עולים בקנה אחד רמ"ת וספ"ה גידים נגד תרי"ג מצוות וס' רבוא נשמות ס"ר אותיות, וזהו שכן מצוה היא המצוה בעצמה דהיינו השורש וכו' ע"ש, וע"ע נפש החיים שער ד' פ"א.

והרמ"ק ז"ל בספרי הק' שיעור קומה (ס' פ"ה בענין אותיות) הפליא לפרש האין דורשין צורת האותיות ורמזיהם למעלה בשורש הספירות, והאין ידרשו התמורות וצירופי התיבות שכל אות כלולה מכל הכ"ב אותיות (ובס"ד אם יזכנו ה' יתבאר בשער האותיות בזה), ואעתיק מקצת מדבריו ולשונו: האותיות הם כסגולת המרקחת ויש שיתוף ב' פשוטים שיעשו כח ידוע וענין ידוע וזו היא סגולת התיבה המקבלת הצירוף, וענין צירופי יעלה וימירד כשיעור אותיותיו, הכל הוא מהות העדות לאורות הנכללות שהם מתחדשות מקיבוץ האותיות, ויצטרפו גם התיבות בעצמם וע"ז כגון לישועתך קיחי ה' קיחי ה' לישועתך וכו' וכיו"ב כמה פסוקים שי"ל הסגולה להפכם פנים ואחור, הכל בסוד המדה והשיעור למדוד האותיות והתיבות והפסוקים והפרשיות והסדרים, והתורה כולה מזה הסוד עתיד להגלות לנו ויצייר בשכלנו הכל בשכל מיד ה' עלינו, ונשיג האורות ושרשם למעלה פשוטים וברדחם והתפשטותם ומדתם והיותם מרבים אורות בסוד תיקון וצירוף וכו', וז"ס התורה שהיא מתחדשת לעתיד המתגלגלת מבחי' אל בחי', בסוד גלגול האותיות המתעלמות ומתגלות ויורדות ועולות ונעלם ממנו סוד האורות האלו רק כמי

שלא ישיכל בה כ"א פשוטיות הסיפור ואפי' מי שלא יבין כלל מפני שאינו בקי בביאור הלשון אלא הוא מתעסק בקריאה לבד גם י"ל שכן טוב בעמלו, ע"ש היטב.

ועוד שם טעם קדושת ס"ת שהרוחניות ושורש הספירות העליונות הק' שמהם משתלשלים האותיות למטה שורה עליהם (ע"י לעיל ס' ג' באריכות), ובהיות האדם מזכיר ומניע האותיות בהבל פיו יתעלו ויתקשרו בשרשם, וזהו טעם מ' וס' שכלוחות בנס היו עומדים, מפני שהרוחניות מעמיד הגשם הוץ ההוא, ובשבירת הלוחות פרח הכתב וכדבר הלוחות ביד משה ונפלו ונשתברו, וזהו טעם לענין ס"ת שנשרף שקדוש שתי קריעות על הגויל ועל הכתב דהיינו רוחניות האותיות בכתובתן וכ"ש בקריאתן וכוונתן, ואותיות הנכתבות גוף והיכל לאותיות הקבועות כפה והנכתבות הם גשמיות לעומת הנקראות שהם רוחניות, וזה טעם תושב"כ ותושב"פ כי תושב"כ במקום גבוה וצריך תיק להתלבש אבל תושב"פ היא עצמה תיק וא"צ תיק להתלבש, [א"ה] ז"ס לא תשכח מפי זרעו דע"י בענוע האותיות כפה מתעורר כח הק' והחכמה בשורשה הגנוה בהם ומתגלה לנו וע"ז הוכטחנו לא ימוש מפין ומפי זרעך וגו', ואם יעסוק האדם בדיאה טהורה בדברי תוה"ק עד שירגיש עריבות התורה בפיו יזכה שיתגלו לו סודות התורה ממקור נותן התורה, ועז"א והערב נא ה' אלקינו את דברי תורתך בפנינו וגו' ונהי' כולנו יודעי שמך ודו"ק בזה, וע"י להלן סוף סי' ט].

עוד כי שם השלה"ק כל תיבות לשונינו הק' הם בשרשן למעלה ברוחניות, וכל מה שיש למטה בהתפשטות והשתלשלות בגשמיות הוא השפע העליון שבא מלמעלה למטה אלפי אלפי מדריגות עד שנתגשם, ונקרא הדבר הגשמי הזה למעלה בשרשו כאותו שם שנקרא כאן למטה ושם מקור אלו האותיות וחיבורן, וע"כ נקרא לשוננו לשון הקדוש כי כל השמות והתיבות הם למעלה בשרשם במקום קודש העליון, וכנגד מלת יד נקרא יד למעלה ואח"כ בהשתלשלות מענין לענין רבבות מדריגות בכל מדריגה נקרא ג"כ יד, וכל התוארים הנוכחים בו ית"ש עין אחז יד ורגל זיווג חיבור יישוק כל אלו הם לשון הקדוש שממנו עצמיים שלהם בקדושה, וכל אברי פרקי המרכבה שמותם בו

אות

הקדמה

שרואה אור כשיעור מחט הסדקית, ומכירין שהתורה לא תשתנה כלל אחר גמר גלגולי הנשמות אלא שתתחדש ותתגלה ציורופיה וסתריה, ולמי שנשאר בציון שאינם חוזרים לעפרם גם התורה אינה מתלבשת בעפרורית משליה להם אלא בת מלך שהיא מדברת עמהם בלי לבוש וכו', כי סוד הנעלם ממרע"ה שנא' לו לא תוכל לראות פני היינו ציורופי האותיות הנעלמות האורות שהם מתנוצצות ממקורם, כולם ישיגו ויוסר מהם מסוה החסרון, ע"כ מקצת ד' הק' וע"ש היטב באריכות.

ובזוה"ק בשלח (נט): איתא: לית לך את או מלה חדא באורייתא דלא אית בה רזין עלאין וכו' ולית לך מלה באורייתא או את זעירא באורייתא דלית בה רזין עלאין וטעמין קדישין, וע"ש שדורש ת' של אימת' ואתו ו' של תביאמו'. ועי' ספר אור נערב להרמ"ק ז"ל חלק ה' פרק ב'.

ובמס' קידושין (ל). לפיכך נקראו ראשונים סופרים שהיו סופרים כל האותיות שבתורה שהיו אומרים ו' דגחון חציין של אותיות של ס"ת, דרש דרש חציין של תיבות, והתגלה של פסוקים וכו', וכ' במהרש"א כלפי מש"א כי התורה י"ל מ"ט פנים טהרה ומ"ט פנים טומאה וזה ע"פ חיבור אותיות לתיבות ותיבות לפסוקים אבל האותיות אינן מורים רק על שמותיו של הקב"ה שהוא הנסתר הגמור של התורה, ולפי שהסטרא דשמאלא וכח הטומאה הוא נחש הקדמוני, וע"פ מ"ש הולך על גחון זו נחש ע"כ הפסיק באותיות התורה בו' דגחון לרמוז כפי אותיות התורה אין כאן מקום כלל לכח הטומאה דו' דגחון מפסיקו, כי דרש דרש חציין של תיבות כי התיבה בחיבור אותיות י"ל משמעות לצד הטהרה ולצד הטומאה, ולזה רמז בתיבת דרש דרש דר"ל שהדרש והמכוון של התיבה שנים הם א' לצד הטהרה וא' לצד הטומאה שהם ב' חלקי התורה עכ"ל. ועי' בפנים באות ו' באריכות בזה.

ועפ"ז נתבונן אנו כמה רמו וגבהו אותיות התורה והעסק במ לדורשם ולהבינם כי בזה מכניעים כחות הסט"א, כאשר מקשרים כל הדברים לשורש העליון מקור אותיות הטהרה"ק בשרשם בקודש לפני התחלת נתינת מקום לרע, כי כל אות ואות בפ"ע מורה על יחיד נעלם וְהַתְּחַבְּרוּת האותיות לתיבות יש בו כבר צד ריבוי והתפשטות

חיים

לה

פנים לשני צדדים, ועומק הענין להאמין שכל פרט בפ"ע מושגח מרצונו ית' ויש בו גלוי יחודו ית' מצד עצמו, ובאמצע הפעולה יש כמה ציורופי דברים שגם הרע נהנה בהם, ולע"ל יתגלה תכלית רצונו ית' בהיקף גויל של כל אות בפ"ע], ובוה יש להבין סוד אז"ל (ב"ר ס"י"א) יפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בנים, שגם בשיחתן גילו רק יחודו ית' מבלי ליתן אחיזה לכחות אחרים, ובוה הוציאו יקר מזולל נשמת רבקה וכל נצוה"ק התלויים בה להקים את בית ישראל לאלפי רבבה.

ומצינו בספר כתם אופיר (פי' הגה"ק מקאמרנא זצ"ל על מגילת אסתר) שכתב בפסוק איש יהודי היה בשושן הבירה (ב"ה) וזל"ק, נשמת מרדכי הארות האי שכיל שער נ' פלא עליון יסוד אבא וכו', ואינו משתנה ביירותו למטה להאיר מסוף העולם ועד סופו ומתפשט אורו עד יסוד ז"א ומאיר בו, והוא סוד שורש התורה שקיבל משה מסיני כי התורה האותיות הטעמים והנקודות הכל נמשך משער נ', ויש עת שכל האורות מתפשטין ברחל ביסוד שלה וכשנכנס בה יסוד אבא שהוא התורה עם כל האותיות הנה אור התורה יוצא ומתפשט לחוץ מן יסוד רחל ואינו מתלבש ביסודה ומתגלה למטה לגמרי, והן הן אותיות התורה הנמצאים בכל ההוה בדצח"מ טעם ותורתן בחוץ מעי שכל שאני אוכל ושוותה הם אותיות התורה, גל עיני ואביטה בכל מקום נפלאות נפ"ל אות מתורתן, וזהו יסוד אבא המאיר לחוץ ומתגלה למטה בכל המדרגות לקשט השכינה ביחודים וקישוטים להעלות אותיות התורה מתהום ארעא עד רום רקיעא, כמו שאמר הק' רבינו דוב אתקשטת בקישוטין דלא הוו, כשעושין יחודים בדברים גשמיים ומעלין משם אותיות מן בחי' יסוד אבא שיצא לחוץ וכו' ע"ש כל הענין. ונראה שזה טעם ד' המדרש (חיי שרה ב"ר פרשה ס"ח) יפה רחיצת רגלי עבדי בתי אבות מתורתן של בנים שאפי' רחיצת רגלים צריך לכתוב, ואכמ"ל שגם זו דעת רבינו הגר"א ז"ל בביאורו לספרא דצניעותא פ"ה שכ' דכל הפרטים שבכל הנבראים דצח"מ מרומזים בתורה וכולולים בה בשורשם ע"ש, והחידוש במגילת אסתר שהוא התפשטות האור הזה למטה עד העשייה, והכל בסוד אותיות התורה המתפשטים בלי גבול וכמבואר להלן מד' הגר"א בספ"צ, והבן זאת. וזה גם טעם פרשיות התורה

לו

אות

הקדמה

חיים

שבהם נצטרפו התיבות העקריות אשר עליהם בנוי הענין המדובר, וכגון בפרשיות יעקב ועשו אם נדרוש שמותיהם ע"פ הרכבת האותיות נוכל לפרש מקריהם וכל פרטיהם, ובפרשת כי יגח שו"ר איש אם נבין שם המויק שו"ר בו"ר וכו' ונדע שורשם למעלה ע"פ חכמת האמת יתפרשו הלכותיהם ונדרוש ענינם, ופשוט שצריך לכל זאת ג"כ הקדמות ויסודות אמתיים בנויים על דברי רבותינו חז"ל, וד"ת עניים במקומן ועשירים במק"א. ובתיקונים תי' ס"ט (דף קלא: בהגר"א) ויאמר ה' אל קין א"י הבל אחיך וכי לא ידע קוב"ה אן הבל וכו', וחכימין דאורייתא מארי דרזין זרקין תבנא ומוץ לבר ואכלין חט"ה דאורייתא כ"ב אתון דאר' דאיהו מלגאז גי' חט"ה כ"ב ע"ש.

וכ' בספר תפארת שלמה (פ' בלק ד"ה מברכיך) ידוע גודל מעלת הצדיקים אשר יש כח בדיבור אחד מד"ת שלהם להיות פרה ורבה בלב השומע מהם להגדיל תורה ויאדיר, כמ"ש הבעש"ט ז"ע במשנה בפרקי אבות הלומד מחבירו פרק אחד וכו' אפי' אות אחד צריך לנהוג בו כבוד וק"ו מדוד המלך שלא למד מאחיטופל רק ב' דברים בלבד וקראו רבו אלופו ומיודעו, ק"ו הלומד מחבירו אפי' אות אחת, והק' הראשונים מה ק"ו בזה הלא דוד למד שני דברים ואין יליף ק"ו על אות א', אך הפי' בזה שדוד המלך לא למד מאחיטופל רק שני דברים בלבד כי תורתו לא הי' בבחי' פרה ורבה, אבל הלומד אצל רב הגון הלומד תורה לשמה הוא בבחי' זריעה שמגרעין אחד יוצא כמה שבלים, כן אפי' מאות אחת יכול להיות כמו מעיין המתגבר להיות פרה ורבה לכן צריך לנהוג בו כבוד, וחש"א הלומד תורה לשמה זוכה לדברים הרבה ונעשה כמעיין המתגבר וכו', והוא בחי' הריין כמ"ש אשר כתבתי להורותם, כמו שראינו בתושב"כ כי אין קץ וסוף לפירושים ולסודות התורה עד סוף כה"ד עכ"ל. ולענ"ד יש להוסיף בזה דהשגה זו תלוייה ג"כ לפי ערך כבוד התורה שאדם מאמין ומאמת בלבו שאין קץ וערך לחכמתה בכל משהו ממנה ולכן הזהירו לנהוג כבוד ברבו הלומד ממנו אות א', ועי' היטב ד' הר"ן בנדרים (פא.) ביאור הענין דעל מה אבדה הארץ על שלא ברכו בתורה תחלה, שהוא חוסר חשיבות התורה שצריך לברך עליה ולהכיר נותן התורה, ונראה דזה ג"כ סגולת השגת פנמיותה

העוסקים בסיפורי אנשים רשעים ודבריהם ויש להם קדושת התורה כמו פסוק שמע ישראל כמבואר להלן מד' הרמב"ם בפי' המשניות.

ובספר הק' יסוד ושורש העבודה שער הניצוץ פ"ג כתב הערה של לימוד הקבלה הוא שיוודע לאדם גדולתו ורוממותו של יוצרנו ובוראנו ית"ש ויתעלה ואין אדם יכול לבוא אל קצת השגת גדולתו ורוממותו ית"ש מכל למודנו כמו מלימוד חכמת הקבלה, וביחוד מלימוד ספר זוה"ק ותיקונים חכמת אדם תאיר פניו מרבו העולמות העליונים הק' לאין קץ ותכלית וכו', וזה עיקר כוונת בריאת האדם כעוה"ז השפל והשמים לחקור ולהשיג גדולתו ורוממותו יצרו ובוראו ית"ש, גם מלימוד חכמת הקבלה ישיג האדם קצת מעלת תורתנו הק' והתמימה, כי בראות האדם בספרי המקובלים וביחוד בזה"ק ובתיקונים מפירושים נפלאים ונוראים של תוה"ק ואין נטמן ברמו סודות גדולים ונוראים לפעמים בתיבה אחת ולפעמים באות א', גם בראותו רזין עליונים וסודות נפלאים ונוראים הנסתרים בציור האותיות וביותר בטעמים בנקודות ובתגין מכל זה ישיג האדם קצת גודל מעלת תוה"ק, ועי"ז בא בלבו אהבת הבוית"ש ותשוקתו גדלה עד למאד מאד, כי מהשגת תוה"ק יבא האדם ג"כ לקצת ההשגה של הבורא ית"ש ויתעלה כי אורייתא וקוב"ה חד הוא עכ"ל. וע"ע שם בכוונות לימוד התנ"ך וקריאת שמו"ת.

ועי' היטב בפי' המשניות להרמב"ם ז"ל עמ"ס סנהדרין (פרק י' היסוד השמיני) וזל"ק ואין הפרש בין ובני חם כוש ומצרים ושם אשתו מהיטבאל ובין אנכי ה' אלקיך ושמע ישראל כי הכל מפי הגבורה והכל תורת ה' תמימה טהורה וקדושה וכו' כל דבור ודבור מן התורה יש בה חכמות ופלאים למי שמבין אותם ולא הושג תכלית חכמתם ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים ואין לאיש אלא להלך בעקבות דוד משיח אלקי יעקב שהתפלל גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך וכו' ע"ש. ואע"פ שכוונת הרמב"ם בפשטות על החכמה היוצאת מספורי התורה, מ"מ באמת הכל גנוז באותיות עצמם שמהם נעשו התיבות ומצירופם נשלם הנושא והענין, והמעמיק בשורשי הדברים יתגלו לו יותר ויותר חכמתו ית', ויוכל לצרף הנושא עם האותיות

אות

הקדמה

חיים

לז

ועמקוּתָה ועי"ז יש ברכה בד"ת להיות פרים ורבים בלי גבול.

ומצינו דברים נשגבים בדרך עץ חיים להרמח"ל זי"ע ואעתיק מקצת לשון קדשו, על התורה נאמר הלא כה דברי כאש נאם ה' כן התורה הזאת אשר לפנינו, כי כל מלותיה ואותיותיה כמו גחלת הן וכו' ומי שישתדל לעסוק בה אז תתלהב מכל אות שלהבת גדולה ממולאה בכמה גוונים הן הידיעות העומדות צפונות בתוך האות ההיא, וכבר פירשו בספר הזוהר על אל"ף ביה"ת, ואין הדבר משל אלא עצמי כפשוטו ממש כי כל האותיות שאנו רואים בתורה כולן מורות על עשרים ושנים אורות הנמצאים למעלה, והאורות ההם העליונים מזהירים על האותיות, ומכאן נמשכה קדושת התורה קדושת ס"ת ותפילין ומוזוות וכל כתבי הקודש, ולפי הקדושה שבה נכתבים כך תגדל ההשראה וההארה של האורות ההם על אותיותיהם, ולכן ס"ת שיש בו פסול אחד נפסל כולו כי אין ההארה עומדת עליו כראוי שתימשך ממנו הקדושה לעם בכח הקריאה בו.

ונשוב לענין כי האורות עומדים על האותיות ובאותם האורות כלולות כל הבחינות הפרטיות שיש על כל אות ואות, אך אין מגיע לנשמת הרואה את האותיות ההן אלא אור אחד סתום כמו הגחלת, אך כשמשתדל האדם להבין וקורא וחוזר וקורא ומתחזק להתבונן הנה כ"כ מתלהטים האורות ההם ויוצאים כמו שלהבת מן הגחלת, ועי"ז אמר התנא (אבות פ"ה) הפוך בה והפוך בה דכולא בה כי צריכים העוסקים להיות הופכים והופכים עד שתתלהב כמעשה האש ממש וכו', ואותם האורות עצמן מאירין בס' רבוא דרכים ס"ר נפשות של ישראל וז"ס כפטיש יפוצץ סלע, הרי לך שאע"פ שהתורה היא בלי תכלית ואפי' כל אות ממנה היא כן אך צריך ללבושה ואז תתלהב, וכנגדה שכל האדם עשוי כן כי ג"כ י"ל כח והשגה רבה אך כאשר יתלהט בכח התבוננות ועי"ז נאמר כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה, נמצא שהפה הזה הוא שורש לכל הנבראים וזה עצמו מקיים אותם וכו' עכ"ל.

ובכהגור"א ז"ל לספר יצירה (פ"א מ"ה) פי' מש"א עשר ספירות בלימה מדתן עשר שאין להם סוף, שכ"א כלול מעשר ועשר מעשר עד א"ס

כמו האותיות של תורה שהן מתמלאין במלוי ומלוי המלוי עד אין סוף, וכי"ז לפי שהא"ס מתייחד בהם דהוא ואינן חד כמ"ש אליהו, וכך הם בכל הנבראים והיצורים והנעשים לפי שהוא שליט בכולם עי"ש שם קדשו, עכ"ל. ובספר בני יששכר (לחנוכה מאמר נר מצוה ס"ק יט) כתב שד"ת שונים משארי חכמות דאם שמע ד"ת מרבו וחוזר על לימודו בפיו יתוסף לו אור ושכל הנולד מן המושכל הראשון והוא מכח שורש אותיות התורה שכל אות מוליד מלוי ומלוי דמלוי בחי' לב בשר אבר המוליד, עכתו"ד וע"ש היטב.

והאמת כי כל שורש קדושת התורה מכח אותיות דתורה קדומה, וכמש"כ בנפש החיים (שער ד' פכ"ו) שמקור שורשה העליון הנעלם של תוה"ק מאד נעלה מעל כל העולמות ראשית ושורש אצילות קדשו ית' סוד המלבוש העליון כמ"ש רבינו איש אלקים גורא הארז"ל וכו' ע"ש, והוא מיסודי קבלת מהר"י סרוק זצ"ל ונהעמיק בה אאמו"ר המחבר זצ"ל בספר שער הרזים סי' רפז ברזין טמירין, ובפנים הספר הובאו הדברים בכל אות במקומו מספה"ק ע"ב ידיעות להרמ"ע ז"ל וספר עמק המלך ועוד, ובספרו שבר יוסף (נדפס עם שער היחודים) הרחיב הענין עה"פ ואהי' אצלו אמון ואהיה שעשועים יום יום, דע"י השעשוע נולדו האותיות ונארג המלבוש העליון סוד תורה קדומה ואכמ"ל ולהעמיק בזה (ובס"ד בשער האותיות עוד יתבאר הענין). ואעתיק קצת מלשון בעל לשם שבו ואחלמה בספרו הקדמות ושערים שער הפונה קדים שביאר ד' מהר"ס ז"ל.

וז"ל שם בפ"א, כתיב ואהי' אצלו אמון ואהיה שעשועים יום יום משחקת לפניו בכל עת, והוא דברי התורה הק' שאומרת שהיא אומנתו של הקב"ה שתחלת גליוו בכל פעולת המציאות אשר מאחר אמתתו הנעלמה ה' התחלת גליוו בתורה וכו', ונאצלה עי" בחי' שעשוע בתכונת התעוררות ותנועה שמתנועע בעצמו וכל תנועה קימוץ וצמצום ממקום למקום וכו' בבחי' התנוצצות ע"ד הכוכבים המבריקים ברקיע ונראים כמתנועעים, ואותה התנוצצות המתגלים בשעשוע הוא בבחי' נקודות וכו' וברוב השעשוע והברקת האור ה' מחבר הנקודות אחת אל אחת ונעשו לאותיות עד שיצאו עי"ז האותיות דכה"ת כולה, כי ה' משתעשע

לח

אות

הקדמה

חיים

ומתנוצץ זוהרי אור בשיעורי הנקודות הראוי לכל האותיות כולם, והי' מתנוצץ ומחברם בצורת כל האותיות כולם וכו', כל העולמות והבראה כולה נעשה מכח התורה ע"ד הגוף שהוא בכח הנשמה והכל נעשה מצרופי אותיות בכל המציאות דעולם שנה נפש, וכן מחדש בה הקב"ה תמיד בכל יום מעשה בראשית עי" צירופי רל"א שערים שהם מצרופים רק מב' אותיות וכן צרפן לג' ד' ה' עד שנתגלה כח"ת כולה ועי"ז נעשו העולמות, והוא ענין

ה. ענין היחודים הוא עסק התורה וקישור העולמות ויחודם ביחד:

כתב בשער ורה"ק (דף כז כח) הנה האיש המייחד יתחד עליון יתבדק בו הנשמות של צדיקים וכו', ודע כי בניהו בן יהוידע הוא נמצא ומתגלה בכל המקומות שמייתדים איהו יתחד הגורם העלאת מין, וסוד הדבר כי היו צדיקים רבים אשר בחייהם היו תמיד מייחדים יחודים עליונים והיו יודעים לכיון בעת רצון העליון ואז היו מיוחדים ובוה ה' נמשך להם תועלת גדול וכו', המייחד בעת רצון גורם לייחד כל השרשים העליונים כולם וזו היא מעלה גדולה מאד, ולכן שאר הצדיקים כשנפטרים מן עה"ז הם גורמים שאז יתייחדו כל העולמות כולם, אבל אלו הצדיקים אשר מייחדים בעת רצון בחייהם הם עושים בחייהם מה שעושים שאר הצדיקים בעת פטירתם, והנה בניהו בן יהוידע ה' אחד מהם ולכן נקרא בן איש חי שאפי' בחייו ה' מייחד כל העולמות כולם, וזה"ש מקבצאל (שמואל ב' ג) שהי' מקבץ ומייחד כל העולמות כולם וכו' וכו', ואל תאמר שעסק התורה גדול ואין ראוי לבטלו כי ענין היחודים הוא גדול מעסק התורה כי הוא מייחד העולמות העליונים ונקרא עסק התורה ויחוד והכל הוא ביחד וכו', וצריך שלא תהי' כונתו לבד להמשיך אליו הנשמה ההיא אלא לתקן העולמות העליונים עכ"ל.

ובהקדמה ב' שם ענין היחודים בהשתטחות על קברי הצדיקים, ומסיים הענין ו"ל עיקר הכל תלוי שתכין בחשק גדול נמרץ ובשמחה,

אז"ל (ע"ז דף ג') שהקב"ה עוסק בתורה בכל יום ומגלה ממנה אורות חדשים ככל הנצרך לכל המציאות וכו', ועי"ש ד' העמוקים הק' וא"א להאריך יותר, ומה נדע ונבין ונשכיל עד היכן מגיע עסק האותיות ודרושיהם הרחבים בכל פרשה וענין בתוה"ק מפליא פלאות בלי תכלית וברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדושתו, נויש רמז בגי' בקדושתו עה"א כמו באותיות" כי שם גנוז אורו ית' הנעלם.

ובהתפשטות החומר מעל הנפש מכל וכל ע"כ. **ובשער** היחודים פ"ג כ' בזה"ל, ודע כי מי שידוע לייחד יחודים עליונים ונמנע מלעשותן גורם שאותן הצדיקים שרוצין להתעבר בו ולסייעו בתורה ומצוות שיסתלקו ממנו, ואם תעזבני יום יומיים אעזבך וצריך טורח גדול להשיגו, והטעם כי הנה גדול עסק היחודים מעסק התורה לפי שהייחוד הוא עסק התורה, וגם לפי שמייחד העולמות שכרו גדול, ולכן טוב לייחד תמיד יחודים בכל יום שמועיל לו מאד יותר מעסק התורה, וגם שעיי"כ נמשך עליו נשמת הצדיקים להתעבר בו כי הם חפצים מאד ביחודים, גם הם מתחברים ומתדבקים באותו היחוד ונמשך להם אור גדול וכו', ומגליל לו רזי תורה, ובפרט אם יכוין להעלותם בסוד מין וכו' עכ"ל. ועי"ע שם בפרק ד' רבעת הייחוד צריך כוונה עצומה מאד שיפנה לבו מכל מחשבה ויפשיט גופו מעל נשמתו פן ח"ו מתחייב בנפשו. (ועי"ש בפרטות ענין הייחוד על קברי הצדיקים).

זהירות בעבודת היחודים

ובזה"ק (בשלח נו.) איתא, קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת מאי באמת כד"א תתן אמת ליעקב, ידיע ליחזק שמא קדישא בצלותיה כדקא יאות ורא פולחנא דמלכא קדישא, ומאן ידיע ליחזק שמא קדישא כדקא יאות אוקים

אומה יחידא בעלמא דכתיב ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ וכו' דהא כלא ביה תליא פולחנא עלאה ופולחנא תתאה, ובעי לכוונא לבא ורעותא בגין דיתברכין עלאי ותתאין כתיב כי תבואו לראות פני (ישעי' א), כל ב"ג דאתי ליחדא שמא קדישא ולא אתכוון ביה בלבא ורעותא ודחילו בגין דיתברכין ביה עלאי ותתאי רמאן ליה צלותי לבא וכלא מכרוי עלי' לביש וכו', וכל אינון ידיעין ליחדא שמא קדישא כדקא יאות מתבקעין כל אינון כותלי חשוכא ואנפין דמלכא אתחזיין ונהרין לכלא, וכד אינון אתחזיין ונהרין מתברכין כלא עלאי ותתאי וכו', ואי איהו אתי ליחדא שמא קדישא ולא יתכוון ביה ברעותא דליבא בדחילו ורחימו קוב"ה אמר מי בקש זאת מידכם רמוס חצרי וכו', ולא די דלא אשתכחו ברכאן אלא דשריא בהו דינא ואשתכח דינא בכלא וכו' עכ"ל. והביאו בקצרה המגן אברהם בה' תפלה ר"ס צ"ח וכו' לכן נ"ל שמי שא"י בעצמו שיכול לכוון לקיים זה אל יכוין כלל בשמות ויחודים רק יתפלל כפשוטו להבין הדברים ככוונת הלב עכ"ל.

ובשער היחודים שם פרק ד' הזהיר ג"כ מאד מחשש התדבקות החיצונים אשר מתהלכים סביב האדם ורוצים להתדבק עמו ליהנות מן הייחוד ומטעים את האדם ברוח הטומאה שיחשוב שהוא רוה"ק וצריך כנגד זה ייחודים לסלקם ולהבריחם מעליו, וע"ש פרק ה' דצריך כו"כ תנאים אל היחודים דהיינו פיקות מעבירות ומדת ענוה שפלות הרוח, הרחקת כעס וגאווה וקפידא, וגם לדעת השעות הרצויות אל הייחוד, ועוד הכנות והקדמות ע"ש היטב שזה נוגע לכל מי שעוסק באמת ביחודים דוגמת אותן שנכנסו לפרדס שהביא שם, והענין פשוט דהרי גם לענין עסק החכמה הזאת הק' הזהיר בהקדמת העץ חיים שעיקר מגמתו בידיעה יהי' לבער קוצים מן הכרם כי לכן נקראים העוסקים בחכמה הזאת מחצדי חקלא ובודאי שיתעוררו הקליפות נגדו לפתותו ולהחטיאו ולכן יזהר שלא יבא לירי חטא אפי' שוגג שלא יהי' להם שייכות בו כי הקב"ה מדרקע עם הצדיקים כחוט השערה וע"ש כמה אזהרות ופרישות, וא"כ ק"ו עסק היחודים שהוא המשכת האור העליון בכל העולמות בפועל ועי"ז מכירת ממש הקוצים ונלחם עמם ובודאי שירצו ח"ו לפתותו ה"י מהם, ופשוט דע"ז אחז"ל (ברכות טז:) לא כל הרוצה ליטול את השם יטול.

ובהקדמת שערי הקדושה להרח"ו זי"ע הזהיר ג"כ לאותן הרוצים לעלות בסולם לבית א"ל ולהמשיך רוה"ק עליהם גם כשכוונתם לש"ש דהרבה טעו ולא עלתה בידם, ולכן כתב כל ספרו הקדוש מלא עבודת הקדוש ביראה טהורה וזיכוך כל המדות כדי שיהי' האדם כסא מוכן לשרות עליו הק' ובסיום חלק ג' שער ז' כ' בלשון קדשו הדרך המובחר מש"כ בתנא דבי אליהו מעיד אני עלי שמים וארץ בין איש בין אשה בין גוי בין ישראל הכל לפי מעשיו ורוה"ק שורה עליו, והוא הדרך שנהגו בה החסידים הפרושים הקדמונים לשוב בתשובה עצומה מכל אשר קלקל ואח"כ ישרים נפשו בקיום מ"ע בכוונת תפלותיו ובעסק התורה לשמה כשור לעול עד יותש כחו, ובמיעוט תענוגים ואכילה ושתיה ובקימת חצות לילה ובהרחקת כל המדות מגונות ובפרישות מכל האדם אפי' כעניני שיחה בטילה, ואח"כ יטהר גופו בטבילה תמיד ויתבודד לעתים ויחשוב ביראת ה' וישים ההויה לנגד עיניו תמיד ויזהר להיות מחשבתו פנויה מכל הבלי עוה"ז וידבק באהבתו ית' בחשק גדול, ועי"ן כן אפשר שיזכה לרוה"ק ע"ש כמה הדרגות ובחי' שונות, ובשער ח' שם הביא ג"כ ענין הייחוד שעיי"ז ממשך אור ושפע בכל העולמות ומקבל גם הוא חלקו באחרונה, וברור ופשוט שעל דרך זה נוסד כל שער רוה"ק ושער היחודים שהוא המשכת אור יחודו ית' בפועל בכל העולמות מעין גילוי יחודו לעת"ל, שעליו נאמר וימלא כבוד ה' את כל הארץ, ועי"ז ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, ועיין באריכות בריש שער רוה"ק (דף יב יג) אכתוב כל מיני תקונים אשר צריך האדם לתקן נפשו תחלה בעוה"ז ויטהר מזוהמת חלאת עוונותיו ואח"כ יוכל לייחד כל מיני יחודים וע"ש באריכות הענין.

עסק החכמה הותר בדורות אחרונים

ואינו דומה כלל לעסק החכמה שאמרו שהותר בדורות אחרונים לעסוק בזה, והובא הענין באורך בהוספות מהרצ"א לספה"ק סור מרע ועשה טוב למרן מהרצ"ה מוידויטשויב זי"ע, ועוד מקובל דמש"א ¹בוה"ק דבשנת ת"ר יתפתחון תרעי דחכמתא דהכוונה שהותר ללמוד החכמה הנסתרת (עי' בס' הלשם חלק דע"ה ח"א דרוש ה' סי' ג' אות

ומ"מ נשאר לנו לפליטה עסק החכמה כחלק מן התורה ועז"ז ד"ת אינם מקבלים טומאה, וגם הלומד בהם בדרך הנכון בהשגה קטנה מתעלה, מפני שבכח התורה אשר נתגלה לנו ברצונו ית' שנעסוק בזה אנו מעוררים שרשים העליונים ואורותיהם המתנוצצים בכח מצות ת"ת, ע"ד אז"ל כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה, וזהו שהותר ומצווה עלינו לדורות להעמיק ולעסוק בזאת התורה, ואע"פ שאין אנו משיגין עומק פנמיות הדברים ע"ז נאמר אין לנו שיעור רק התורה הזאת (ובדרך רמז י"ל דשיר"ר גי' ו"פ אלקים סוד מוחין דקטנות הרמוזים בכוונות יתגדל וייתקדש ש"מיה ר"בא בשעה"כ), וע"ז נכרת ברית דלא תשכח מפי זרעו עכ"פ בבחי' חיצונית, בסוד חותם החיצון דהושענא רבא מצד בחי' מלכות שנקראת פה כידוע, אבל חותם הפנימי דיוהכ"פ הוא השגה עליונה דהתפשטות הגשמיות דוגמת יוהכ"פ שאנו כמלאכים ואז אומרים בשכמל"ו בקול רם כידוע.

ועפ"ז יש ללמד זכות גם על המכוונים אע"פ שלא ישיגו סוד הייחוד ומדריגתו שהזהיר המג"א שלא לכוין מטעם זה שהזוה"ק מחמיר במאן דאתי ליחדא ולא אתכוין ברעותא ודחילו ורחימו וכו', דבאמת חלוק דמי שרוצה לייחד צריך להתכוין כראוי ולכלול בתוקף כל כחותיו הכל לשורש יחודו ית"ש כעין שאנו קורין את שמע ועי"ז נמשך השפע האמיתי לכל ממקור הכל, [ועי' זוה"ק פ' ואתחנן דף רסג.], אבל דרך המכוונים אינו לייחד רק לעורר מכוון הדברים העומדים ברומו ש"ע שטמונים במלות התפלה, כדי שע"י מחשבתם הטובה תתעורר כוונת התפלה למעלה ביתר שאת, והמה רק מקשטים את התפלה ומטהרים לבם בכוונות אלו ולא מיחדים בתוקף כח ועזו המשכת אור השי"ת ולכן לא חל עליהם אזהרת הזוה"ק וגם אין כחם כ"כ חזק בתפלה, ומ"מ יש בזה מעליות גדולה והכל ע"פ זכות וכוונת מיסדי התפילה וקדושי עליון שגילו הכוונות לדורות. (ולפ"ז יתכן דמי שמכוין אותה סגולה נפלאה הנ"ל מספר נפש החיים באמונה פשוטה גם אם לא השיג הענין על בוריו כראוי פועל קצת ע"י מצות האמונה, ולא גרע מקורא את שמע שאז"ל (סוטה מב.) שמע ישראל אפי' אין בכם אלא זכות ק"ש וכו', ומ"מ אינו מובטח לשנות את הגזירות רק במי שמשיג פנמיות הענין).

ד' דף לח: בדפי הספר שהביא ד"ז בשם הגרי"ס ז"ל, מ"מ עניני היחודים שהוא המשכת אור פניו ית' בעולמות עדיין צריך הכנה גדולה והתפשטות הגשמיות כעין מש"כ בשו"ע אור"ח סי' צ"ח לענין מדרגת התפלה העליונה, וה"ט דעומד לפני המלך בדביקות והן הן ענין היחודים, והאמת שזה הי' דרך הפנימי של הבעש"ט הק' זי"ע ותלמידיו הק' נ"ע, וכידוע שזה כל קוטב המכתב הנפלא הנדפס בספר כתר ש"ט שכתב הבעש"ט בעצמו מה שנתגלה לו בעליות נשמה בר"ה שנת תק"ז, וז"ל ושאלתי את פי משיח אימת אתי מר והשיב בזאת תדע בעת שיתפרסם לימודך ויתגלה בעולם ויפוצו מעינותיך חוצה מה שלמדתי אותך והשגת ויוכלו גם המה לעשות יחודים ועליות כמוך ואז יכלו הקליפות ויהי' עת רצון וישועה ועז' עכ"ל וע"ש עוד נפלאות.

וכל מש"כ בספרי חסידות בדרך עבודה והשגה, שיש בהם גם הרבה ביאורים לכתבי האריז"ל הכל בדרך חכמה וקדושה ועבודה, וזה הנשאר לדורות לעלות ולהתעלות אבל זה רק הכנה לאותו דרך נעלה ונשגב יחודי שמותיו ית' בכל דיבור ובכל תנועה וכוזה אין לנו שום השגה, כי הוא קרוב למדריגת רוה"ק ועז"נ ראיתי בני עליה והם מועטים, ועי' בספר יושר דברי אמת דברים אמתיים כדרכונות דהשגה באמת בכתבי האריז"ל הוא רק ע"י דביקות והתפשטות הגשמיות, וכפי' הר"מ מלזואנא זי"ע על אד"ז דאינון דעאלו ונפקו הן המשיגים והיינו שיצאו מעוה"ז וכל נטיותיו.

וכן דרך הקדוש של בעל המסילת ישרים לעלות בסולם מן תורה וזהירות עד קדושה שזאת היא מדרגיגה עליונה להיות מרכבה לשכינתו ית' בתכלית הדביקות והשגה, והן אותן המעלות שעיי"ז האדם זוכה לייחד אורות עליונים ע"י דביקותו מתתא לעילא ומושך שפע מעילא לתתא, ואליבא דאמת הוא ג"כ דרך קדשו של הנפש החיים בג' שערים דהיינו שער א' בשלימות דמות אדם מכוון כלפי מעלה בכחי' קדושה, ושער הב' דרך התפילה בהמשכת הברכה, ושער הג' השגת יחודא עלאה ותתאה המתקן את הכל, ולכן גם אותה סגולה נפלאה הידועה בשער ג' פרק י"ב לאו כו"ע זוכין לה, וצריך כו"כ הכנות אמיתיות לזה כמבואר למבין ומדייק כל הענין שם.

ובספר מאירת עינים בהקדמתו האריך אאמו"ר ז"ל להביא עוצם המעלה של העוסקים בפנמיות התורה וסודותיה, ומשם תדרשנו עד כמה הענין נחנך יותר ויותר בעקבתא דמשיחא, והעיקר הגדול שמעוררים קדושת הענינים הגבוהים ע"י עסק התורה, ובציורף זכות הקדושים ששפתותיהם דובכות ע"י שלומדים מה שגילו הם בקדושתם הנשגבה, וזה מעלת הזוה"ק וכל המפרשים דבריו אחריו שהם היו מחצדי חקלא ודבריהם כגחלי אש בוערות לדורות, והבטיח ברע"מ פ' נשא (קכד:): ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו האי ספר הזוהר יפקון מן גלותא ברחמי, ומוכח דגם טעימה בעלמא דבר גדול ואפי' הגירסא בו בלי להבין מועיל לנשמה כמו שהובא שם מכמה קדושי עליון (וכ"ה בדרך עץ חיים להרמח"ל ז"ע ובאור נערב להרמ"ק ז"ע ועוד), וכל הכבוד הזה מפני שעצם התורה הזאת מקודשת ומקדשת כל הנוגע בה יקדש.

דרך עבודת היחודים לבני עלייה

ומ"מ בכל העתים והדורות ימצאון בני עלייה מועטים אשר עליהם נאמר אשגבהו כי ידע שמי בחיבור ודביקות ע"ד שנא' וידע האדם, וכמו שפי' אאמו"ר ז"ל (בשער הרים ס' שכ"א), יודעי שמך ולומדי תורתך שנשיג התורה ע"ד השמות, שהוא ענין חיבור רוחני פנימי בבחי' ידיעה, ולומדי תורתך לשמה הוא ע"ד התורה והמצוה ע"ש, וניכרים כדביבורם והילוכם בקודש בדביקות פרישות ענוה לפני ה', וכמש"כ הרמ"א באו"ח ס' א' בענין שוית' ה' לנגדי דזה מעלת הצדיקים אשר הולכים לפני האלקים, ופי' שם הגר"א ז"ל כביאורו דזה כל מעלת הצדיקים שמצינו בתורה את האלקים התהלך נח האלקים אשר התהלכו אבותי לפניו.

ויסוד גדול לדברי האריז"ל שעבודת היחודים למי שזוכה לזה שקולה יותר מעסק התורה מפני שיש בה תורה וגם ייחוד השם, נראה שזה מד' חז"ל (מד"ר פ' חיי שרה פרשה ס' ח') שאמרו יפה שיחתן של עבדי בתי אבות מתורתן של בנים וכו' יפה רחיצת רגלי עבדי בתי אבות מתורתן של בנים שאפי' רחיצת רגלים צריך לכתוב וכו', וה"ט דכל פעולותיהם ודביבורם ה' מצורף ביחודי שמות

וכוונות עליונות להמשיך אור ה' על כל העולם כולו ונמצא שגם עוסקים בתורה שהיא שמותיו של הקב"ה וגם מתקנים עולם המעשה מיוחד ברצונו ית' העליון וכל העולמות כלילין ונהירין כחדא, ובעומק יותר ה"ס הקו הפנימי שורש כל היחודים שקיו דאילנא דאורייתא בסוד עצמות המתפשט בכלים כידוע, וזה תכלית ותיקון כה"ת. ועי' לעיל סי' ז' בזה.

ובמאירת עינים פ' עקב (דף רעט) פ' ענין הדביקות בשם המיוחד הו"ה ב"ה כאשר תשים לצד עיני שכלו ומחשבתו אותיות השם כאילו הם כתובים לפניו בספר כתיבה אשורית, ותהי' כל אות גדולה בעיניו בלי תכלית, ר"ל שכאשר תשים אותיות השם היחודות כנגד עיניך יהיו עיני שכלך בהם ומחשבת לבך בא"ס יחד הכל בהבטה אחת והמחשבה שניהם כאחד וזהו הדיבוק האמיתי שאה"כ ולדבקה בו, ובו תדבק וכו', וכ"ז שנפש האדם דבוקה בהש"ת ע"ז הדרך לא תאונה אליו רעה ולא יבא לידי טעות לעולם בשום ענין וכו' ולא יפול תחת המקרים כי בעודו דבוק בה"ת הוא למעלה מכל המקרים וכו', וע"ש כל הענין עד שמגיע למדרגת ההשתוות והתבודדות עמו ית', כי מחמת דיבוק המחשבה בו ית' אינו מרגיש ולא מתפעל ומתעורר משום ענין שבעולם. וכעין זה כ' ג"כ במגיד משרים להב"י פ' בשלח.

ונראה דלפעמים באיזה עת רצון והתעוררות יוכל כ"א לזכות מעין אותה מדרגה של יחוד ודביקות עמו ית' ואין לך אדם שאין לו שעה וקונה עולמו בשעה אחת, ואז פועל בייחוד זה מתוך שמחה של מצוה והארת הנשמה כנגד הרבה פעולות של תורה ומע"ט שעושה במשך שנותיו, וכעין זה כ' הרמב"ם ז"ל כפי' המשניות סוף מס' מכות שהרבה הקב"ה תורה ומצוות לישראל כדי לזכותם שיעשו לכל הפחות פ"א מצוה בשלימות מאהבה ועל ידה יזכה לעוה"ב, והמשכיל יבין שזאת המצוה הנעשית בדחילו ורחימו בכחה לייחד כל הקומה מראש ועד סוף והוא סיבת שכר הנצחיי בדביקות עמו ית"ש.

וכ' בספה"ק סור מרע ועשה טוב (למהרצ"ה מזידיטשויב ז"ע) ד"ה שלישית ועיקר מגמתו בידיעת החכמה לבער קוצים מן הכרם וז"ל, דע לך אחי כי תכלית עבודת התורה היא לברר הטוב

ולהשליך הרע הבאה מן סיגי ז' מלכין, והנה בלא ידיעת החכמה הזאת האדם הוא כבהמה וכו', והנה מי שלא למד דרכי רבינו האריז"ל הגם אשר בדרך כלל מייחד מעשיו לשמים כגון שאוכל בכדי שיהא בריא וחזק לעבודת בוראו או ישן בכדי שיהא מוחו צלול וכדומה מן המעשים הגשמיים הכל הוא לשמים, אבל אשרי מי שיוודע פרטי כל דבר שבעולם ע"פ דרכי למודי האריז"ל שורש כל מעשה אשר נעשה על הארץ מראש ועד סוף על מה עשה הש"ת, (ע"ד משל) להיות אדם יצטרך לאכול ה' לו לחיות בלא אכילה וכדומה לזה קושיות רבות ותעצומות וכו', בדרך למוד זאת החכמה מהאריז"ל הכל על עמוד החכמה מיוסד בכל תנועה ותנועה וכל אבר וכל הנמצא בעולם על חכמה מורה ולהורות לעם ה' הדרך ילכו בה הכל לברר וללבן בירורי ז' מלכין קדמאין דמיתו וכו', ותמצא טעם מתוק בכל תנועה אפי' בציורי האברים בשערין במצחא באודנין בעינין בידין וברגלין הכל אשר לכל ציורים וצינורות דקים לעבודת בוראנו ב"ה וב"ש, ואז בכל מלאכה ומלאכה ומעשה תמצא דבר חפץ איך להשליך הרע ולהעלות הטוב עכ"ל"ק.

עוד כ' שם (בחלק השני יוסר דברי אמת) וזל"ק והנה עוד סגולת החכמה יחוד המעשה בכל תנועה ואבר מה הוא משמש וכל המעשה אשר נעשה על הארץ מראש ועד סוף הן ביחוד הק"ש והתפלה איך ליחודו בכל מקורות צנורי אבריו המורים על שיעור קומת יוצר בראשית ואיך לעבדו בעבודה שבלב זו תפלה, ואיך לצייר לפניו יחוד שמו ב"ה וב"ש ולא לגשם ח"ו, כי תאמין ידידי אותן שלא הריחו ביראת ה' בלימוד זאת החכמה הם מגשימים בעיני אלקות אפי' שיוודע שאסור לגשם אבל מה יעשה אחר שאינו יודע שרשי צנורי היחוד להעשות הכל אחד בבואו ע"ד איזה אגדה ומקרא שכתוב יד ה' וכו', הגם שמכירי דעתו שלא לגשם אינו יודע כי למה נקרא יד בבורא ב"ה וב"ש וכו', ואם הוא מדת החסד בלבד עכ"ז קשה לשון יד אל מה שאין לו יד ולא תמונת יד אחר שהוא מופשט מכל, ובא וראה בר"ע שנכנס בשלו' ויצא בשלו' וכו' מאי דרש צבאר"ת אות הוא בצבא מעלה דיליה, כי כל תמונות והגשמייות שהזכירו הנביאים וחז"ל הכל רומז לאותיות השם אשר מותר לצייר כראיתא רע"מ פ' בא על אופן שזכרנו למעלה אש שחורה ע"ג אש

לבנה כנ"ל, כי גם אותיות יוכל להיות ח"ו הגשמה וכתוב כי לא ראיתם כל תמונה וכו', שביארנו למעלה בענין ה' אלקיך אש אוכלה כי א"ש יורה על אותיות השם [ע"ש דג"י אלקים דיוד"ן הוא ש' וא' של א"ש אלקים פשוט והמתקנתו בוי"פ הוי"ה אהויה גי' א"ש וכן חילוף הוי"ה מצפ"ן]. וכדומה יד ה' י"ד שם הוי"ה פשוט ומלא עשרה אותיות [ר"ל עפ"ד התיקונים תי' מ"ז מלכות ד' עשירית ליה כלילא מעשר דאינון יו"ד ק"א וא"ו ק"א ואיהי ד' כלילא מד' אתון דאינון יקו"ק קוצא דאת ד' מורה על עשר דו' על ארבעה דהכי רה"ר רחבו ד' וגבהו י' ע"ש]. ותחת רגליו, סוד רג"ל מבואר בכוונות חנוכה אשר סודו ע"ב קס"א, כי הרגלים של עולם שלמעלה הם כלי מוחין לעולם של מטה וכו'.

והאריך עוד שם דכל צרכי האדם אכילה שתיה משגל ומו"מ אפשר להעלותו לעבודה למי שהשיג שרשי שמותיו ית' ויכול לייחד באכילתו כמו בתפלתו, וז"ל אשר אם תזכה ותהי' רגיל ביחודי שמותיו ב"ה יהי' זכר השם תמיד לנגד עיניך למצוא דברי חפץ ותוכל לדבר עם חבריך במו"מ באמונה בכל דבר שיצא מפין תוכל למצא בכל דבור וכו', הן בר"ת או בסו"ת או כמספרים או בחילוף א"ב איזה יחוד שמותיו ב"ה אחרי שיהי' רגיל בדרכי יחוד השמות ובמספרים ובציורפים ומלואם ליחד ולקשר כל מעשיו לשמו ית', ומשכיל ע"ד ימצא טוב טעם ודעת אפי' בכל לשון שמדבר, ובכל דבור ודבור שעוסק בה יהיו נובעין בה יחודי שמותיו ב"ה, וכל מעשיך יהיו לשם שמים ולא אמר לשמים, ובתיקון כ"א אמר זכאי מאן דמצלי וסליק מחשבתיה לגבי עילא דהא פומיו אפיק שמהן ואצבעאן כתבין רזין ע"כ, כי כן הוא כאשר מחשבתו קשורה בבורא ב"ה יש לאל ידו למצוא בכל הענינים יחוד שמו ב"ה וידע מוצא כ"ד שורשו במדות וצינורות שפעת עליון דרך משל וכו' וכו' ע"ש באורך כי העולם רושם התורה והתורה רושם אלקותו ב"ה וב"ש.

והכל תולה במסי"נ וצריך נפש המשכלת להעלות בק"ש ולייחד באחד אמת במסי"נ לה' וקורא ק"ש בבוקר העלה כל מעשה הלילה וכו' וכוה מייחד כל המעשים אשר יעשה ביום יתייחדו ויעלו כל הניצוצין אשר לשורש נשמתו נאגדים ע"י מעשיו

ומקבל ע"ע ד' מיתות ב"ד וכן בק"ש של ערבית מעלה בירור מעשה כל יום במס"י לה', וכן מש"א בשם הבעש"ט להעלות כ"ד לשרשו אם בא לו תאוה או הרהור הקפדה וכו' תדע שצריך להעלות במס"י ישפוך נפשו לה' ויקבל עליו ד' מיתות ב"ד בכל כחו וכפי יכולת מחשבתו, כי אין שום עליה בלי מס"ב במחשבה ובמעשה בכל כחו ויותר מכחו בכל רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו לעשות כל המצוה וכל המעשה בכל לב נפש ומאד וכו' ע"כ בקיצור מספיק סור מרע ועשה טוב למהרצ"ה מזידיטשויב זי"ע, וע"ש בפנים.

ע"י השגת אותיות התורה אפשר לייחד

ובזאת תבין ותשכיל מעלת הספר הזה העוסק בסוד האותיות העומדים ברומו של עולם להעלות כל העולם לשורש רצונו ית' שהן האותיות מאותן עשרה מאמרות שנברא בהם עולם ומלואו, וכל תקוני העולמות תלויין בעסק התורה והמצוות שכולן מיוסדים ע"ס האותיות המשתלשלין מ"ספירות, וכל נברא ופרטי עניניו מרומזים בתוה"ק באיזה פרשה או פסוק כמו שביאר היטב רבינו הגר"א ז"ל בביאורו לספרא דצניעותא פרק ה', והכל מתקיים ועומד מכת התורה ואותיותיה ושפעת שמותיה ית'. ועי' ראשית חכמה שער היראה פ"א, דשם הוי' ב"ה נרשם בכל אבר ובכל נברא שבעולם, ועז"נ וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד.

וכתב במגלה עמוקות (רנ"ב אופנים על ואתחנן, אופן סא), דכל אחד ואחד מכ"ב אותיות התורה כלול מד' אותיות הוי"ה ב"ה, וביחד הם פ"ח אותיות שבהם תלויים ועומדים כל הנבראים, ולכן בי"פ לוי"ח גי' פ"ח, ע"ש.

ובעץ חיים (שער א ענף ד' בסופו) כתב ז"ל ואמנם דבר גלוי כי אין למעלה גוף ולא כח גוף חלילה, וכל הדמיונות והציורים אלו לא מפני שהם כך ח"ו אמנם לשכך את האוזן לשיוכל האדם להבין הדברים העליונים הרוחניים בלתי נתפסים ונרשמים בשכל האנושי לכן ניתן רשות לדבר בבחי' ציורים ודמיונים, כאשר הוא פשוט בכל ספרי הזהר וגם בפסוקי התורה עצמה וכו', וגדולה מכולם מ"ש

הכתוב ויברא אלקים את האדם בצלמו בצלם אלקים ברא אותו זכר ונקבה וגו', ואם התורה עצמה דברה כך גם אנחנו נוכל לדבר כלשון הזה, עם היות שפשוט הוא שאין שם למעלה אלא אורות דקים בתכלית הרוחניות בלתי נתפשים שם כלל וכמו שאה"כ כי לא ראייתם כל תמונה, ואמנם יש עוד דרך אחרת כדי להמשיך ולצייר בה הדברים העליונים והם בחי' כתיבת צורת אותיות כי כל אות ואות מורה על אור פרטי עליון, וגם תמונת זו דבר פשוט הוא כי אין למעלה לא אות ולא נקודה וגם זה דרך משל וציור לשכך את האוזן כנזכר, ולכן נבאר עתה הקדמה הנזכר ע"ד ציור האותיות ג"כ ובבחי' ציורים אלו הן ציור האדם והן ציור אותיות שתייהן מוכרחים להבין ענין האורות העליונים כאשר תראה ספרי הזהר בנויים על שתי בחי' הציורים האלה עכ"ל.

ובספר לשם שבו ואחלמה (הקדמות ושערים שער א' פ"ד) כ' והנה ה' סדר גילוייו אשר באצילות משוער ומכוון בכל עניניהם במדה ובמשקל לפי סדר תוצאות הבי"ע שרצה להוציא על ידיהם כי הנה כל אותן הגילויים אשר באצילות הן עצמם השורשים העקריים דעולמות בי"ע וכו', והוא מ"ש בזוה"ק (פקודי רכ"א). דכל מה דברא קוב"ה בעלמא דין ברא ליה כגוונא דלעילא וכל אינון גוויין דלעילא אתקין לון לתתא למהוי עלמא דא בדיוקנא דעלמא דלעילא לאתדבקא ולאתקשרא עלמא בעלמא וכו', והם הם שמותיו ית"ש שהם השורשים הראשונים והכחות הפנימיים של כל הבריאה כולה וכל צאצאיה בכ"מ שנעשה בה בכל עת שהכל הוא ממנו והוא גילוייו ושמותיו וכמ"ש לפי מעשי אני נקרא וכו', ועכ"ז אין לנו ולא לשום נברא שום תפיסה והשגה במהות איזה גילוי מכל אותן הגילויים כולם אלא רק בצורת האותיות והנקודות בציורן התגין והטעמים אשר בכל השמות וה' וכו', וע"ש עוד דכל השמות המבראים בחכמי אמת יוצאים כולם מצירופי אותיות שבתוה"ק אם מר"ת סו"ת חלופי תיבות.

וכ' עוד שם (פ"ה) וכאשר נתבונן כל גילוייו אשר גם בהשמות ה' ובכל התורה הנה הם משולל ג"כ מהשגה ותפיסה לשום נברא, כי הרי כל השגה ותפיסה חושיית אשר יש לנו הוא נמשך מן החומרי והגשמי שבהם מה שאנו משיגין צורת אותיות

התורה והשמות הוא רק מצד שעשויים מקלף ודיו שחור ע"ג לכן וכו', וגם שכל כח המחשבה והציור אשר אלינו היא כולה משותף בגשם וחומר וא"א לראות ולדמות שכלינו לדמות רוחני בלתי גשם וכו', וגם אחר מעלת ורוממות קדושת אותיות דשם הוי"ה ב"ה וכן כל השמות אין להם קדושה כלל רק כשנכתבו לשמה, וכ"ז משום שכל מציאות צורת האותיות אשר לפנינו אין במציאותם גופא קדושת אלקות כלל מצד עצמן רק ע"י התפשטות אור קדושתו ית' ששוריה בהם כשהם נכתבים לשמן ובשאר כל תנאים המפורשים בהלכותי'. וע"ש עוד בעומק הענין דגילוי אור קדושתו באמצעות אותיות השמות ה', וההבדל בין גילוי שאר התורה לשמות ה' שקדושה יתירה וכפולה בהם, מפני שמתגלה אור קדושתו ית' בלי לבוש בנושא וענין מעוה"ז, והוא כעין הבדל אורות דאצילות מעולמות בי"ע שנקראים לבושיין, וכן הוא ההבדל בין העוסק בפנמיות התורה לעוסק בהלכות ומצוות התורה. ע"כ מד' הלשם.

יחודים ע"י התפשטות הגשמיות ועשיית עצמו מרכבה לשכינה

ונלפענ"ד דעומק עסק היחודים להמשיך אור קדושתו ית' בציור אותן השמות והאותיות אשר מכזיב כאן למטה ע"ד קדושת שמות שבס"ת, והיות שהדבר נעשה באמצעות האדם המורכב מגוף ונפש וזכר מחשבתו מתרבה במס"ב למעלה להתבטל באור יחודו ית' הנעלם מושך אור ושפע עצום ממקור הנעלם שהוא הא"ס ב"ה שאליו תכון כל העבודה ואסור להפרידו ח"ו משמותיו ה', ולכן צריך דביקות עצום ופנימי מאד, וכדאיתא בתקוני זהר סוף תיקון ס"ו (דף קיג. בהגר"א ז"ל) זכאה איהו מאן דסליק אמונה דקוב"ה דאיהי שכינת' כלילא מעשר אמירן במחשבתא חדא ברעותא חדא בלא ערוביא כלל, דכל ספירה וספירה נטועה ביה ואיהי גן דכולהו ספירן בה אינון חד וכו', ובההוא זמנא דצריך ב"נ ליחדא קוב"ה בשכינתו צריך להפשיט מיניה כל מחשבין דאינון קליפין דאתמר בהון רבות מחשבות בלב איש ולסלקא שכינתו לגביה במחשבתא חדא הה"ד ועצת ה' היא תקום, עכ"ל.

ופי' הגר"א ז"ל לכוין כוונות ויחודים כל שם היאך יוצא משם הוי"ה דעליו הם מיוסדים כל השמות, דשמות הם בשכינה והויה בקוב"ה וכו', והיות משונות בנקודות והכל בכוונות דהוא עץ החיים וכו', ויחוד הוי' בשמות צריך ליחדא בשמא מפרש דעשר אתון דזה שם המחשבה, ושם נקרא אח"ד וכו' ולכן צריך להיות במחשבה אחת בכוונות ויחודים ח"ו שלא תפול שום מחשבה עכ"ל, ונראה דאותו שם מפרש ה"ס המשכת קו אור א"ס ית' בספירות, וכמ"ש בבהגר"א בסוף תיקון ה' (מאותן תיקונים שנדפסו אחרי תיקוני הזהר, קסד: בדפוס בהגר"א), וצריך התפשטות הגשמיות ליחד בלי שום תערובת טו"ר מסט' דקליפין, ואדרבה ע"י כוונות ויחודים אמיתיים מסלק כח הסט"א ונתקדש מאד ש"ש.

ואיתא בתקוני' (תי' י', דפוס בהגר"א כו:) ותורה ומצוה בלא דחילו ורחימו לא יכולת לסלקא ולמיקם קדם ה', ועל כלא אד"ם יו"ד ק"א וא"ו ק"א דא מחשבה דסליק כלא עד א"ס. ופי' הגר"א ז"ל ר"ל אדם היושב על הכסא והוא שמא מפרש גי' אדם, והוא מחשבה דסלקא על ד' דברים יראה אהבה תורה ומצוה וכו', ד' אותיות הויה פשוטה ואדם ע"ג שמא מפרש המתפשט בחוכם.

ובראשית חכמה שער האהבה (פרק יא) כ' ועיקר אהבה ודביקות תלוי בטהרת הלב מהמחשבות הזרות כמ"ש דהמע"ה לב טהור ברא לי אלקים, וכ"כ ר"ת כי טהרת הגוף יחדש טהרה בנפש ובהיות הגוף טמא כודאי יגיע קצת פגם לנשמה וא"א שיכוין כראוי בלי שתבלבלה מחשבה אחרת ותפרידהו מהשורש העליון שהרי הוא נפרד ע"י הפגם שבנשמתו, כדפי' בתיקונים דאיהי לא שריא על נשמתא פגימא דכתיב כל איש אשר בו מום לא יקרב, ולכן א"א שיהי' לו דביקות, שעיקר הדביקות הוא בעילת העילות נשמה לכל הנשמות וכיון שהוא יתעלה אינו שורה עליו כיצד אפשר שיתרבה בו, ולכן צריך אדם לתקן נפשו באופן שיהי' כסא לשרות בו יקו"ק ועילת העילות וכו' ע"ש.

ואפי' בתפלה מצינו שזה פגם גדול מחשבה זרה באמצע, וכמו שהביא ביסוד ושורש העבודה (שער הקרבן פ"א) מד' הוה"ק צלותא עם בלבולא דדעתא נאמר עליה כל אשר בו מום לא יקרב, וכ"ש

בהזכרת שמותיו ית' ע"ש נוראות, וא"כ פשוט שזה ג"כ חומר הענין ביחודים מפני שעומד לפני ה' להמשיך עליו אורו הנעלם.

ובזוה"ק יתרו (דף טו. כ'), בגין דמלה דלעילא בין דקדושה בין דסט"א לא יכיל בר נש לאמשכא רוחא דלעילא לתתא ולמקרב גביה אלא בדחילו, ויכוין לביה ורעותיה בדחילו ותכירו דליבא וכדין ימשיך לתתא רוחא דלעילא ורעותא דאצטריך, ואי לא ישרי ליביה ורעותיה בדחילו להאי סטרא לא יכיל לאתדבקא ביה רעותיה וכו', כ"ש אינון מלין עלאין דאצטריך דחילו ואימתא ורעותא יתיר עכ"ל.

ושורש העבודה לעשות עצמו מרכבה לשכינה כדי שתשרה בו הק' ויוכל לייחד כל העולמות הוא יסוד גדול, והיתה חביבה וחשוכה עבזה"ק זאת על אאמור"ר זללה"ה מאד, והתרעם על העוסקים בפנימיות התורה בלי זה, והרי אנו רואים בסידור הרש"ש זי"ע שלפני כל שמ"ע ותפלה יש כוונת עשיית עצמו מרכבה לשכינה, וכמ"כ בפע"ח שער הנהגת הלימוד, (ועוד בכ"מ והובא במאירת עינים פ' לך דף ס"ג בענין האבות הן המרכבה), וז"ל ראוי לאדם לכוין תמיד ובפרט קודם הלימוד וקודם התפלה ולהעריך כאילו הוא מדור וכסא אל האצילות הק' כי הלא בצלם אלקים עשה את האדם, ובזה תענה ותקובל תפלתו ותורתו כי עז"ז יוכל לקשר כל העולמות ע"י שתחול הקדושה העליונה בו, כיצד יכוין האדם להכין ראשו כסא אל שם הויה בניקוד קמץ, וב' מוחין דילי' חו"ב ג"כ הוויות פתח וצירי וב' זרעותיו סגול ושכא, וגופו חולם, וב' כפיו (ר"ל כף רגליו) קבון וחירק, ויסוד בניקוד שורק ו', ועטרה הויה בלי ניקוד, ויכוין ג"כ כי אדם הוא שם ס"ג, ויכוין כי און הוא שם ס"ג חוץ ה' אחרונה ואולי עם זה ישיג לשמוע איזה קדושה עליונה תפלה ובעת לימודו, גם חוטם שלו בשם ס"ג כי הוא גי' כך ואולי יריח איזה רוח קדושה, וגם בפה שלו שם ס"ג וכ"כ אותיות מה' מוצאות הפה אולי ישיג לרוח ה' ומלתו על לשונו בעת לימודו ותפלתו והכל תלוי כפי עוצם כוונתו והתדבקותו, ובסוד העינים אם הוא בעולם העשיה יכוון לה' הוויות שחשבונם עי"ן ה"פ כ"ו, ויכוין השם במילוי ההי"ן, וביצירה מב"ש עד ישתבח יכוין הוויות דאלפי"ן, וביצור שהוא עולם הבריאה יכוין לה'

הוויות דס"ג, ובעמידה שהוא באצילות יכוין לה' הוויות דע"ב, וכן אם הולך בשוק יכוין שב' רגליו הם נצח הוד, וכשמסתכל יכוין כי ב' עיניו הם חו"ב, וכן כיו"ב בכל הפרטים יכוין שהוא כסא לקדושה עליונה, ואין ספק אם כך יתנהג כמה זמן ישיג לדעת את אשר ירצה ויהי' כאחד מן המלאכים המשרתים ברקיע, וז"ס בכל דרכיך דעה ובפרט אם בכל רגע יחשוב ולא יעבור המחשבה, וזכור זה בלבך עכ"ל.ק. ובין תבין עד כמה יש לזכר א"ע כדי להיות ראוי לייחד יחוד אמיתי ולקשר כל העולמות יחד.

יחודים גם בזמה"ז לראויים

ומ"מ מצינו להקדוש מקאמארנע זי"ע שדעתו שלא להרחיק כ"כ ענין היחודים גם מאנשים כערכנו, וזל"ק בהיכל הברכה פ' ויקהל (לורכט ד"ה תואמם), ומה דאיתא באיזה ספר שמי שאין לו נשמה מבריא לא ייחד יחודים שאין יחודו יחוד, זה טעות ושקר מוחלט כי הרי אף נשמה דעשיה הוא בחי' אלקות חלק אלוך ממעל מיוחד באחדות, ועוד שהרי מן האריו"ל מסר יחודים לבעלי עבירות חמורות לתקין נפשם ודבר שמועיל לחולה מכ"ש שטוב לבריא ואין שמחה לשכינה הק' אלא ביחודים הקדושים מאירים ממש לנפש, ולכן בני תרגיל עצמן להיות בקי בשמות הק' וביחודים הק' להיות נפשך דבוקה בחי החיים בכל עת, כי זהו חיות נפש כל ישראל, ואף מי שאין לו אלא נפש דעשיה ומכ"ש רוח דעשיה יכול לייחד יחודים ויתקשר עצמו עם הצדיקים ויתעלה יחודו עם הצדיקים, כללו של דבר זה הענין הכתוב באיזה ספר הוא טעות ושקר מוחלט כי כל דבר של קדושה הראוי למשה רבינו ראוי לפחות שבפחותים כמוני עכ"ל.

ובספר אגרת פתוחה על אגרת הרמב"ן ז"ל (נדפסו ג"כ מכתבי אאמור"ר ז"ל ע"ש דף קנט), בענין כוונות ויחודים כתב, על שאלתך בענין יחודים והעלאת נצוה"ק בלי ספק כ"ז נוגע ונוהג גם בזמננו לבני עלייה, וכמובן כמו בכל החומרות וכל עניני חסידות ועבודת השי"ת תפסת מרובה לא תפסת וכ"א יאחז כמה שאפשר לו להשיגו וכמה שאפשר בכדי שיעשה, וכפ"ד די להתחיל בכוונה כללית מבלי

להכנס לפרטי הפרטים המבלבלים או מבהילים דעת המתחילים בזה, ובאמת בכוונות וטעמי המצוות ע"פ סוד כלולים כמה יחודים בר"ת בגימטריא והעיקר להבין ולהשכיל בדעת שורש העינים, ובכ"מ בתקו"ז נזכר מעלת המכוונים המייחדים שמו ית' למעלה מן הלומדים בעיון בהתבוננות מבלי ליכנס לקדש פנימה לנשמה דנשמה, ובמראה עינים (בסוף ספר מאירת עינים דף שלו) הבאתי בשם האריו"ל (שער הגלגולים הקדמה ל"ח) ענין יחודים בכל יום גדול מעסק התורה כי מיוחד עולמות ועוסק בתורה ביחד, ואע"פ שלא יתגלו לו נשמות אין לחוש ולא יחדל מן הייחוד, וצריך שתהא כוונתו להמשיך אליו הק' ולתקן עולמות עליונים וכו'.

עוד כ' שם, עיקר הכל תלוי לכוין בחשק גדול ובשמחה והתפשט' החומר, ופשוט דע"פ ד' חז"ל חסידים הראשונים התפללו כן וכן פסק בשו"ע סי' צ"ח, ומובן מאליו שכמו בכל עבודה ובכל לימוד צריך לקרב כל שיעור קומה פרד"ס נרנח"י למעלה בקדוש ולעלות לאט מדריגה אחרי מדריגה שלא תהי' חכמתו מרובה ממעשיו כי מעשה דיבור ומחשבה כוונה רעותא דליבא הכל צריך להיות קשור זכ"ז מתתא לעילא, ואשר ע"כ אפי' דקדוק המצוות בפשטות הוא כבר דיוטא ראשונה לזה, רק שצריכין להוסיף ולכמוס ולכלול בכל מצוה קצת פנימיות הכוונה עד שיתלהב לבו מצד יר"ש ואהבת הבורא ברשפי אש שלהבת' ממתיקות ועריכות הארת אור החכמה בשכל עמוק ועיון ישר, ונוסף לזה בהתנוצצות סתר סודותיה הגנוזים ונעלמים בתוך פשטות הענין וכו'.

אין להתעקש ליכנס במה שהוא למעלה מהשגתו כמ"ש במופלא ממך וכו', אלא העיקר בזה, וזה חלק העמל והיגיעה בה יותר מהכל, להכניע א"ע בענוה והכנעה אמיתית לפני אבינו הרחמן שירחם על נשמתנו ויזכנו להיות כלי מוכשר לקבל טהרה קדושה יחוד וברכה, ואחר היודי עם התשובה קבלת ד' מיתות נגד ג' שמות עם קבלת עומ"ש לעשות עצמו מרכבה לעסמ"ב שהיא נחת רוח בעליונים וכו', אז הבא לטהר מסייעין לו וכו', ובמשך הזמן יתגלו לו סודות התפלה וסודות התורה מצד נשמתו ומן השמים ימצאו לו חברים תלמידים ספרים והארות כפי הצורך, עכ"ל אאמור"ר ז"ל.

ובספר שער הרוזים (בפי' חיים למצאיהם סי' קמ"ד) הובא שכל יסוד הקבלה האמיתית וכל אבני פנותיה מיוסדים על השם הגדול והק' שבו היחוד השלם מתפרש, וע"כ נקרא שם המפורש שהוא מעצמו מפורש ומתפרש בכחותיו הפנימיים המתעצמים והמתאחדים בעצם אחדותו הק' וטהור וכו', וידעו לפני מי הם עומדים ובזה יזכו לחיי עוה"ב בהדבק נפשם בכוונה לבם בפנימיות סוד אותיות השי"ת לחבר את האוהל להיות אחד שאין ידיעה למעלה מזו. וע"ש עוד מספר שרי אורה כי הרוצה להשיג חפציו בענין שמותיו של הקב"ה שישתדל האדם בכל כחו בתורה להשיג כוונת כל שם ושם מאותן שמות הקודש הנזכרים בתורה וידע אדם ויבין שהם כדמיון מפתחות כל דבר ודבר שהאדם צריך לכל צד וענין בעולם, וימצא כה"ת והמצוות תלוי בהם ויכיר וידע גדולת מי שאמר והי' העולם ויפחד ויירא מלפניו וישתוקק ויתאוה ויכסוף להדבק בו מתוך ידיעת שמותיו ית' ואז יהי' קרוב לה' ותהי' תפלתו מקובלת ועז"נ אשגבהו כי ידע שמי יקראני ואענהו הידיעה היא העיקר, ומספר פרי קדש הילולים הובא שם עיקר כלי מלחמה של בעלי העבודה הם שמותיו ב"ה לייחד בהם החיות והנשמות של כל העולם ולהמשיך בהם כח הא"ס לשמות שהם נשמות הספירות והא"ס נשמת שמותיו, וזש"א בספרי כה' אלקינו בכל קראנו אליו ולא למדותיו דהיינו הלבושים החיצוניים של הספירי, ולכן צריך לילך מדרגא לדרגא דרך המדות אשר נדע שורש כל דבר מאין נובע (תשובה בינה, סליחה חסד, גאולה גבורה, רפואה ת"ת) ולאכללא כל הספירות דאין קדושה פחות מעשרה, ואשרי מי שמרגיל עצמו וקושר מחשבתו בצירופי שמותיו ונקודותיהם בפרטותיהם הן באכילה ושתיה הן בכל המעשים, ואז עולה עד א"ס בכל שמותיו וממשיך כח א"ס בשמותיו, עכ"ד בקיצור.

ייחוד הספירות וקישורם במאציל א"ס ב"ה

ובעומק ייחוד הספירות בתכלית זע"ז מא"ס לא"ס העמיק בספה"ק מאירת עינים בכ"מ, וז"ל פ' בשלח (דף קיח) הזהר מאד שלא תקצץ בנטיעות לחשוב כאחת מהן בלבד אלא תמיד יהי' מחשבותיך מיוחדת בא"ס ותמשיך ענף ממחשבותיך אל ההרה

אות

הקדמה

חיים

מז

קשורה בגחלת לא שהם אחד במהותם ועצמותם.

וכן מצינו בספר יצירה המיוחס לאברהם אע"ה שמכנה לעולם עשר ספירות בלימה, ופי' הרמב"ן ז"ל שהכוונה ע"ס בלי מהות השם, וגם כי הם בלומות לפני קונם, ועוד שם ואדון יחיד מושל בכולן ממעון קדשו עד עדי עד ואם הוא מושל בהם ע"כ יש להאמין שאין מהות השם מהות הספירות, עוד שם ולפני כסאו הם משתחווים נראה בהדיא שהמיוחד במציאותו מתעלה עליהם, ועוד אמרו במדרש הנעלם ע"ס אינון בהו ואינון ביה ולא אמר איהו אינון ואינון איהו דלא כלא חד אלא איהו בהו כי הוא כנשמה בתוך הגוף ואינון ביה כי הם קשורות בו כשלהבת בגחלת או כגוף בנשמה, ולכן נאמר והוא באחד כי תרין יחודין אינון והמשכיל יתעורר, וז"ל המערכת ואמר עשר ולא אחד עשר שלא למנות הענין המעולה אשר זכרנו לספירה אחת והיותם י"א, כי לגודל מעלתה אין שם המספר נתפס בו, ע"כ.

והנה כל מה שדברו באידרא קדישא מפרקי המרכבה העליונה, בגולגולת דרישא ובחללין דמוחא ודיקנא ודרועא ימינא ושמאלא וכל גופא דמלכא, וכ"מ שכתוב בשה"ש לא יעלה בדעתך חלילה שידברו במהות הא"ל הקדמון, רק בספירות הנאצלות ממנו אשר בהם הוא מתלבש אחרי שהמציאם, וכן כ"מ שאמרו בסוד שיעור קומה הכל הוא בספירות אבל במיוחד במציאותו אין לומר עליו לא ראש ולא סוף לא ימין ולא שמאל לא מעלה ולא מטה, וכן אין אות ולא תג ולא עוקץ ולא כתר אות ולא דבר שיוורה על א"ס ית' ואפי' ברמז, שלפי רוב העלמו אין דבר שמורה עליו הוראה פרטית אלא בלובן הגייל המקיף את כל האותיות מבפנים ומבחוץ יש קצת רמז שהוא ית' ויתברך מקיף את העולמות עליונים ותחתונים מבית ומחוץ והוא יודע הכל ומשגיח על הכל, וע"ז אמרו חז"ל כל אות שאין הגייל מקיף אותה פסולה, שכמו שהגייל סובל את האותיות שהוא כלל ההוויות כן הוא ית' סובל את כל העולמות בלי עמל ויגיעה אלא כמוציא ההבל מפיו שנא' וברוח פיו כל צבאם, ואם ח"ו ישיב רוחו אליו והיו כלא היו עליונים ותחתונים שנא' רוחו ונשמתו אליו יאסוף יגוע כל בשר יחד, וע"כ קרא שלמה הענין האלקי בלשון

מח

הבל והם ד' הבלים כמ"ש במדרש הנעלם שהוא מלשון הבל היוצא מן הפה.

ודע נאמנה כי המאמינים בעשר ספירות היותם מהות השם טעוים טעות גדול וגמלו לנפשם רעה, וע"ז החריס רשב"י כד עאלו לאדרא דבי משכנא פתח ואמר ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה ושם בסתר וענו כולם אמן, והמתכוונים בתפלתם לשום ספירה לבדה עובדים ע"ז והיינו ללא אלקי אמת ואין לך ע"ז גדולה מזו, אלא צריך שיכוין אל המיוחד במציאותו, ויבקש אותו דרך אותה מדה או אותו שם שהוא צריך אליו, כמי ששואל דבר מאת המלך ומפתח האוצר אשר בו שאלתו בידו כי ודאי ינתן לו נפשו בשאלתו, ואפי' שלא יהי' ראוי לה אם מעמיק ועולה למעלה נותנים לו מ"מ כי הטוב לא ימנע טוב וכו', וע"ז זה הוא כל מה שתמצא לרד"ל הרצה להעשיר יצפין ופי' יכוין למדת הצפון דכתיב מצפון זהב יאתה, והרצה להחכים ידריש שכן מגורה בדרום ושולחן בצפון, הכוונה באלו וכיו"ב בהם שיכוין ששם אל המיוחד במציאותו ית', כי אינו מכלל הע"ס אלא למעלה מהם מסתתר ברום חביון מתרוסם לא"ס לרוממותו מתעלה לאין תכלית ואליו העבודה והתפלה ולא לזולתו ח"ו וכו', ויש לזה כמה ראיות ברורות וטובות מכל ספרי הקבלה הראשונים ובספרי נבואה אין אחד מכולם יוצא מגדר האמונה האמיתי במציאות סבה הראשונה שקדמה לכל הספירות, ומרוב העלם ופשיטות ודקות הספירה הראשונה יכנו אותה בשמות כאלה, (היינו שמכנים לכתר א"ס אויר קדמון עתיקא קדישא סיכת הסיכות ולא מפני שבאמת הוא קדום כאין סוף עצמו, ע"ש הענין, ועי' פדרס להרמ"ק ז"ל שער ג).

ואלה שמות הספירות וכך סדרן ומעמדם, כתר חכמה בינה גדולה גבורה תפארת נצח הוד יסוד מלכות, והן נאחזות בו ונאחזות זו בזו כדמיון האברים באדם, לא ח"ו שיש בהם צורה ודמות וזולתי בדרך השאלת שיתוף השם כי הם צורות רוחניות דקות מן הדקות פשוטות בתכלית, והן מאורות אלקיות וידעות ומשיגות את קונם כ"א כפי מעלתו ומדריגתה, ויש בגוף האדם סימנין ורמזים דוגמא לדברים הרוחניים שנא' נעשה אדם בצלמנו כדמותנו והכל דוגמא לפרקי המרכבה וכו', משל לה"י לאותיות יד ועין שהם זכר לתבנית העין והיד

אות

הקדמה

חיים

ואותיות ראובן הם זכר לתבנית ראובן אע"פ שאינו דומה לו כלל וכך היא המידה.

ואם נזכור על כינוי שמות ומדות וספירות ישראל מהם הריבוי, אינו אלא ע"י התחסות ודרך משל ודמיון לא להבדיל שום הבדלה כלל, אלא הוא ית' אחד ומתייחד בכל הכחות כולם כשלהבת קשורה בגחלת וכו', והמדות מתחלפות כפי הכנות המקבלים לא שיש למעלה שינוי ח"ו שנא' אני ה' לא שניתי, וכתוב בס' התמנה כי כאשר האדם שולח את ידו או א' מאבריו מיד נעשה רצונו בלי צווי, והנה האברים יודעים דעת האדם ותבין והכל דבר אחד, והנה הקב"ה שולח אחד מעבריו יודעי רצונו כי אין שנוי ולא תמורה וכו', וכל המעלות הנאצלות מקבלות אור ושפע זמ"ז עד האור העליון על כל עליון הנקרא אין סוף, כי כל הדברים יצאו מן הנעלם אל הרשום, ומן הרשום לחקיקה, ומהחקיקה אל החצובה, וחצובה אכנים גדולות ליסוד ביהמ"ק העליון לכוון מגדל ואפיריון, עכ"ל הרדב"ז ז"ל בהקדמתו, (העתקתי האריכות מפני תועלת ידיעת יחוד הספירות במאציל, וכן מצאתי רשום בכתבי אאמור"ד ז"ל להעתיקו בהקדמת הספר).

ובספר דרך מצותיך (לבעל צמח צדק זצ"ל) בשרש מצות תפלה העמיק בענין היחודים ותועלתם, וז"ל דעם היות שהיחוד הוא זווגי המדות, מ"מ הרי במדות וספירות אלו מלוכש ושוורה אור א"ס ממש, וא"כ הרי ע"י יחוד המדות הוא יחוד וגילוי האור א"ס ממש שבאותה המדה העליונה שמאיר ומתגלה במדה שלמטה הימנה וכו', הרי מוכן שמעלת היחודים הוא גלוי אור א"ס ממש ולא כדקס"ד שהוא זווגי המדות לבד וכו', אלא שא"א להעולמות לקבל שום המשכנה מאור א"ס עצמו בדרך גלוי אם לא ע"י הספירות משום דאל"כ יתבטלו ממציאיותו וכו', אע"פ שהתהוות ה"ס עצמן הוא ע"י צמצום ומקום פנוי הדיעו, מ"מ האור א"ס שמתלבש בתוכן הוא הארה מאור א"ס ממש כמו שהוא למעלה מהצמצום והוא ענין הקו מאו"ס שנמשך אחר הצמצום, ואמנם ענין היחודים הוא להמשיך הארה חדשה מאור א"ס בתוספת עליו רב ק"ץ קץ על הארה ראשונה וכו', וע"ש דוד מעלת ק"ש הארה חדשה ממקורא דכולא ולכן צריך למסור נפשו באחד שגורם עליות החיות עד המקור הראשון

שתצטרך לכוין אליה, אבל מ"מ תמיד יהי' שורש כוונתך קשור ומיוחד בכולן ככל לא"ס כשלהבת הקשורה בגחלת וכענבים באשכול כן יהיו כל י' ספירות מיוחדות במחשבותיך מא"ס לא"ס, וע"ש ביפה עינים שביאר כו"כ מקורות בזה מד' הראשונים והאחרונים ז"ל, ובפ' תרומה (דף קנו) פי' הענין מא"ס לא"ס, דהכוונה בזה על שתי בחינות ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין לייחדם ברצוא ושוב, דא"א להשיגו ית' כמות שהוא מצידו ממלא הכל בהשואה כלפני בריאת העולמות, אלא כפי השגתו בכחי' סובב כל עלמין, וכפ"מ שהארץ וביאר היטב בנפש החיים שער ג' בסוד הצמצום ודרך השגתו בעבוה"ק לבני עלייה, וע"ע מאירת עינים פ' ואתחנן (דף רעג), שהעמיק לפרש כמה בחי' שונות באופן השגת ייחוד הספירות זכ"ז והכל מיוחד בא"ס ב"ה, והובא קצת בפנים הספר באות י' (וע"ע פתח השער לס' מאירת עינים).

וכ' הרדב"ז בהקדמתו לספר מגן דוד על האותיות, דע כי סבת הסבות ועלת העילות האחד הפשוט

הקדמון אשר לא קדמו העדר, הוא האציל עשר ספירות קדושות בדרך אצילות זמ"ז, אבל יש גבוה למעלה מהן, והנמצא הראשון אחד קדמונו של עולם נמשך מן הרצון הקדום כי הוא אמר ויהי וממנו נאצלו הע"ס, ונשארו אצל עומדו נצ"ל אצלו עומדות אדוקות וקשורות בקדמונו של עולם, ונקראו בלשון חכמים מדות והן כחות אלקיות היו בכח מאצילם, עד עלות הרצון והחפץ מוחלט כאשר גזרו חכמתו ית' להוציאם מן הכח אל הפועל להנהיג בהם את העולמות שלא היו ראויים להתנהג אלא ע"י אמצעיים ומלבושים לרוב העלמו והסתרו, והן אדוקות בו כהרין קמצא דלבושיה מיני', והן כולם צריכים אליו ואין להם שפע אלא ממנו ית' ותשוקתם אליו, והא"ס ית' א"צ להם אלא הם ככלי ביד האומן להוציא כלי למעשהו כדכתיב ואה"י אצלו אמן אל תקרי אמן אלא אומן וכו', הא למדת שאין המאציל נפרד מן הנאצל, אבל שנים הם המאציל והנאצל, והואיל והנאצל נאצל ברצון המאציל ולא נתחייב ממנו, והמאציל קדם לנאצל ולא כקדמות העילה והעלול, כי המאציל הי' מעולם לא קדם העדר למציאותו משא"כ בנאצל כי קדמו ההעדר מלצאת לפועל, ומה שנקראים אחד המאציל והנאצל הוא להיותם קשורים זכ"ז יחד כשלהבת

הוא אא"ס ב"ה להמשיך משם חיות חדש, ואח"כ ממשיכים גלויה בפרטות בכל הי"ס ע"י ח"י ברכאן בתפלה וכו', ע"ש באורך בפרק י' ופי"א ושאר הפרקים דברים עמוקים.

כמה עניני יחודים בתנועות, בכתיבה, בדמעות, בדביקות.

ומצאתי בכתיב אמו"ר ז"ל רמזים נשגבים בעבודת היחודים, וז"ל בענין נענוע בעת למוד התורה הנזכר במדרש וסמכוהו עה"פ כל עצמותי תאמרנה וגו', וכשלהבת הקשורה בגחלת, ונתעוררתי במש"כ בשלה"ק דזה דוקא בשעת לימוד ולא בשעת השמ"ע שהוא תפלה, דלימוד בבחי' ת"ת ותפלה בבחי' מלכות, ות"ת בחי' דכר משיפע ומלכות בחי' נוקבא ומושפע שהוא קרקע עולם. ובזה יל"פ ד' האוה"ח הק' פרשת בראשית, עה"פ ויכלו השמים וגו' מלשון כלות הנפש בגעגועים לשבת, אמנם אח"כ כתיב וישבות וגו' והוא בחי' יחוד בשביתה בלי נענוע, ומ"ש ויברך הוא הורדת שפע הברכה בקידושין וכמ"ש ויקדש, ואכמ"ל וה' הטוב יכפר. עכ"ל. [נראה דכוונתו שהנוק' מעוררת את הדכורא להשפיע ולכן יש נענוע ופעולות השתוקקות ונכללת בו עי"ז, אבל בשעת היחוד ממש הוא בחי' מקבל בקרקע עולם ודק"ן].

ועיין בישמח משה פ' וישלח עה"פ ויותר יעקב לבדו, דיש ב' מיני צדיקים דהיינו העובדים באהבה ובשמחה ובתנועות בחי' בתי בראי, וגבוהים עליהם העובדים ביראה גדולה מאהבה בפחד ורעדה עד שאין השמחה ניכרת מגודל פחד ורעדה והם העומדים על משמרתם בעבודתן בלי תנועות כלל, וזו בחי' בתי גוואי שהם שרפים עומדים ממעל לו כשתיקה בלי שירה, ע"ש היטב ד' נפלאים. [ויציבא מילתא, דעומק היראה בסוד י' דשם הויה תכלית חכמה עליונה, ואהבה בסוד ה' התפשטות הבינה].

עוד מצאתי כתוב ברשימות הקודש לאאמו"ר ז"ל, וזה לשונו בשעת היחוד צריך לקשר עצמו בדביקות עצום ונורא כדאיתא בתקונים דצריך לאיתפשטא מכל לבושו ככ"נ דמייחד עם ב"ז, אש גבוה בהתלהבות נפלא בסוד אשה ריח נחוח לה' שלא יהי' כי אם בלתי לה' לבדו (כמוכא בעטרת

צבי שם). [ושמעתי מפיו ז"ל דה"ט שנמשלו יחודי המדות בלשון זיווג, מפני שא"א לייחדם רק בכל תוקף הרגשת אבריו בתענוג העליון דוגמת הזיווג שאין הטפה יוצאת רק בהסכמת תענוג כל האברים כידוע, ועי' בהגרא"ר ריש תיקון מ' דה"ס אור דהיינו תענוג העובר בכל האברים בזיווג והולך עד היסוד ושם נגנו ובעטרה אינו בא אלא מים והם גבורות גשמים וניתן לנוק' ושם נעשה רקיע].

עוד כ' אאמו"ר ז"ל, ענין דמעות שזלגו מעיני היורדים במרכבה שגעו בכביה, הוא הורדת בחי' מימי החסד מחו"ב בכח' במסתרים תכבה נפשי, בסוד מבשרי אחזה אלוך. וככת"י באור החיים עה"ת פי' בזה ענין משה כותב בדמע שהוא מצד עוצם השגתו קרוב לפטירתו. עוד הביא שם מר' הגר"א ז"ל (בליקוטיו דף ס"ד) סוד זר"ע הוא אור"ר ע' (שהוא עי"ן), ונלפענ"ד דזה בחי' אור"ר הגנו"ז שעולה כמו כן אור"ר ע' שמתגלה מפנמיות סתרי הנשמה דרך העין חוצה עכ"ל. [א"ה מעיד אני על אאמו"ר ז"ל שרוב פעמים היו עיניו זולגים דמעות בקידושי דבי שמשא מתוקף התרגשות קדושת שבת מתנה גנוזה בסוד אור ע' שהם תיבות הקידוש, והבן].

ובמכתבים שבסוף ספר אגרת פתוחה כ' אאמו"ר זי"ע (דף קנו), שימה דמעתי בנאדך הלא הם בספרתך, דימוע הוא עירוב כחות המח הלב והנפש וכו', וזה שכ' שימה דמעתי בנאדך רמז לשכינה שהוא אדנות, הלא בספרתך ענין מדריגת דוד המע"ה שנעשה מרכבה לשכינה ספירת מלכות, וזה מש"א הקב"ה סופרן ומניחן בבית גנוזי (שבת קה:), ואחרי שעבודת ימים נוראים לעורר רחמים ולהמשיך אורו ית' דרך קו הממוצע שזה ענין השופר כלול מימין שמאל ואמצע, מובנים דברי האר"י הק' ז"ל שכל שאינו בוכה בימים נוראים אין נשמתו שלימה שעדיין אין שלימות בין מח לב וריאה, ואין לענין הדמעות שייכות עם עצבות ח"ו, אלא הוא מיוזג ודמוע במחשב"ה בשמח"ה בהשגת הכפרה על הודאתו ביודי, ובתוך הבכי על מעשיו המקולקלים כלולים הגעגועים להטיב מעשיו, ומיד מתגברים רשפי אש שלהבתי של עוצם התשוקה להתקרב לעכוה"ק עד שכמעט א"א לסבול הכמיהן והחשק להתקשר בקודש לה', ואז מתגברות הבכיות

עד שמים תחתונים מתאחדים כמים עליונים, ע"ש נפלאות ד' עמוקים מאד.

עוד מצאתי רשום בכתי"ק, ענין וקנה לך חבר הוא חיבור קדוש דרך חג"ת, כמוכא בתק"ז (ת"י נ"ה) שמחזיקים הקנה בני אצבעות גודל אצבע אמה כנגד חג"ת, והדי"ו הוא בחי' הורדת טפת יו"ד מחכמה עליונה, והוא סיבת קרני הוד של משה מהדי"ו שנשתייר בקולמוס שקנתו בראשו. (ועי' אוה"ח הק' סו"פ כי תשא). ועי' דברים נוראים בסוד הכתיבה והקולמוס והדיו בכהגרא"ר ז"ל לתיקונים ריש תיקון כ"א (דף מב:).

עוד שם יחוד בשמונה עשרה מעין הורדת טפת יו"ד דרך ח"י חוליות השררה, וההשתחווית לזווג הוי' באדני, ולזה צריך להיות בחשאי דוקא דאל"כ הוא מקטני אמונה דהלשון מול המעור, ועי' נענוע העצמות בתפלה ניצול מחיכות הקבר שהוא תיקון הנאות עוה"ז שלא לש"ש כידוע. [ר"ל לפי הנהגים להלענענע גם בשמ"ע, ועכ"פ השחיות והכריעות ענין הורדת השפע לכז"ע בעי נענוע]. ע"כ העתקתי מקצת מענין עכו"ק ביחודים שמצאתי רשום לע"ע מדברי אאמו"ר ז"ל. [נוכשהדריכני להכנס לחופה אמר: אצלי כל הענין כמו תפלת שמונה עשרה, ועי' תקי"ז תי' י' צריכן ישראל ליחדא בכת זוגייהו בחשאי וגו', והבן].

ובקהלות יעקב (ערך יחוד) כתב, המייחד יחודים חשוב ויקר מאד בעיני השי"ת והוא חשוב יותר מהלומד תורה, אך צריך לזה שמירה גדולה כי ע"י הייחוד ממשך שפע גדול מהבינה אל המלכות, וצריך להמשיך ב' מיני שפע א' להמשיך שפע גדול למלכות והב' צריך לכיון יחוד אחר להכרית הקלי' שלא ינקו מהיחוד והשפע הלו, וע"ש שפי' בזה הכתוב סור מרע ועשה טוב בקש שלי' ורדפהו. ובספה"ק סור מרע ועשה טוב עם הוספות מהרצ"א הביא יחוד ב"פ אלקים לסלק החיצונים, ע"ש בספה"ק כי הוא מרא דשמעתתא בזאת.

והנה היות שארכו הדברים בסיומן זה בענין היחודים מצאתי לנכון לסכם תמצית הדברים שהעתקתי בארכה:

עסק היחודים גדול יותר מעסק התורה מפני שהוא כעסק התורה וגם מייחד כל העולמות. צריך לכיון כוונות היחוד בליבא ורעותא ורחילו והתפשטות החומר בגין דיתברכון עלאי ותתאי ואם לא אל יכיון.

המשכת אורו ית' בפועל בכל העולמות ע"י יחודים ולכן יש לחוש ולהשמר מהתגרות החיצונים כי הוא מחצדי חקלא, ויותר במעשיו, וכל ענינו שלא יהי' להם בו אחיזה ח"ו.

ענין לימוד החכמה נתפשט ברכים בדורות אחרונים ומעין זה ג"כ כוונות התפלה, אבל ענין היחודים צריך הכנה והתעלות יותר ולא כל הרוצה ליטול את השם יטול.

עיקר הדביקות בו ית' ע"י שמוותיו ית' ובפרט ציור שם הוי"ה ב"ה, והוא עיקר מעלת הצדיקים ודרך הקודש של תלמידי בעש"ט זי"ע, וכ"ה סוף המדריגות בספה"ק מסלת ישרים.

יש עבודה מיוחדת ליחוד שמוותיו ית' גם בעסקן בגשמיות באכילה ומשא מתן ודיבור וכו', והאריך בדרך זה בספר סור מרע ועשה טוב למהרצ"ה מדידושיטוב ז"ל.

יש דרך השגה ע"י הכנת ציורי השמות באותיותיהם ונקודותיהם שהוא גילוי קדושתו ית' בתחתונים בצירורים אלו.

יסוד גדול לעשות עצמו מרכבה לשכינה כדי שתחול בו הקי, ויזכה עי"ז לייחד כל העולמות הכלולים באדם שהוא צלם אלקים.

ע"י קבלת מסי"נ נעשה מרכבה לד' מילואים והכל חלוי בעומק הלב לש"ש.

צריך להשכיל ענין ייחוד הספירות שכולם מאוחדים זכ"ז ומיוחדים בא"ס ב"ה.

כל תכלית עבודתו לאור אסכ"ה המתייחד בספירותיו להנהיגם ולא לעצם הספירות, ומי שאינו משיג זאת הוא קוצץ בנטיעות ח"ו.

מעלת היחודים שנתוסף אור א"ס בשרשו ומקורו הנעלם ועי"ז מתפשט הארתו כזווגי המדות עד למטה.

כמה בחי' שונות ביחודים, ע"י מעשה בנענוע ובדיבור ובדמעות בכל לב ונפש דוגמת ענין הזווג להתענג על ה', ותכלית הדביקות בלי שום תנועה מפתח ה' והדר נאנו.

ט. התעוררות ליראה לאהבה, לעבודה שבלב ודקדוק התפלה:

הנה תכלית הספר הק' הזה להבין ולהשכיל נוראות מעלת אותיות תוה"ק והם כ"ב אותיות הקבועים בה' מוצאות הפה של האדם, ובהם נבראו כל העולמות ועל ידם אנו קוראים להקב"ה בתפלה ועוסקים בדברי התוה"ק, וכל זה צריך להביא לידי מעשה בתוספת יראה טהורה ואהבה, ורוב הענינים העומדים ברומו של עולם תלויים בכ"ב אותיות התוה"ק.

ויש התעוררות לכתיבת סת"ם שידקדקו הסופרים היטב בכל קרן ותג, וכן בדברי תפילות ותשבחות וק"ש ותפלה שיהיו נאמרים בשפה ברורה להוציא התיבות בשלימות ובדקדוקן כהלכתן, ונכלל בזה גם ענין שמירת הפה והדיבור הכולל כל האותיות. ואעתיק ג"כ ממה שמצאתי מועתק וכתוב מאמור"ר זל"ה במקום הקדמה לספר זה, והנני מקדים להביאם:

בספר מאור עינים להרה"ק מוהר"ן מטשארנאביל זצ"ל, נודע כי כל בריאת העולמות הי' ע"י אותיות התורה כמוש"כ ואהי' אצלו אמון, והוא שהשי"ת צמצם א"ע כביכול בהאותיות כשעור מה שהעולמות היו יכולין לסבול אורו וחיותו הנשפע מאלקותו מסוד אות א' שהוא בחי' תורה שבאצילות, ולא היו יכולין העולמות לקבלו עבור גודל הבהירות שהוא ממש אלוקותו, וע"כ צמצם השי"ת אלקותו עם אות א' באות ב' שבו היא פתיחת התורה, שבית הוא לשון צמצום כנודע על שם שבאות זה צמצם א"ע כשעור מה שהעולמות והנבראים יכולים לקבל אור חיותו ית', ואח"כ צמצם א"ע כביכול עם אות א' ואות ב' באות ג', וכן מאות לאות הי' צמצום, וכל מה שקרוב יותר אל אות א' גדול ג"כ בהירותו והוא במדרגה ועילוי ודקות הרוחניות יותר, עד שבהשתלשלות האותיות מאות לאות ומעולם לעולם עד אות ת' שהוא סוף המדרגה מקום בחירת טוב ורע תי"ו תחי' תי"ו תמות. והנהגה של כל העולמות מאות תי"ו עד אות ב' נמסר לישראל שיהיו מקרבים כל המדרגות לבחי' אלף אלופו של עולם ליחד הכל בהשי"ת ועי"ז

מורידין חיות ושפע כל העולמות והנבראין כולן ובחי' זו נקראת ב"ת שהן אותיות שמן ב' עד ת' שבהן צמצם אלקותו ית' בכל העולמות, שזו ההנהגה והתקון נמסר לישראל. (עי"ש פרשת חיי שרה).

ובספה"ק תולדות יעקב יוסף (פ' בראשית) כתב, הנה כמו שיש כ"ב אותיות בדבור תורה ותפלה כך יש בכל עניני החומר והגשמי שבעולם ג"כ כ"ב אותיות, שבהם נברא העולם וכל אשר בו וכמ"ש בש"ס דברכות יודע הי' בצלאל לצרף אותיות שנברא בהם שמים וארץ, רק שהאותיות מלוכשים בחומר עניני העולם בכמה כסויין ולבושין וקליפות, ובתוך האותיות שורה רוחניות הקב"ה, הרי שכבודו ית' מלא כל הארץ, וכל אשר בה לית אתר פנוי מני' כמבואר בתקונים, רק שהוא בהסתרה, וכאשר אנשי הדעת יודעים מזה ההסתרה אינו אצלם הסתרה ושנוי, וז"ש בתקונין הנ"ל אבל אינון דתליין מהקב"ה לא אישתי מהם, והבן זה.

ונודע כי אות א' הוא חכמה ומחשבה וכמ"ש בעזרא (באיוב) ואאלפך חכמה, ובזה יובן בראשית ותרגומו בחכמה וכו' שהוא אות א' בזה ברא אלקים את השמים, כי כל כ"ב אותיות הם לבושין זה לזה, כי א' נחלבשה תוך אות ב', כי ב' ב' אלפין, ג' הם ג' אלפין וכו' כמו ששמעתי ממורי זלה"ה, וראשית הבריאה הי' ע"י אות א' שהוא חכמה וברא הכל ע"י חכמה כמ"ש כולם בחכמה עשית, כי נתפשטו האותיות מלמעלה למטה, ובזה ברא כל הנבראים ע"י כ"ב אותיות מן אלף עד תי"ו, וכל הנברא ע"י אות שהוא קרוב למאציל הוא יותר עליון, עד כי הנברא מן אות ת' שהוא אות אחרון בריאה זו הוא שפל בריאה מכל הנברא' כי אם שיקרב האדם עצמו להשי"ת ויוכלל מן אות ת' לאות ש' בסוד תשר"ק עד שיקורב לאות א' ששם אלופו של עולם, וזש"ה מבטן שאלו שועתי אליך וכו', הרי רוחניותו ית' בתוך אות א' ונתעטף בו וברא אור מן אות א' והוא אור אצילות, ואח"כ נתעטף עם אות א' בתוך אות ב' וברא עולם הבריאה כמו"ש בכנפי יונה,

נב

אות

הקדמה

חיים

ונלפענ"ד דכל זה ע"י המשכת אות א' שהוא פלא העלין בחי' אור הגנוז הרומז על תורת אצילות כמובא בהאריז"ל, והוא שורש כל הנסים למעלה מן הטבע, ויצאת כל האותיות מאות א' שבו כמסד ונגנו וכולל הכל בשורש, (ועי' בפנים באות א').

כתב הרב אברהם גלאנטי ז"ל בספרו זכות אבות (פ"א מ"א), נשמותיהן של ישראל אינן פחות מסי' ריבוא שהוא מקביל לסי' רבוא אותיות שבספר תורה, שכל נשמה ונשמה היא שואבת אור ושפע מאות שלו, ולכן הי' אומר מורי ז"ל שהוא טוב לראות איזה אות מאותיות התורה כשפותחין ספר תורה, כי בוודאי נשמתו תהא שואבת אור ושפע מאות שלו אשר הוא אות"ו, וא"ת ומי יאמר לי שהאות שאני רואה שלי דלמא היא אות של חברי, וי"ל כי כל אות היא כלולה מכולם, ולכן כל איזה אות שיראה שם היא כלולה מהאות שלו, עי"ש. [א"ה, אפשר זה הטעם שאומרים בשעת הגבהת ס"ת וזאת התורה אשר שם משה לפני בני' להורות שכלם כלולים זכ"ו].

ובספר חסד לאברהם לבעל זהרי חמה (עין הקורא נהר י"א), כי אותיות התוה"ק אינם הסכמיים ח"ו אלא יש באותיות הק' רוחניות פנימי וחיות העולם ומתייחסים בצורתם הגשמית לפנימיות נשמתם, כי כל אות רומזת בצורתה לרוחניות ידועות ולבחי' ידועות מבחי' הספירות, ולכל אות יש צורה ורוחניות ואור נכבד נאצל מעצם הספירות משתלשל ממדרגה למדרגה בדרך השתלשלות הספירות עד שיגיע ויתלבש האור ההוא באות ההוא, ונמצא שהאות ההוא כסא והיכל לרוחניות ההוא, ולפי"ז כשהאדם יזכור ויניע אות א' מאותיות התורה בשפתיו או בהכרח יעבור הרוחניות ההוא המתייחס לו למעלה עד כי מהביל פיו תהיינה צורות קדושות עליונות ומתקשרות בשרשן בעצם האצילות, עי"ש.

ובענין דקדוק אותיות תיבות התפלה כי בספר יסוד ושורש העבודה זי"ל, כל תיבה שיוציא מפיו תהיה שלימה, דהיינו שיתן ריוח בין הדבקים כמו"ש בטור ושורש סי' ס"א אף בפסקי דמורה צריך לדקדק בכך, וכתב רמ"א וה"ה הקורא בתנ"ך צריך ליהדר עכ"ל, והוא בהיות תיבה שאינה שלימה במתכונתה לא תעשה פעולה ולא תעלה לרצון לפני

עי"ש, ואח"כ חזר ונתעטף עם אות ב' בתוך אות ג' וברא עולמות למטה מעולם הבריאה עד שנתעטף באות ת' וברא עולמות תחתונות שנק' מלכות שבמלכות, וז"ש בראשית בחכמה שהוא א' ברא אלקים א"ת השמים שהוא כ"ב אותיות מן א' עד ת', ובתוכו רוחניותו ית' שנקרא שמים שנתעטף ונתלבש הקב"ה בתוך כ"ב אותיות אלו וברא את הארץ.

בתולדות אהרן (זיטאמיר) בליקוטיין כתב (דף מ"ג), הקב"ה ברא את העולם באותיות, כשאדם לומד או מתפלל יעשה עצמו לבוש לאותיות עד שיבא בתוך האותיות ומקשר עצמו לאור א"ס השורה בתוך האותיות, וזה ע"י איתעל"ת במסירת נפש עד שזוכה ע"י איתעל"ע להשיג דברים מכוסים נפלאים, ובשם הקדושה לוי מביא שהנס הוא למעלה מן האותיות, שהעולם נברא בטבע והפלא למעלה מהם.

ובפ' כי תשא (דף מ'), כשאדם לומד ומתפלל בלי כח ובלי מס"נ אינו יכול לבטל שום דבר רע ע"י צירופים אחרים, אבל כשמדבר בכל כחו במס"נ ומדבק עצמו באור א"ס ששורה באותיות אדם זה למעלה מהאותיות ועושה צירופים חדשים.

ובפ' נח (דף ו'), כתב בשם רבו הקדושת לוי יש צדיק שמקבל בהירות מאותיות התורה ותפלה, ויש צדיק יותר גדול שמביא בהירות מלמעלה אל האותיות, ואף ש"א" בלוא בהירות חדשה רק ע"י התלבשות אותיות שבלא לבוש זה אין העולם יכול לסבול הבהירות, צדיק זה שאומר הדבורים בכל כחו במסירת נפש ובכל רמ"ח אבריו בא אל כל תיבה ומביא בהירות להאותיות ולכל העולם.

ובפ' וישלח (דף י"ח), התורה אש שחורה ולע"ל נזכה לאש לבנה, וכשהצדיק אומר האותיות במס"נ מדבק וקובע האותיות לאור א"ס המאיר לאותיות ועושה צירופים חדשים להמשיך חסדים ורחמים על ישראל, והן האומר תהלים והן הלומד תורה ומתפלל ומיחד יתורים וצירופי שמות בפנימיות התורה בשמחה גדולה ובעומקא דליבא כעמודא תקף וזכה גם עשוי לזה ע"י קדושתו, עכ"ד הק'.

אות

הקדמה

חיים

נג

בעוה"ר, ותיזהרו בזה מאוד מאוד! (צוואת הגאון אלכסנדר זיסקינד בעל יוש"ה סימן ב'). [ובספר לחם שמים (מיוחס למהר"י צמח) כ' כל אדם שנפטר מן העולם הזה ולא דקדק באותיות של ק"ש כאילו הפריד במרכבה ונותנין לו עונש גדול, והמרדק באותיות כאילו קושר קשר אחד לשכינה וכאילו בונה כל העולמות, מהחכם מהר"א גלאנטי. וצריך לשים ריוח בין הדבקים שהם ס' אתון בסוד הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים וגו', והוא ענין הנסירה להפריד בין זו"נ לצורך הזיווג (והוא מכואר בתו' י"ג ובהגר"א שם סט., וכ"כ שעה"כ ריש דרוש ח' בקר"ש)].

הרקאנטי פ' לך לך (דף כ"ג) כתב, וזה לשונו דע כי מצוות התורה הם נחלקים לדרכים רבים, וכל מצוה היא ענף אחד ואבר אחד מהצורה העליונה עד שבתשלום כל התורה כולה נמצא האדם העליון שלם, כי כל ספירה וספירה מעשר ספירות יש לה תקון וחבור עם הספירה הסמוכה לה עד שיתחברו כולן ועושות צורה אחת. ולפי עומק ההשגה הזאת נתן לנו התורה שלמה מבראשית עד לענין כל ישראל, והנה כל אותיות התורה בצורותיהן ובחבורן ובפירורן ובאותיות עקומות ועקושות חסרות ויתרות קטנות וגדולות כתרי אותיות סתומות ופתוחות וסודות הן סודי עשר הספירות. ולכן ה' הצורך לספור האותיות והתיבות, וכתוב ולא קרי וקרי ולא כתיב, כי כולה בנין אלקי חצובה בשמו של הקב"ה, וע"כ ספר תורה שחסר אות אחת או הותיר אות אחת פסול לפי שאין זו צורת הע"ס מאחר ששינה מאותה הצורה, וזה מאד"ל ו' דגחון חצי התורה באותיות כי ו"ו הוא הקו האמצעי עיי"ש.

באור זרוע (בסוף פתיחה אלפא ביתא) **בשם הפסיקתא**, כתיב נגילה ונשמחה בך, א"ר יצחק בעשרים ושנים אותיות שכתבת לנו בתורה ב' תרי"ך עשרים, דהיינו שיש שמחה לפני הקב"ה כשמפללים בעשרים ושנים אותיות שהתורה נתנה בהם. בספר באר יצחק בבאורו על לקוטי הגר"א ז"ל (דף ר"ב), האותיות הם סוד הגילוי והם בסוד מדות וגבולים שהם הכלים שהם נתפסים בהשגה, שלכן נקרא' אותיות מלשון אות וסימן, והכלים הם רק באצילות שהם כלי ההנהגה להנהיג כל הנבראים והם מדותיו ית' לתת לאיש כדרכיו, עיי"ש. ע"כ

נד

אות

הקדמה

חיים

למעלה מעלה לעורר הרחמים, וכן אמר בזהר שמות כי בשעה שהי' רשב"י ע"ה עוסק בתורה היו כמה אלף ורבבות מלה"ש שומעים קולו, והטעם כי מפני שהיו המוצאות היוצאים מפיהם טהורים היו קושרים ומייחדים כל העולמות וכו', עכ"ל.

והנה מקור מוצאות הפה שורש לכ"ב אותיות, כ' האריז"ל בעץ חיים (שער טנת"א פ"ג) שהם מבינה אימא עלאה, ונפתחים ע"י יסוד בינה הנקרא חותם כי שם נחתמין ונצטיירין כל הציריין, ומכח ה"ג שבחותם דילה נפתחו אלו ה' מוצאות הפה הנק' פתוחי חותם, ובוה תבין איך כל המקיפין נמשכין מבינה כי היא נקראת פום ממלל רכרבן, וכן מש"כ בזהר משפטים דעת גניז בפומא דמלכא, כי ה"ג של דעת נגנזו כפה בסוד ה' מוצאות הפה, כי היסוד דאימא גנוז בפומא דז"א ומשם יצאו האותיות ע"ש היטב. ועי' שער הכוונות לפסח בדרושים לספירת העומר (דרוש יא, פה.), דסוד הדיבור הוא בחי' אש דה"ג היוצא לחוץ ונעשה אור מקיף. ובראשית חכמה פ"י משער הקדושה כ' ג"כ דשורש הדיבור מסוד המחשבה ולכן השומר פיו ולשונו זוכה לרוה"ק ומפני שרומז למקום עליון מאד, ובאגרת הגר"א ז"ל כ' דהפה קודש קדישם ולכן ענין שמירת הדיבור שקול כנגד הכל.

ולהלהיב הלבבות במעלת האותיות הקדושות, הן בכתיבתם בסת"ם לדעת חומרת הדקדוק בהם על כל תג וחלק מן האות שיהי' נכתב כהלכה בטהרה, והן ענין קריאה בד"ת עד היכן פועל למעלה, יש להעתיק ממש"כ הרמח"ל זי"ע בדרך עץ חיים, וזל"ק התורה הזאת אשר לפנינו כל מלותיה ואותיותיה כמו גחלת הן ומי שישתדל לעסוק בה אז תתלהב מכל אות שלהבת גדולה ממולאה בכמה גוונים הן הידיעות העומדו' צפונות בתוך האות ההיא, כי כל האותיות שאנו רואים בתורה כולן מורות על כ"ב אורות הנמצאים למעלה, והאותיות ההם העליונים מזהירים על האותיות ומכאן נמשכה קדושת התורה קדושת ס"ת ותפילין ומזוזה, ולפי הקדושה שבה נכתבים כך תגדל ההשראה וההארה על האותיות, ולכן ס"ת שיש בו פסול אחד נפסל כולו כי אין ההארה עומד עליו כראוי שתימשך ממנו הק' לעם בכח הקריאה בו וכו', ובאותם האורות כלולות כל הבחי' הפרטיות שיש בכל אות

העתקתי ממה שמצאתי מועתק בכת"י מאמור"ר ז"ל.

ומצאתי עוד עניני התעוררות לכוונת התפלה לכוון ולצייר האותיות שמוציא מפיו, וכמש"כ בספה"ק נפש החיים (שער ב' פ"ג), העיקר בעבודת התפלה שבעת שהאדם מוציא מפיו כל תיבה מהתפילה יצייר אז במחשבתו אותה התיבה באותיותיה כצורתה, ולכוין להוסיף על ידה כח הקדושה שיעשה פרי למעלה להרכות קדושתם ואורם, שלכן נקראת התפלה דברים העומדים ברומו של עולם שכל תיבה בצורתה ממש היא העולה למעלה מעלה כ"א למקורה ושרשה לפעול פעולות ותיקונים נפלאים, והיא סגולה נפלאה בדוק ומנוסה למרגילים עצמם בזה לבטל ולהסיר מעליו בזה כל מחשבות הבלים הטורדות ומניעות טהרת המחשבה והכוונה, וע"ש פרק י"ז שכ' דציירופי האותיות של התיבה הם כח נשמת האותיות בשרשם למעלה והוא כנגד שורש נשמת האדם עצמו.

וכח התפלה והתורה תלוי בקדושת הדיבור שהם סוד כ"ב אותיות שקבע הקב"ה בה' מוצאות הפה, וכמש"כ בספר ראשית חכמה (שער הקדושה פרק י') וז"ל, ובספר יצירה אמר שהקב"ה קבע בפיו כ"ב אותיות בה' מוצאות, כ"ב אותיות יסוד חקוקות בקול חצובות ברוח קבועות כפה בה' מקומות וכו', ופי' מורי ע"ה שמלת קבועות כפה מורה לנו ענין גדול, והוא מציאות ה' מוצאות שרשם למעלה מעלה לראש, והם שורש לכל הנמצאות והם יורדים ומתגלים מעולם לעולם בבחי' אבי"ע, והקב"ה לאהבתו את האדם קבע בפיו האותיות האלו כדי שיוכל להדבק בבוראו כי בהזכירו למטה אותיות אלו בתורתו או בתפלתו מנענע ומעורר למעלה השרשים העליונים, והיינו מלת קבע שהוא כעין התוקע השלשלת ראשה א' במקום אחד וראשה השני במקום אחר כי אע"פ שיהי' המקום ההוא רחוק נוענע האדם ראש השלשלת שבידו מנענע כל השלשלת, וכן אמר ג"כ בסוף ספר יצירה קשר כ"ב אותיות בלשונות וכו', ובוה נבין מעלת הראשונים ע"ה שהיתה תפלתם נשמעת מיד מפני שהיו נזהרים שלא לפגום כ"ב אותיות שהם ה' מוצאות הקבועות בפיהם כשיחה בטילה ושאר דברים הפוגמים הלשון לכך היתה תפלתם בוקעת הרקיעים ועולה עד

הבורא ית', כי אינה נחשבת לתיבה כלל, ולפעמים נראה כחורף וגדוף ח"ו כמבואר בזה"ק בכ"מ, ובוודאי יחד האיש וילפת האדם בראותו דברי הוזה"ק ותסמר שערות ראשו כשמשער בעצמו שאינו מוציא התיבה כמו שהיא צריכה ח"ו הן בלמוד הן בתפילה, על כן צריך האדם להזהר בזה עד מאוד ולהרגיל א"ע בכל תפילה וההרגל נעשה טבע להוציא מילין דכשרין בשלמותה ולא תחסר כל בה, כי הלא זה ידוע מהוזה"ק שבכל אות ואת ובכל קרן וקרן תולין כמה וכמה רבבות עולמות עליונים קדושים ונעלמים, וכשהאדם מוציא מפיו התיבה באותיותי' כתקונה מנענע כל העולמות העליונים התלולים בה, אך כשאין האדם נותן דעתו ולכו אל הרגשת המבטא היטב מחליף תיבה זו לתיבה אחרת שאינה כלל בתקון סדר התפילה, וגורם פגמים גדולים ר"ל באותן העולמות העליונים הקדושים התלולים באותן האותיות של תיבה זו, ע"כ לבך יהגה אימה ולבך תשית לדעת הרגשת המבטא היטב ולהוציא כל תיבה ותיבה בשלימותה כדקא יאות.

גם בברכת הנהנין אם ימהר להוציא דבר לפני האלוקים ולא ישים ריוח בין הדבקים בוודאי אינה נחשבת לברכה כלל, נמצא שאכל או שתה בלא ברכה ונקרא גולן ומועל ח"ו שנהנה מעוה"ז בלא ברכה, ואוי לאותה בושא. וכן בק"ש אם לא נזהר בדקדוק המלות במבטא היטב אין השלים רמ"ח תיבות בק"ש, כי בוודאי רוב תיבות של ק"ש יחסרו מפאת הבלעת התיבות זו בזו, וזולת תיבות מיוחדות שלא יקרא אותן כלל, לכן חיוב גדול על האדם להרגיל עצמו בזה, ובתחילת הרגלו יעשה כמו שכתב בד"מ שיוציא התיבות של כל תפילה מפיו כמונה מעות ממש, בכדי שינצל מעונש הנזכר בזה"ק עד שירגיש בעצמו שבוודאי לא יכשל בזה, ואז יוכל לדבר התיבות אף במהירות קצת ויבא עלינו ברכת טוב. (יסוד ושורש העבודה שער השיר פרק ב', וקצת מזה בסדר דרך החיים בנהר שלו' פ"ג). נמצא כתוב בספר זו"ל, חסיד אחד העיד שנראה אליו אליהו ז"ל במערה ושאלו מדוע אחרו פעמיו, והשיב לו בשביל שלא ידעו להזהר בתפילתם בקריאת האותיות והנקודות (יסוד ושורש העבודה שער ה' פרק ג'). וגם אני הדל והנכזה מעיד על זה שאריכת הגלות הזה הוא רק בשביל זה

ואות וכו', אך כשמשדל האדם להבין וקורא וחרור וקורא ומתחזק להתבונן הנה כ"כ מתלהטים האורות ההם ויוצאים כמו שלהבת מן הגחלת, ועז"א התנא הפך בה והפך בה דכולה בה, כי צריכים העוסקים להיות הופכים והופכים עד שתתלהב כמעשה האש ממש, והנה בהיות השלהבת מתלהטת יש בה כמה גוונים מרוקמים וכו' שאע"פ שהתורה היא בלי תכלית ואפי' כל אות ממנה היא כן אך צריך ללכותה ואז תתלהב וכו' עכ"ל.

ובנועם אלימלך פ' אמור (דבר אל בני' כו' אלה הם מועדי), וז"ל ע"י שאתם תקראו אותיות התורה בקדושה וטהרה אתם מעלים את העולמות אל המדרגה הגדולה שנשפעים ע"י הא"ס ב"ה בכבודו, כי האותיות התורה שהאדם מדבר ומקרב עצמו להבורא ב"ה אז עושה יחוד בכל העולמות, ולזה נצטוונו לקרות בתורה בשבתות ובמועדים לייחד העולמות ולהעלותם וכו'. ובפרשת נח כ', צהר תעשה לתיבה פרש"י אכן טוב, י"ל הרמז תיבה היינו המלה ותיבה שהאדם מוציא מפיו צריך לראות שהתיבה הזאת תאיר אור גדול כאבן טוב, ואל אמה תכלנה מלמעלה רמז אמה הוא רמז על האחדות גמור שהצדיק צריך לילך באחדות גמור בעולמות עליונים עכ"ל.

ובשפת אמת פ' נח (תרלה), איתא בספרים כי תיבה שניצל בה נח הוא כל תיבה ותיבה שבתורה ותפלה ושצריך האדם לבטל עצמו אל התיבה שמוציא מפיו, ובודאי אנשי כנה"ג שתקנו לנו סדר תפלה אף כי פשוט נראה שכ"א יבקש הצריך לו וזה עיקר מצות תפלה, אך כי אותן התיבות והאותיות (ר"ל אותן האותיות שתקנו אנכה"ג) מסייעין לאדם להתדבק בו ית', וכ' הרב בסידור ע"פ בחרבי ובקשתי ותרגומו בצלותי ובבעותי, ופי' כי חרבי הוא אותיות ותיבות של התפלה, ובקשתי הוא כח האדם שזה מועיל להעלות הדיבורים כמו קשת אבל עיקר התפלה הם האותיות, ע"כ. ועי' אגרא וכלה פ' כי תבא ד"ה אבנים שלימות.

ולמען דעת סופרי סת"ם גדול האחריות של מלאכת שמים מלאכת הקודש המוטלת על שכמם בדקדוק כתיבת האותיות וקוציהן וכל פרטיהם, התירו גדולי הפוסקים לגלות סוד האותיות בספרי

הפסק וההלכה, וכמו שכ' בהקדמת האלפא ביתא לריו"ט ליפמן ממילהון ז"ל, (קובץ ספרי סת"ם שי"ל כירושלים ת"ו שנת תש"ל), וז"ל ואל תדמה בנפשך כאשר התינוק דלא חכים ולא טיפש יכול לקרות שיצאת ידי חובתך, כי כתב אשר נכתב באצבע האלקים לא דבר ריק הוא אלא צורתם ותבניתם מסיני נתנה, ע"כ אפתח שערי הסוד אשר לא כדת כי עת לעשות לה' הפרו תורתך, מצורף לזה מאמר רז"ל גדולה עבירה לשמה וכו', ואולי יראו הסופרים וייראו מפני כבוד בוראם מלשנות תואר הצורות וכו' ע"ש.

וכ' הרדב"ז בהקדמתו למגן דוד, דכתב האשורי אשר בידינו בזה נתנה התורה והלוחות, וכל סודות צורתיהן ותגיהן וכתריהן גדולות וקטנות עקומות ומלופפות כפופות ופשוטות רמזיהן וסתריהן, הכל נאמר למשה רבינו ע"ה כשאר תושבע"פ, והוא הכתב שיש בו קדושה מצד עצמו ואסור להניחו במקום הטנופת אלא טעון גניזה, ולא היו משתמשים בו אלא ספרי קדושה ונקרא אשורי שהוא משובח ומאושר מלשון כי אשורני בנות, מפני שהוא רומז ענינים נוראים ונפלאים, עכ"ל. [א"ה] **אשורי ע"ה בגי' ברו"ך כבוד" הוי"ה ממקומ"ו** [הבן].

והלבוש באו"ח סי' ל"ו כ' סודות בכל אות ואות, ומסיים וע"פ הסודות הללו בצירוף שאר כוונות וסודות הנמסרות על כל קרן וקרן תליין של הלכות, יזהר כל סופר בכתב שלא ישנה צורת שום אחת מהן, ומיהו אם שנה קצת בצורתם לא פסל ובלבד שלא ידמה אות זו המשנה לאות אחרת וכו' ע"ש. וכבר הוזכרו על הענין בגמ' עירובין (יג.), שאמרו בני היו זהיר במלאכתך שמלאכת שמים היא שמה אתה מחסר אות אחת או מיתר אות אחת נמצא מחריב את כל העולם כולו וכו', ומסיק דחושש גם כן שלא יבא זכוכ וייתכ אתגיה דד' ומחיק ליה ומשוי ר' ע"ש היטב. ובמהרש"א כ' שם וז"ל, לפי שהתורה באותיות"ה הם שמותיו של הקב"ה, והוא דרך הנסתר של התורה שהיתה כתובה לפניו באש שחורה ע"ג אש לבנה, ובהן ברא הקב"ה את עולמו ומקיימו ונמצא המחסר אות אחת הוא מחריב קיומו עכ"ל. ועי' זוה"ק אחרי מות (דף עא.) בענין סת"ם שלא הי' כתוב כהלכתו והי' פגם כשהוציאו אותו לביה"ק, ועי' יסוד ושרוש העבודה

(שער האיתן פרק ו') בענין הוצאת סת"ם בליל כל נדרי.

ומכאן ג"כ תוכחת מגולה והתעוררות לקריאת התורה מסת' כשרה לקרות כל התיבות בדקדוק כהלכתן ולא להבליע אותן וכן שלא לחסר השמיעה בכל תיבה בשלימות, וכ' ביסוד ושרוש העבודה (שער הקרבן פ"ח) כל קורא את דברי התורה יחא נזהר לקרות במתון בהעמדת הנגינות ולבטא בשפתים כל תיבה ותיבה לבל תדמה לתיבה אחרת ולא יקרא במהירות ובהלעטה, וז"ל התיקונים בודאי אינון שליחא דציבורא צריכון כד קראן סת"ם דיתחבון מלין ולא יימרין לון בהלעטה כנוונא דערב רב דאתמר בהון הבשר עדינו בין שנייהם וגו', ואי לא טחנין ליה אתמר בהון ואף ה' חרה בעם וכו' עכ"ל. וע"ש שיש לכון בשעת קריאת התורה כאילו עומד בהר סיני ומקבל את התורה.

ובתקו"ז (ת" כ"ה) ספר תורה דרגא דיעקב דאתמר ביה ויעקב איש תם, וס"ת כן צריך למהיר תם בלא פסולת, ואם ס"ת איהו חסר באתר דמלא או מלא באתר דחסר או אות חד חסיר או יתיר או חליף, ס"ת פסול לאו איהו כדיוקנא דס"ת דלעילא, ועי' בספר החיטט (על מערכת האלקות פ"ג דף יט) שמבאר ענין צורת סת"ם עם פרישות פתוחות וסתומות הכל בסדר המשכת השפע לכל העולם ושמירת השפע מן הפרצות שלא יכנס השטן לקטרג. ומצינו עוד בתיקונים (סוף תיקון כ"א) מחשבה דקריב ומיחד כולא עליה אתמר אדם כי יקריב מבם וכו', ודא אורייתא ובג"ד תקינו בצלוחא למשמע בה ספר תורה למהיר ביה קרבנא שלים באדם דאתמר ביה זאת התורה אדם, ובג"ד מסיר אונז משמוע תורה גם תפלתו תועבה וכו', ופי' הגר"א ז"ל סוד שם מ"ה אדם הגדול הוא מיוחד הכל הי"ם התורה ע"ש.

ובכמו שקיים כל העולם תלוי באותיות התורה אשר עיז או"ל אסתכל באורייתא וברא עלמא כן המשכת השפע ע"י אותיות התורה והתפלה, וכ' בספר עמוד התורה (מאמר מעשה המנורה פ"ד) גביעי המנורה ברא דכ"ב, ב"ן יברך ישראל, שרש לכל החפצים הכלולים בכ"ב אותיות אשר מהם כל המפעל, וברוא תפלת כל פה שהאותיות הם לבושים להמשכת האור החיות הפנמיות בשבחות

ובזמירות האמורות בדביקות אלקי, הנה באמרו רופא חולים ממשיך חיות הבורא לאותיות אלו אשר הם כלים גשמיים ובהם יולבש השפע האלקי לרפאות החולה אשר במחשבת המבקש וכו', ונגלם הדיבור ההוא להיות כלי להשפעתו ית' להמשיך רצונו לכל הנבראים אשר נבראו בכלים ההם הם הכ"ב אותון וכו', וע"ש שכ"ב גביעי המנורה כנגד כ"ב תפילות שיש בימות השבוע ג' תפלות בכל יום וכנגדן ששת קנים עם ג' גביעים ובשבת הוא הקנה האמצעי אשר בו ד' תפלות וד' גביעים כנגדן.

[א"ה, ממשנ"ת יש להבין המעלה הנפלאה של קריאת דברי תורה הן תושב"כ והן תושבע"פ עם כוונה נכונה ואמונה שלימה שכל החכמה וההשגה גנוזה וכמוסה באותיות התורה עצמה שהם הכלים לשפע אורו ית' הנעלם, וכידועים ד' חז"ל שהיו שגורים בפיו הק' של הבעש"ט זי"ע ועכ"י שהקב"ה גנו האור של יום הראשון בתורה, וכמוכא בדגל מחנה אפרים כפ' בראשית שהבעש"ט הי' צופה בזה האור בכת התורה מסוף העולם ועד סופו, ובשם הגה"ק מסאטמר זי"ע שמעתי שהביא ראי' מגמ' (נדה ל') שאמרו שם דתינוק כמעי אמו נד דלוק לו על ראשו וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו ואין לך ימים שריו בטובה יותר מאותן הימים, ומלמדיו אותו כל התורה כולה וכו', וכיון שבא לאויר העולם בא מלאך וסטר על פיו ומשכחו כל התורה כולה שנאמר לפתח חטאת רובץ, וקשה לו על ראשו וצפה בו בכל העולם אפוא נעלם זאת, דלא ספור לנו בגמ' מה נעשה עם הנר שהיה דלוק לו על ראשו וצפה בו בכל העולם אפוא נעלם זאת, ותיירך דמוכח מהכא שעיקר כל ההשגות והחיון להיות צופה בכל העולם תלוי בעסק התורה וידיעתה בכל הקיפה וכיון ששוכח את התורה ממילא נכבה הנר ואינו רואה כלום, עכ"ד הק'.

ומוכח עוד שדרך השגת התורה מן הפה אשר שם סטרו המלאך ושייכת תלמודו, וכ"כ בפע"ח (שער ספירת העומר פ"ג) שהדעת מקור מוצא התורה גנוז בפומא דמלאכ שה"ס הי' עלאה שממנה יוצאים כ"ב אותיות מן ה' מוצאות הפה, ועי' יסוד העבודה (ח"ב מכתב ד') שכ' שהפה הוא מקום התחברות החומר עם הצורה וזה ברית הלשון, וא"כ כ"ש וק"ו שנוכל להשיג כל ההשגות הן בנגלה עומק הפשט האמיתי והן בנסתרות כל הסודות

הגנוזין מכה אותן אותיות התורה"ק שאנו מדברים, בפרט אם דבורו בטהרה בענוה ושמחה וכו' כל אותן מדות שמנו חז"ל בקנין תורה (אבות פ"ו) אז יתלהטו אותן האורות השורים על קדושת האותיות, ומתוך אותן ד"ת יתגלה לו עומק ד' רבותינו ז"ל שנאמרו ברוה"ק, ועז"נ רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיו וגו' דרוה"ק שורה על ד"ת שהם מקודשים וכוללים כל החכמות בקרבם, וכד' זוה"ק פ' קדושים (פ"א). לית חכמתא בלא אורייתא ולית אורייתא בלא חכמתא, ועז"נ ושמרתם ועשיתם כי היא חכמתכם וביתכם לעיני העמים, והוא הערכות לדורות שלא ישתכחו דברי תורה מפינו כמ"ש כי לא תשכח מפי זרעו, ובאמצעותם נוכל לאחוז בכל

מיני השגות בכל הדורות גם אם לא נמצא רב שמלמדו, כי אור ה' שגגו בתורה עצמה הוא המלמד לדורות תורה לעמו ישראל, והעיקר שיאחזו בשתי בריתות ברית המעור וברית הלשון ואז יזכה לגילוי סודות התורה כידוע שסוד יוצא מיסוד, ועי' בסוף ספר יצירה גילוי נבואתו ית' לאברהם אבינו ע"ה ע"י כריתת שתי בריתות אלו כי הם כוללים אותיות התורה ואותיות מע"ב אשר באמצעותם מתגלה לנו ד"ת ממקור האמת, וע"ש בהגר"א ותבין, וזה מש"כ ועתה אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי והייתם לי סגולה וגו', דו"ק והתבונן בדברים אלו ויפתחו לך שערי תורה ושערי חכמה ודעת ורוה"ק בס"ן].

י. סגולה וברכה בכל בית, שמירה מכל רע.

הנה באמת מעלת כ"ב אותיות התורה הם שורש לכל השפעה וברכה ושמירה עליונה ויש לשים לב ולהעמיק כמה שמצינו בד' רבותינו ז"ל אודות שרשם בקודש כי הוא רם ונשא, וממילא גם נבין מעלת הספר הזה אשר כל עסקו בס"ד לבאר ענין כ"ב אותיות ומעלתם הכוללת הכל:

איתא בספרא דציניעותא פ"ג (דף מ:): תקונין דדיקנא בתליסר אשתכחן דהיא עלאה בתתאה בתשעה אתחזון, כ"ב אתוון אתגליפו בגוניהון וכו', ופי' הגר"א ז"ל בביאורו י"ג תקונין הוא דיקנא עלאה דע"ק בדיקנא תתאה דהוא דיקנא דז"א שהם ט' תקונין ונראין י"ג תקונין דע"ק ונהירין בט' דז"א, וכנגדן כ"ב אותיות שבתורה ט' וי"ג הם כ"ב תקונין בז"א וכנגדן כ"ב אותיות התורה שהן בז"א כידוע, וכמ"ש בא"ר (נשא קלט), האי דיקנא שלימותא דפרצופא עד כ"ב אתוון דאורייתא קדישא וכו', ובאד"ז (האזינו רצה), שפירו דהאי דיקנא בט' תקונין אשתכח וכד משחא דרבות דיי"ג נביעין דדיקנא דע"ק נהיר בהאי דיקנא אישתכחו כ"ב וכדין מתברכא כולהו ישראל סכא מתברך בהאי וסימן כך יברך ישראל וכו' עכ"ל. והוה שם של כ"ב בז"א כידוע בת"ת והן כ"ב תקונין דדיקנא שלו שהוא בתפארת וכו' דתליסר תקונין עלאין נהירין בתתאין

שהן ט' ואז מתהדרין כולהו לרחמינ ותברין כל גז"ד וכו' עכ"ד הגר"א ז"ל.

וידוע עוד ענין כ"ב צנורות השפע שע"י נמשך כל השפע מספירה לספירה וכמו שהארריך הרמ"ק ז"ל בפרד"ס שער ז', וכנגדן הם י"ב גבולי אלכסון המבוארים בספר יצירה עם כל הציוור שהובא במאירת עינים סוף פ' וזאת הברכה (דף של), ועי' להלן בשער האותיות מה שנעתיק בס"ד בענין ג' אמות אמ"ש ז' כפולות בג"ד כפר"ת וי"ב פשוטות ה"ו ז"ח ט"י ל"ג ס"ע צ"ק שנתבארו בספר יצירה פ"ג ד' ה', שהם כל סדר דרך השפע והברכה הנמשך לעולם, ועיין הציוור שנדפס אחרי ההקדמה. וכתב בספר לשם שבו ואחלמה (כללים כלל י"ז ענף ג') וז"ל ענין הציוורות בפרטות הם עמוקים מאד ואין בכח אנושי לעמוד על פרטיהם כי הם תיבות להמשכת השפע מא"ס ית"ש הנמשך ומתגלה ע"י הספירות והרי מתחלף ההנהגה בכל עת ובכל איש ואיש וכו' והם עצמם ענין תת"רף חלקים שבכל שעה וכו', אך בכללי כללות הנה י"ל מסורת מקבלת הראשונים כי הם כ"ב צינורות והם הכ"ב אותיות התורה שהם צינורות השפע אשר דרך הם נמשך אור שפעת המאציל ית"ש בכל ההנהגה תמיד, וכמו שאותיות התורה הנה הם מתחלפים בצירופם תמיד

נח

אות

הקדמה

חיים

בכל תיבה ותיבה כי מזה יצאו כל תיבות התורה כך הם מתחלפים הציוורות תמיד בגילויים מגילוי לגילוי ע"פ האור הנמשך בו לפי צורך ההנהגה ועי"ז הם מתרכיב לאין קץ וכו' עכ"ל.

ובמס' ברכות (ד:): כל האומר תהלה לדוד בכל יום ג' פעמים מוכטח לו שהוא בן עוה"ב מ"ט אילמא משום דאתאי באל"ף ב"ית נימא אשרי תמימי דרך דאתאי בתמיניא אפין אלא משום דאית ביה פותח את ירך נימא הלל הגדול דכתיב ביה נותן לחם לכל בשר, אלא משום דאית ביה תרתי ע"ב. והפני יהושע פירש דע"י אמירת ג"פ תתחזק האמונה האמיתית שכל העולם לא נברא אלא לצוות לזה שעוסק בתורה שנתנה ע"י כ"ב אותיות ויכרין גם פותח את ירך וגו' שהקב"ה מוזמין את הפרנסה למי שעוסק במלאכת שמים בלי טורח ע"ש.

ובמהר"ל (נתיבות עולם נתיב העבודה פ"ו) פ"י מה שהשכח הזה הולך כאלפא ביתא שהם כ"ב אותיות התורה מורה כי שבח זה במדריגה עליונה הוא מדריגת התורה, ומשום דאית ביה תרתי פותח את ירך וגם מסודר בכ"ב אותיות היינו טעמא מפני שהפרנסה חיים וחיבור עוה"ז עם עוה"ב מצד החיים ועי' שניהם שהם החיים בעוה"ז והשכח בכ"ב אותיות שמגיע עד מדריגה עליונה שהוא התורה מגיע עי"ז לחיי עוה"ב, עכ"ד.

ובבאר הכבוד (עמ"ס ברכות) כ' רבינו טודרוס הלוי זי"ע בענין אמירת תהלה לדוד ג"פ בכל יום דהכוונה לפנמייות הדברים וכו' והמשכיל המדקדק לטוש עיניו ויראה כי לא יחסר כל במ בפרט, ועי"ז זה כלל הכל בנין סדר האותיות, נמצא לפי שהם התחלת תורה שבכתב שאלמלא האותיות שחקק לחצוב בהם התורה ברוח לא הי' קול ואלמלא קול לא הי' הדיבור, ואלו הן ג' ספירות כנגד ספר ספר וספור, ומתושכ"כ תושבע"פ מקבלת ואז פותח את ידיו וחי' עולמים משביע לכל חי רצון וכו' עכ"ל.

[א"ה, לפמשנ"ת לעיל סי' ו' דכ"ב אותיות עם ה' מנפצ"ף תלויים באצבעות שהם כ"ח פרקין כ"ח מעשיו הגדי לעמו, יל"פ בפשטות דמקור השפע שיוצא ע"י פותח את ירך הוא פתיחת הציוורות של האותיות התלויים בפרקי אצבעות

העליונים כ"ח המקיים את העולם, וסוד פתיחת היד שהיא קמוצה, דוגמת י' דחכמה שנפתחת ע"י הכינה סוד ה' אצבעות כמש"כ הגר"א ז"ל בהקדמת התיקונים (דף ה:), והוא מקור הפרנסה והאותיות בכינה כידוע והוא מעלת תהלה לדוד שזוכה עי"ז לעוה"ב שג"כ סודו בינה נועם העליון.]

ומצינו שכל שפע ברכה ופרנסה תלוי בכ"ב אותיות התורה:

כתב רבינו בחיי פ' בשלח (טז"ז) זה הדבר אשר צוה ה' לקטו ממנו איש לפי אכלו וגו', דע כי הכתוב הזה כולל שני ענינים גדולים שכל אחד מהם כולל העליונים ותחתונים, ואלו הם האותיות והפרנסה שאין לך דבר בעולם שלא יהא נכלל בצורת כ"ב אותיות, וגם אין לך דבר בעולם בין העליונים ובין התחתונים שלא יהא צריך פרנסה, שכל מי שצריך קיום מולתו הר"ז פרנסתו, וכבר ביארו לנו דו"ל (ברכות ד:): מעלת המזמור תהלה לדוד שהאומרו ג"פ בכל יום מוכטח לו שהוא בן עוה"ב וגילו לנו עיקר הטעם בהיותו כולל האותיות והפרנסה, האותיות מסודר כאלפא ביתא והפרנסה שכתוב בו פותח את ירך וגו', והנה הכתוב הזה יכול ללמוד את שניהם כי כ"ב אותיות התורה רשומות בו והוא מדבר בענין הפרנסה, ומזה דרו"ל לא נתנה תורה אלא לאוכלי המן, וקבלה ביד החכמים כי כל האומר פרשת המן בכל יום מוכטח לו שלא יבא לידי חסרון לעולם עכ"ל. (ועיין בענין אמירת פרשת המן בשער הרוים כפי' חיים למצאיהם סי' קל"ז).

בפי' בעל הטורים (שם פ' בשלח) כ' זה הדבר אשר צוה ה' בזה הפסוק יש כל אלפ"א בית"א לומר לך כל המקיים את התורה מזמין לו ה' פרנסתו בלא טורח כאוכלי המן, ע"כ.

וכן רפואה תלויה בכ"ב אותיות התורה כמש"כ בפע"ח (שער העמידה פרק כ') בענין ברכת רפאינו רפואה תלויה בת"ת ולזה רמזו דו"ל שלא רצה הקב"ה לתת רפואה לשום שר מע' שרים בעבור שלא ישימו כטחונם בשום שר אלא בהקב"ה כמ"ש כי אני ה' רופאין, ובזו הברכה יש כ"ז תיבין כנגד כ"ז אותיות שבפסוק הסולח לכל עוונתי, וז"ז אותיות שבפסוק רפאות חיי לשריך ושקיי

לעצמותיך, וכנגד כ"ז אותיות התורה והתורה היא מת"ת וכו' ע"כ.

וענין קדושת שבת תלוי בז"ך אותיות התורה, כמש"כ בספר בני יששכר (מאמר א' בענין שם שבת) לפרש ד' הוזה"ק שכ' (יתרו פח). שב"ת שמא דקוב"ה דאיהו שלים מכל סטורי, נ"ל דהנה כ"ז אתון דאורייתא הם ובכל אות יש חיות מן השם הנכבד הוי"ה ב"ה וא"כ בכ"ז אותיות הם כ"ז היות בגי' שב"ת, שמא דאיהו שלים מכל צד הכ"ז אותיות שבהם ברא הקב"ה את כל העולמות בכח שבו ית' מתפשט בהם והשבת כדמיון הנשמה והצורה לעולם, עכ"ד. ונראה ג"כ שמזה הטעם השבת מקור הברכה מפני שאותיות קיום העולם מתקשרים בשם הוי"ה ב"ה מקור כל ההשפעות המתחדשות בעולם, ואין דין וצמצום על הוצאת שבת במקור השפע, וגם חדושי תורה מתרכים במקורם ומתחדשים בשבת שבו נתנה תורה. וכ' בספר פע"ח (שער חג שבועות פ"א) ר"ת ב'ראשית ב'רא א'לקים א'ת ה'שמים ו'את ה'ארץ גי' כ"ב שלא נברא שמים וארץ אלא בשביל כ"ב אתון דאורייתא.

גם ענין תיקון הזרע וברית קודש תלוי בכ"ז אותיות התורה, וכמש"כ בלקו"ת להאריז"ל פ' וישב (ויהי ער בכור יהודה רע וגו') יורד הטפה בכח כ"ז אותיות התורה שבהם נרקם הולד ובהשחתת זרע הרי כל זה לבטלה, צא וחשוב י"פ כ"ז גימטריא ר"ע לכן המזול נקרא רע ולא רשע. ור"ע בתיקוני זהר (תי' י"ז) דהטפה ביסוד ששם נכללין כ"ב אתון דאורייתא הנקראים חט"ה גי' כ"ב. ומצינו ג"כ בכוונות העמידה בתחילת השמ"ע לכיון בכריעות "ברוך אתה" להוריד הארת כ"ב אותיות מיסוד בינה, ע"ש דמקור הברכה תלויה בהם.

וידוע דהיודי נתקן ע"ס אותיות א"ב כדי לתקן כל העולמות שנבראו בכ"ב אותיות (יוש"ה שער האיתון פ"ז). ויש ליתן עוד טעם עפ"ד האריז"ל (שער מאמרי רשב"י על הוזה"ק דף א) שכ' דהאדם התחתון דוגמת צורה עליונה ופיו כפה העליון וכאשר יתעוררו למטה יתעוררו למעלה, וכללות הפה ירמוז לבינה ליי"ס שלה פה למלכות שבה, והשפתים לנצח והוד, והלשון ליסוד ות"ת, והשיניים לל"ב נתיבות חכמה והחיך לחכמה שבה, ולחי

העליון והתחתון לחו"ג שבה, וגרון לבינה שבבינה עצמה, וכאשר יכין האדם בכיטוי שפתיו לגלות אור עשר ספירות דבינה למטה אל מלכות אין ספק שיאירו אור גדול ד' הנרות ויוסיף כח בעליונים כי יתעוררו למעלה י"ס שבפה העליון להוציא קול ודיבור עליון מחודש באור נפלא וכו' עכ"ד ע"ש. וידוע דעיקר התשובה מן הבינה וה"ס קולות התפלות יוהכ"פ (עי' ע"ח שער ד' סוף פ"ה, ושעה"כ ליוהכ"פ), וגי' פ"ה הוא ס"ג עם כ"ב אותיות (עי' פע"ח שער העמידה פ"ב), והכל תולה בתשובה עולם הבינה ולכן צריך וידוי בפה. ואנו רואים שכל התיקונים תלויים בכ"ב אותיות. (ועי' עוד נפש החיים שער א' פ"כ שה"ס הרוח המתקן את הנפש).

וכ' הראב"ד בפי' על ספר יצירה רפ"ג, כי צורת הנשמה המחוכרת מאותיות הקודש בסדרי המצוות האלו יעשה אותם האדם וחי בהם ממש, כי יתלו אליו החיים והשל' על נשמתו בעליונים וממנו יגיע אל האדם הגופני חיים וחסד ורחוק כל אבר מאברי הנשמה בכח רוח אלקים חיים, ואם יעבור האדם על המצוות אזי ישתנו סדרי האותיות אשר בנשמתו ויכתבו לעבירה אשר עשה כמ"ש ותהי עוונותם על עצמותם, והנה הוא בכף חובה וה' בעל החסד והרחמים סר מעליו, והאבר ההוא אם הנשמה תלויה בו מיד מת או נכרת ואם הוא אבר שאין הנשמה תלויה בו הרי הוא חולה או נפסד בסוד והפקדתי עליכם בהלה וגו', ולא כמאמר הרופאים שאחת מליחותיו גוברת עליו כי דורשי ה' לא יפעל בהם הטבע רק ה' עליהם יחיו עכ"ל.

ובספר קול בוכים (למהר"א גאלאנטי ז"ל איכה ד-טז) כתב דע כי כמו שיש לגוף רמ"ח אברים כן יש לנשמה, ואין מי שיקשר אברי הנשמה כ"א כ"ב אותיות כמבואר בספי"צ בסוד עולם שנה נפש המליך אות ב' וכו', באופן שעי' המלכות האותיות צירופן וחיקיתן נברא כל היצור, וכשאדם נפטר מן העולם מתפרד אותו ברית וקשר הקושר בין האברים שהם האותיות שבהם נבראו ומתחלקים כ"א לבדו וחוזרים אל שרשם, וכשאדם מוליד הולד מטביע בו סוד כ"ב אותיות כדי לקשר אבריו, ותמצא בזה בראשית בע' חבקוק שהטעם שמת שאותם האותיות שחקק בו אביו בשעת ההולדה

פרחו להם ולכן הוכרח אלישע הנביא להשתטח עליו כדי לחזור ולהחזיק עליו הכ"ב אותיות וכו', ולדעתי זהו סוד נתינת של' לחבירו שהכונה לברכו שיהי' שלום בין אבריו ויסודותיו שלא יתפרדו, כדאיתא בזהר ר"פ ויחי שבשעת פטירתו של אדם קטטותא אשתכח בין ד' יסודותיו שכ"א רוצה להפרד ולחזור לשרשו, נמצא בנתינת של' לחבירו מברכו שלא תבא אותה קטטה שלא יסתלקו האותיות לשרשם, עכ"ד.

ונלענ"ד דזה כמוס בד' הגמ' כתובות (קד). שאמר רבינו הק' לפני פטירתו כשזקף עשר אצבעותיו כלפי מעלה גלוי וידוע לפניך שיגעתי בעשר אצבעותי בתורה ולא נהניתי אפי' באצבע קטנה יהי רצון מלפניך שיהא שלום במנוחתי, עו"ש בגמ' מפטירת הצדיקים שמכריזים מלה"ש יבא של' ינוחו על משכבותם, והוא מפני שעסק התורה

וכהיום הזה ט"ו חשון תשנ"ז שזכינו תוליי"ת בחדש ה' להגיע לברך על המוגמר למסור לדפוס ח"א של הספר עד אות ה' וח"ב של הספר עד אות ל', ראינו סיעתא דשמיא למעלה מגדר הטבעי בזכות המחבר ז"ל.

וזאת למודעי שדרך הקודש והנשגב של המחבר ז"ל ימצא הדורש ע"ד אמת בספריו הבהירים פי' יפה עינים על מאירת עינים אשר הוא יסוד גדול בהבנת הספירות משולב עם הרבה עניני עבודה בדרך הק' לבעלי סוד וחסידיהם המשתוקקים להיות מבני עלייה, וגם הוא טוב למתחילים ליכנס בחכמה להבין היסודות, וספרו השני חיים למצאיהם על שער הרוזים הוא אוצר בלום מלא וגדוש מהמון יסודות וענינים עמוקים בחכמת האמת וע"י המפתח יוכלו למצא בו דברי חפץ ולהצליח מאוד בס"ד להרחיב הדעת בחכמה ועבודת הי"ת.

ויה"ר שנוכה במהרה, לראות קיום הנבואה (ישעי' י"א) ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים.

באצבעות לדעת אותיות' כמו שהובא (לעיל סי' ר') מד' האריז"ל, ורבינו הק' שהשיג סוד אותיות התורה ועשר אצבעותיו היו בתכלית הק' מרכבה לכ"ב אותיות, ומדת ציס"ע שהוא הקושר ומחבר האותיות היה אצלו בשלימות זכה שלא נתפרדו היסודות ונשאר בחיים כדאיתא שם בגמ' קג. וכעין יעקב אבינו שלא מת (עי' מאירת עינים דף פט), ומזה יש סמך שהעסק באותיות התורה מסוגל לאריכות ימים ושיהי' שלום במנוחתו.

ומכל המבואר הנ"ל שהוא רק חלק קטן מעוצם סגולת האותיות הקדושים הכוללים הכל, נוכל להשכיל גודל הזכות לעסוק בהדרת קודש בלימוד האותיות, והספר עצמו שכולו מיוסד ע"ד רבותינו ז"ל הוא מלא ברכת ה' שפע קודש בגשמיות ורוחניות, אשרי מי שיזכה לנועם ה' והשגת סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם.